

F
666

TÓTH MIKE.

A

SZERETET LÁNGJAI

A
SZERETET
LÁNGJAI.

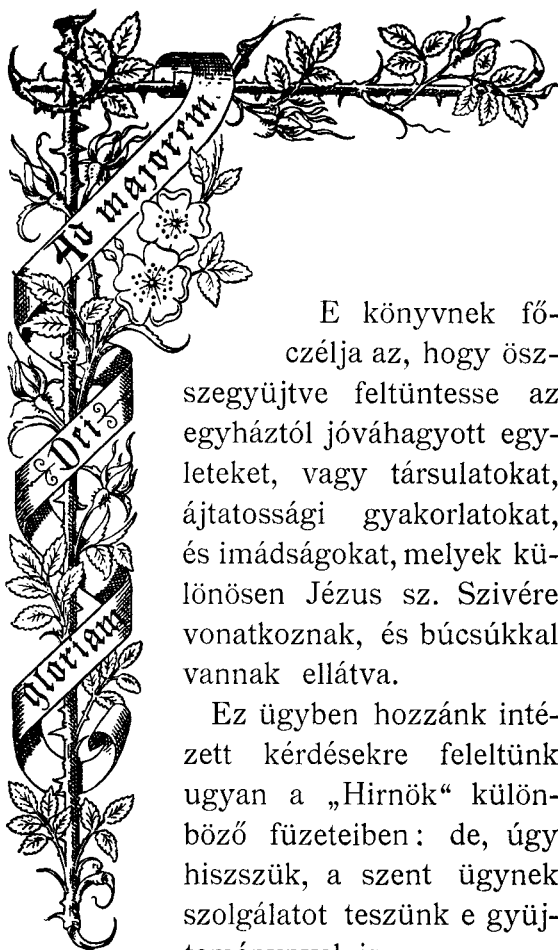
VAGYIS :

EGYLETEK, ÉS ÁJTATOSSÁGOK
JÉZUS SZENTS. SZIVE TISZTELETÉRE.

TÓTH MIKE,
JÉZUS TÁRSASAGÁNAK TAGJA,
FŐGYMN. TANÁR.

A kalocsai érseki hatóság jóváhagyásával.

KALOCSA,
JURCSÓ ANTAL KÖNYVNYOMDÁJA.
1901.

E könyvnek fő-
célja az, hogy ösz-
szegyűjtve feltüntesse az
egyházról jóváhagyott egy-
leteket, vagy társulatokat,
ájtatossági gyakorlatokat,
és imádságokat, melyek kü-
lönösen Jézus sz. Szívére
vonatkoznak, és búcsúkkal
vannak ellátva.

Ez ügyben hozzánk inté-
zett kérdésekre feleltünk
ugyan a „Hirnök“ külön-
böző füzetekben: de, úgy
hiszünk, a szent ügynek
szolgálatot teszünk e gyűj-
teménnyel is.

Előre bocsátottunk néhány cikket Jézus sz. Szívének tiszteletéről „A legnemesebb Szív“ című 1882-ben megjelent könyvünkől, mely már régen elfogyott, s melyet a buzgó hívek még most is gyakran keresnek

Vajha e csekélység, melyet a vallásos közönségnek használatára közrebocsátunk, Jézus isteni Szíve dicsőségét oly mértékben gyarapítaná, mint óhajtjuk, és lángoló szeretete irántunk megérdemli!

I.

JÉZUS SZ. SZIVÉNEK
TISZTELETE ÁLTALÁBAN.

1. A tárgy.
2. A cél.
3. A története.
4. Jézus ígéretei.
5. A szeretet képe.

1. Tiszteletünk tárgya.

Szeressed Istenedet! Ez nem csak első parancs és törvény, hanem az embernek célja is, melyre őt Isten ezerféle módon törekszik vezetni. — De habár Isten fölötté jó, habár mindenek fölött hatalmas, legteljesebb tökéletességű, legnagyobb szépségű lény, és szeretetre a legméltóbb; mindannak daczára, mivel fölöttünk az érzékek nagy hatalmat gyakorolnak, s a bűn által igenis alásülyedtünk; szükségünk van valami érzéki tárgyra, mely bennünket Isten iránt való

szeretetre serkentsen és ösztönözzön. A láthatatlan tárgy csekély benyomást tesz az emberre.

Azért lett Isten emberré. S ha most az ember a betlehemi istállóba csak egy pillantást is vet, ha a golgota keresztiére föltekint; lehetetlen, hogy Üdvözítőjének szeretetére ne gondoljon, lehetetlen, hogy szeretetéről meg ne győződjék, lehetetlen, hogy Üdvözítője szeretetének ily nagy jelei láttánál hálára és visszonszeretetre ne gerjedjen.

Mivel tehát az ember külső jelek és bizonyítékok láttánál könnyebben buzdul Isten iránt való szeretetre; az egyház időnkint Jézus különféle titkai, és szenvedésének különböző nemei iránt törekedett a hivek áhítatát fölélénkíteni, hogy annak révén bennök a hitéletet is fölelevenítse.

De azon nem is kell csodálkoznunk, hogy az egyházban különböző időkben, különböző áhítatnemek jöttek feltünőbb gyakorlatba. Ebben is mutatja az egyház, hogy előhaladásra és kifejlődésre képes, hogy az erényességre buzdító eszközök kifogyhatatlan forrásával bír.

Egyházunk történelméből tudjuk, hogy

sz. Jeromos és tanítványai áhítatosságuk tárgyául Jézus gyermekségét választották; sz. Antal remetét és társait Jézus elrejtett életének megfontolása ösztönözte a visszavonult magános életre; sz. Ágostont Jézus szeretetének gondolata hevítette az önmegtagadásra és buzgalomra; sz. Bernát különösen Jézus szenvedését tisztelte; sz. Ferencz annak szegénységet utánozta. S e férfiak korszakuk vallásos gyakorlatának képviselőiként tekinthetők, mert általában az egész hívő nép különböző századokban különböző tárgyak iránt viseltetett kiváló tisztelettel, s ez által a hitben felbuzdult, és a gyakorlati erkölcséletben jobboldt.

Az egyház tanainak és vallásos gyakorlatainak összege ugyanis hasonló a könyvtárhoz, melyet az egyház az Üdvözítőtől örökségül nyert. Valamint pedig a könyvtár birtokosa nem használja egyszerre mind a könyveket, hanem majd az egyiket, majd a másikat, mint czéljai kívánják; — úgy tesz az egyház is a vallásos áhítatgyakorlatokkal: azt ápolja a hivekben, azt pártolja és fejleszti, mely az idő és a körülmények kívánalmainak leginkább megfelel.

Tagadni nem lehet, hogy ez utolsó időkben az emberek, gyarlóságuknál és gonoszra való hajlandóságuknál fogva, hitbuzgalmukban ismét elhültek, szeretetükben csökkentek, erkölcséletükben alábbcsülyedtek.

Az egyház sokféleképen serkentgette előbb a népet, legujabb időkben azonban hitéletének felelevenítésére azon eszközhöz nyúlt, melyet maga az Üdvözítő kinyilatkoztatásaiban ajánlt és sürgetett, értem, legszentebb Szivének tiszteletét. Maga Jézus, ki semmiképen sem akarná, hogy valaki azok közül elveszszen, kikért csupa szeretetből kimondhatatlanul sokat szenvedett, és meghalt, ő maga ohajtja és serkenti a hívő népet, hogy Szivét tisztelje.

Méltó is, hogy Jézus legszentebb Szivét tiszteljük, mert ezen áhítatosság a legdicsőbb. Dicső voltát a tárgytól kölcsönzi, melyre közvetlenül vonatkozik.

1. Áhítatunk tárgya magának az Üdvözítőnek Szive; mi Jézus Szivét tiszteljük, nem a holt, a testtől különvált szivet: *tiszteletünk és imádásunk tárgya élő*, a legszentebb lélektől elevenített, az örök Igének személyével egyesült *Szív*, emberré

lett isteni Üdvözítőnknek szive, mely magában véve a legnagyobb szeretetre méltó, s irántunk kimondhatatlan szeretettel viselkedik. — Azon szivet tiszteljük, mely éretünk váltságdíjjul vérét ontotta, mely a keresztfán magát a megsértett isteni Főnség igazságosságának engesztelő áldozatul följánlotta, s ez áldozatot naponkint oltárainkon megújítja, melyet a lándzsa dőfése fölnyitott, hogy abba menekülhessünk, melynek sebe, mint a bíborajk, hangos kiáltásra fölnyilt, s azóta a mennyei Atyánál oly hathatós szószólónk. — Oh ha csak bírnám az isteni Szív dicső voltát kellő módon feltüntetni! De honnét vegyem a szavakat annak kifejezésére, mit az angyali szellemek is csak hallgatag tisztelettel bámulnak?!

2. Mily *tökéletességgel*, mily szentséggel, és mily magasztossággal ékíti azt az istenség, mely vele a legszorosabb összeköttetésben és egyesülésben van! Üdvözítőnk szentséges lelke kölcsönözte ama Szívnek a nemes érzelmeket, és működésének véghetetlen értékét. Igaz ugyan, hogy az egész emberi test a léleknek szentségében némiképen részesül; de a szívnek legna-

gyobb része van abban, nemcsak azért, mert az a testi szervezet legnemesebb része, hanem mert (közönséges felfogásunk szerint) az a lelki tehetségeknek, vagy inkább az érzelmeknek és erényeknek székhelye. S azért minél szentebb a lélek, annál szentebb és nemesebb a szív.

Mily szent, mily magasztos, és mily nemes tehát Jézus Szive, mely a legnagyobb tökéletességű, legmagasztosabb erényességű, s a legszentebb lélek szentélye! — Képzhető-e dicsőbb áhítatgyakorlat, mint az, melyben e Szívet tiszteljük és imadjuk?!

Azonban tekintsük e sz. Szív viszonyát is önmagunkhoz.

3. A szív, melyet tisztelünk s imádunk, nemcsak élő szív, nemcsak a legszentebb, — hanem egyszersmind azon véghe-tetlen *szeretnek jelképe*, melylyel fogantatásának első pillanatától fogva, egész kinteljes életén át, irántunk viseltetett, és még most is mennyei dicsőségében, és az Oltáriszentségben, irántunk folytonosan viseltetik.

Nincs szív, mely úgy szeretne, mint Jézus Szive; nem volt soha, nem is lesz

szív, mely oly önzetlen és tiszta szeretettel, oly forrón szerette volna az embert, mint Jézus legszentebb Szive. A szent vértanúk és hitvallók ezrei e Szívből merítették az erőt, a szent lelkesedést önfeláldozásukra; mindazon szeretet, mely a keresztény századokon át a keresztények szívében lángolt, és az engesztelődés, béketürés, irgalmasság, tisztaság annyi csodáit művelte, mindazon szeretet egy-egy szikra, egy-egy sugártöredék Jézus Szívéből. — Nincs szív, mely úgy szeretne, mint Jézus Szive, mely az összes emberiséget felöleli, melynek szeretetlángja soha el nem alszik, folyvást ég, folyvást felénk csapkod, szüntelenül érettünk önmagát föláldozza. — Nem volt és nem lesz soha szív, mely oly tiszta, oly forró, oly önfeláldozó szeretetet tanúsítana irántunk, mint Jézus Szive.

O'Connel Dániel, irországi mágnás és világhírű szónok, az egyházhoz való hű ragaszkodásának, az iránt való szeretetének jeléül, végrendeletében meghagyta, hogy szívét halála után Rómába vigyék. Ez az O'Connel úgy tett, mint Jézus, ki bennünket annyira szeretett, hogy örökségül Szi-

vét hagyta nekünk. Az erkölcsi tökéletesség ragyogó napját, a világot boldogító szeretetnek trónját, a fenséges istenséggel egyesült Szívet örökbe hagyta nekünk.

Ki volna képes e jóságot, e kegyességet, e szeretetet felfogni! Az egyház, a hivek összessége, büszke lehet ez örökségre, méltán örvendhet e hagyatékunk!

S most csak azt kérdem, nem méltó-e, hogy Jézus Szívét tiszteljük, tisztelve szeressük, szeretve imádjuk? Lehet-e valami természetesebb, vagy lehet-e valami dicsőbb, fönségesebb, magasztosabb, mint Jézus legszentebb Szívének tisztelete?!

2. Jézus sz. Szive tiszteletének célja.

OGY MI a célja Jézus sz. Szive tiszteletének, azt talán a legjobban az mondhatja meg, kit Üdvözítőnk e tisztelet terjesztésére kiválasztott. Már pedig bold. Margit két levelében (az 58. és 126. lev.) világosan kimondja, hogy annak nem más a célja, mint hogy az emberek szívét Jézus iránt *viszontszeretetre gerjeszse*.

Bold. Margit egész törekvése oda irányult, hogy az emberek mind Jézus szent-szívének tiszteletét, szeressék, és dicsőítsék; ez a tartalma leveleinek, — bevallása szerint, — ez kétségtelen ohaja az Úrnak.

És, amint bold. Margit jelzi, e viszonzszeretnek három tulajdonsággal kell birnia.

1. *Hálados* legyen a szeretet. — Üdvözítőnk egy látomásban panaszkodik bold. Margitnak: „Az emberek hálátlansága fájdalmasabb nekem, mint mindaz, mit szenvedéseimben eltűrtem. Ha csak némi viszonzszeretet tanúsítanának irántam, mindazt kevésbe venném, a mit érettök tettem, és, ha lehetséges volna, szívesen túrnék érettök még többet.“ (Életir. 327. old.) És bold. Margit hozzáteszi: „Nincs ember a világon, ki az ég mindennemű áldását ne tapasztalná, ha Jézus Krisztus iránt *hálados szeretettel* viseltetnék, mely épen szenteséges Szive tiszteletének gyakorlásában nyilvánul.“ (132. lev.)

2. *Engesztelő* szeretetet ohajt Jézus. — Azért jelentette ki az Üdvözítő: „Kivánom, hogy az Úrnap nyolczada után következő első péntek Szivem tiszteletének külön ünnepévé avattassék, hogy az emberek e napon, áldozás és ünnepélyes megkövetés által, *elégítélt nyujtsanak* a méltatlanságokért, melyeket az oltárokon való kitételeknél szenvedék.“ (Életir. 355. old.)

„Engesztelő áldozataink oltára legyen a szents. Szív; mert ez isteni Szív hatalmas arra, hogy az isteni igazságosság haragját kiengesztelje, melyet bűneink sokasága felháborított.“ (110. lev.)

3. *Tökéletes* szeretetet kíván Jézus sz. Szívének tisztelőitől. — Bold. Margit így ír egyik levelében (126 lev.) „Urunk tudtomra adta, hogy ama forró kívánsága, melylyel az emberek *tökéletes szeretete* után eped, birta őt az elhatározásra, hogy nekik Szívét kinyilatkoztassa, és megnyissa nekik szeretetének, kegyelmeinek, irgalmának, a megszentelődésnek, és üdvösségnek összes kincseit, melyeket e Szív magában rejt, hogy azokat, kik tőlük telhető tiszteletet és tökéletes szeretetet tanúsítanak iránta, bőségesen eláraszsa a mennyei kincsekkel, melyeknek kimeríthetetlen forrása ez isteni Szív.“

„Oh szeressük, azt, felkiált bold. Margit, s adjuk át mindenünket szeretetének, hogy szeretetének lángjaiban bennünket megtisztson és tökéletesítsen. (107. lev.)

Jézus sz. Szíve szeretetének látása viszontszeretetre gerjeszsen!

3. A Szív történelme.

ISTEN már az ó-szövetségben elég gyakran tett említést szent szivéről. Így mondá egykor Sámuelnek : „Hív papot támasztok, ki szivem és lelkem szerint fog cselekedni.“¹ Sámuel próféta által pedig így szól az Úr Dávidhoz : „Az Úr keresett magának szive szerinti férfiút, és megparancsolá neki az Úr, hogy legyen vezér népe fölött.“² Az énekek énekében is a mennyei Jegyes az őt szerető léleknek

¹ Kir. I. 2, 35. — ² Kir. I. 13, 14.

mondja: „Megsebesítetted szívemet, én húgom, jegyesem! megsebesítetted szívemet.“¹ Mely kifejezést szent Ambrus így értelmez: „Elfoglaltad szívemet . . .“² Jób — bámulva Isten szeretetét az ember iránt, fölkiált: „Mi az ember, hogy fölmagasztaltad őt? avagy miért hajtod hozzája szívedet?“³

Az ó-szövetségi szentírás Isten szívét csak képletileg említi ugyan, de mégis némiképen már Jézus szent Szive tiszteletére látszik utalni.⁴

Tekintsük azon időt, melyben a képlet valósággá lett, s az isteni szeretet valódi szívvé testesül. Ezen időszakban s azon pillanatban kezdődött Jézus szent Szivének tisztelete, melyben e legnemesebb Szív dobogni kezdett.

A bold. *szűz Mária* kétségtelenül Jézus szent Szive első s legbuzgóbb tisztelőjének tekinthető, minthogy ő ismerte meg a szeretet e szentélyét legelőször, ő érzett vele egyet a legbensőbbben; hisz az anyának és

¹ Én. é. 4, 9. — ² S. Ambros. serm. 16. n. 19. —
³ Job. 7, 17. — ⁴ Nilles. S. J. De rationib. festi ss. Cordis J. Oeniponte 1875. Tom. I. l. 1. q. 3. pg. 359.

a Fiúnak szívét egy s ugyanazon test és vér alkotta. Amily szoros vérviszonyban állt tehát a bold. Szűz szive Jézus legszentebb Szívével, oly szoros, benső s gyöngéd viszonyban álltak vele érzelmei, szeretete, és tisztelete is.

Szent *János* evangelista pedig önmagáról mondja: „Vala pedig az ő tanítványai közöl, ki Jézus kebelén feküvék“¹ És ismét: „Amaz pedig Jézus kebelére hajolván.“² János az isteni Szívnek különös kedveltje volt, s mint az egyház mondja: „Az evangeliumnak üdvárjait az Úr kebelének forrásából meríté.“³ Azért borult e tanítvány Jézus keblére, azért simult szívéhez, mert azt gyöngéd bizalmassággal tisztelte s hű odaadással szerette.

Szent *Magdolnáról* is Lapede Kornél, a szentírás nevezetes értelmezője, mondja: „Miután a bűnbánó Magdolna Jézus szeretetétől megsebesítettett, ő is viszonz szeretetével meghódítá Jézus szívét s abba rejté

¹ Ján. 13, 33. — ² U. o. 25. — ³ Offic. Lect. vers. 8. »Secreta altiora de intimo ejus corde potabat.« S. Aug. Tract. 18. in Joan.

a magáét,¹ azaz : elméjének minden gondolatát, szívének egész szeretét az isteni Szívre irányozta. De lehetséges-e az másképen, mint hogy a legőszintébb tiszteletre gerjedjen és a legbensőbb szeretetre gyulladjon azon Szív iránt, melynek kegyessége őt a bűnös állapotból kiemelte és szeretetére méltatta?!

Hogy az Üdvözítő *Tamás* apostolt hitelenségéből kigyógyítsa, felszólította: „Hozd ide kezedet, és bocsásd az én oldalamba.“ Az apostol engedett a felszólításnak, s mihelyest Jézus Szíve sebét érinté, minden nyoma eltűnt hitelenségének, szívében a szeretet lángja lobbant fel s ő felkiáltott: „Én Uram, én Istenem!“² Megfeledkezhet-e azután valaha Tamás Jézus szívéről?

Mindezekből világos, hogy az isteni Szív tisztelete már amaz első időkben fennállott. A századok hosszú folyamata alatt az egyházban oly választottak, kik az isteni Szív titkait szemléletök tárgyává tették, az iránt ápolt tiszteletöknek és benső szeretetöknek némi kifejezést is adni törekedtek.

¹ Corn. a Lap. Comment. in Cant. c. 4. v. 9. —
² Ján. 20. 27, 28.

Minden évszázadban könnyen jöhetünk nyomára Jézus szent Szive tiszteletének.

Az apostoli idők után Jézus szent Szivéről némi említést találunk *Origenesnél* (meghalt 254 körül).¹ Említést tesz Jézus Szivéről *Aranyszájú* szent János is.² (mh. 407.) Szent *Agostont* (mh. 430) úgy szokták festeni, hogy lángoló szivet tart kezében; bizonyára nagy szeretetének jeléül. Hol gyuladt pedig fel szive az isteni szeretetre, ő maga mondja: „Longinus lándzsával nyitá fel nekem Krisztus oldalát, hová én menekültem és biztonságban nyugszom.”³

Damiani szent *Péter* bibornok (mh. 1073.) nem csak maga tisztelte Jézus szent Szivét, hanem bennünket is serkent, hogy bajainkban, ügyeinkben, testi és lelki szükségünkben Jézus Szivéhez folyamodjunk s azt mondja, hogy Jézus Szive azon menygyei kincstár, melyből jótéteményeit a világra árasztja, s a melyből mi is bőségesen meríthetünk. *Damiani* szent *Péter* azt állítja, hogy szent János evangelista azért lett oly

¹ Cor. a Lap. comment. in Cant. c. 4. v. 9. —

² Chrysost. hom. 23. in epist. ad Romanos. — ³ Manual. c. 23. Cfr. Migne Patr. lat. tom. XL. pg. 949.

bölcscsé, miként írott evangéliuma mutatja, mert Jézus Szivén nyugodott.¹ Hasonlóan nyilatkozott már régen azelőtt Aranyszájú szent János is.²

Bizonyos az, hogy szent *Bernát* (mh. 1153.) a leggyöngédebb tisztelettel és szeretettel viseltetett Jézus szent Szive iránt, mint műveiben világosan láthatjuk. Ugyanis Jézus szenvedéséről szólván, a többi között e kenetteljes szavakat mondja Jézus szent Szivéről: „Minthogy tehát Jézus édes Szivéhez jutottunk, s abban a lakozás oly jó; ne váljunk el tőle könnyedén. — Igenis mi örülünk, oh jóságos Jézus, ha a te Szivedre gondolunk. A te Szived valódi kincs és drága gyöngy. Ki akarná e gyöngyöt elveszíteni? Én minden gondolatomat Uram és Üdvözítőm szivére irányzom. Mert ime ez az én királyom, az én testvérem, az én édes Jézusom Szive! Ne imádjam-e őt? Az ő szive, az én szívem is. Ezt bátran állíthatom; mert ha Jézus az én főm, mikép ne volna az az én sajátom, mi az én főmé?

¹ S. Petr. Dami. Serm. 63. de S. Joan. apost. et evang. — ² S. Chrysost. Hom. 4. de incompreh. Dei nat. n. 3.

Imádom, édes Jézus, Szivedet. Igen, mert azért sebesített meg, hogy számunkra tárva legyen ; azért sebesült az meg, hogy a látható seb által szeretetének láthatlan sebéét észrevehessük. Mikép mutathatta volna jobban irántunk ápolt szeretetének lángjait, mint hogy ha nem csak testét, de Szívét is hagyja a lándzsa által megsebesíttetni? Ki előtt ne legyen e sebzett Szív drága? Ki ne szeresse viszont azon Szivet, mely oly bensőleg szeret? Ki ne ölelje át hévvel az oly tiszta Szivet? — Szeressük tehát e sebesültünket, míg csak élünk, szeressük e Szivet, a mint csak birjuk!¹

Szent *Lutgardisz* (mh. 1246.) szintén lángoló szeretettel viseltetett Jézus Szive iránt, s azért midőn egykor az Ur kérdezte, hogy mit kíván tőle, röviden csak azt felelte: „Szivedet!“ „De én még inkább óhajtom a tiedet,“ felelt rá az Ur. „Jól van, fogadd azt, oly kikötéssel azonban, hogy Szivednek szeretetét az enyémmel közöld, s én szívemet benned birjam.“ — Mily gyöngéd bensőség és hő szeretet Jézus szive iránt sugárzik e szavakból!²

¹ Breviar. Rom. ad diem 20. Aug. — ² Thom. Cantiprat. L. II. vitae, c. 6; Surius ad 16. Junii.

Szent *Klára* (mh. 1252.) egy napot sem hagyott elmulni a nélkül, hogy Jézus szent Szívét nem üdvözölte s valami erénygyakorlat által nem tisztelte volna. De ez által a legnagyobb vigasztalásokban is részesült.¹

A nagy tudós Aquinói szent *Tamás* is (mh. 1274.) szól Jézus szent Szivéről és mondja: „Azon vér, melyet Szive ontott, tanúsága legnagyobb fokú szeretetének . . . Keblének és Szivének vérét ontá, hogy a hitben ingadozó tanítványokat erősítse, a hitben és a jó életnebben kísértetteket szilárdítsa, a dermedezőket és mintegy halottakat fölmelegítse és föllevenítse.”²

Benső tiszteletet és szeretet tanusított Jézus Szíve iránt szent *Bonaventura*, (mh. 1274.) ki fölkiált: „Ah mily édességet érez azon lélek, mely Jézus Szívével egyesül! Én ugyan azt szavakkal ki nem fejezhetem, de tedd magad a tapasztalatot. — Ime nyitva előtted a paradicsom kapuja, föltárta a katona lándzsája. Nyitva előtted a szeretet kincstára! — Oh hívő lélek, ime édes Je-

¹ Lyra. De imit. Jesu patient. l. 5. — ² S. Thom. Opusc. 58. c. 27. et 28.

gyesed fölnyitotta keblét, hogy neked aján-
dékozza Szívét.¹

Midőn egykor szent *Gertrud* (mh. 1292.) bizonyos okok miatt elszomorodva imádkozott, megjelent előtte az Üdvözítő, s vigasztalására szent Szívét mutatta meg neki. Szent Gertrud ez által meg is vigasztalódott, mert Jézus Szívét szerfölött tisztelte s a legforóbban szerette, minek következtében gyakran felsóhajtott: „Oh Istenem, oh Jézusom, szeretetemnek egyedüli tárgya, fogadj Szivedbe, hogy egészen benned éljek! Tárd fel szeretetteljes Szivednek üdvajtaját. Ugyis nyitva van az mindig a bűnösöknek is. — Sebzett Szivedre kérlek, löveld át szívemet a szeretetnek nyilaival, s üzd abból ki a földi érzelmeket, hogy azt egyedül és teljesen az isteni kegyelmek elfoglalhassák.” — Szent Gertrud másokat is arra oktatott és serkentett, hogy Jézus szent Szívét tiszteljék.²

Jézus szent Szive kiváló tisztelői között foglal helyett szent *Mechtild*, született Hackuborn grófkisasszony (mh. 1300). E szent szűz több könyvet is írt, és itt-ott

¹ S. Bonaven. Stim. div. amoris c. 1. — ² Gis. Lansperg. Vita di. S. Gertr. l. 4. c. 10.

elbeszéli, hogy neki maga az Üdvözítő többször megjelent és szent Szívét megmutatta. Egyebek között, midőn egyszer szent Mechtild valakiért imádkozott, így felelt neki az Üdvözítő: „Kedves leányom, mondd meg azon személynek, kiért imádkozol, hogy mindent, mit óhajt, Szívemben keressen, az iránt áhitattal viseltessék, és mindent e Szív által kérjen, gyermeki bizalommal és szeretettel.“¹

Mennyire tisztelte pedig sz. *Elzeár* gróf (mh. 1323). Jézus Szívét, mutatja egyik levele nejéhez, sz. Dofinához: „Te egészem fölött aggódol, és kívánsz valamit felőlem tudni. Látogasd gyakran a szeretetre legméltóbb Jézust az Oltáriszentségben, menj legszentségesebb Szívébe, ott fogsz engem találni, ott van az én lakásom!“²

Boldog *Szúzo Henrik* műveiben (mh. 1365) gyakran látható, mily bensős gyöngéd szeretettel és tisztelettel viseltetett Jézus legszentebb Szíve iránt. Gyakran a legforróbb kifejezésekben kérte az Üdvözítőt, hogy

¹ Ziegelbauer. Hist. rei literar. O. S. B. p. III. c. 5. §. 10. vel: Thom. Cantiprat. L. III. Vitae. — ² Surius 27. Sept. c. 30.

szívét az övé szerint átídomítsa, s az övével egyesítse.¹

Mit szóljak pedig Szienai sz. *Katalinról*? (mh. 1380). Azt kell igenis mondanunk, hogy őt a gyöngédségben, az állhatatosságban, Jézus sz. Szive tiszteletét illetőleg, jóformán senki sem multa felül.²

Határozottan tudjuk római sz. *Francziskáról* is (mh. 1440), hogy Jézus szent Szívét tisztelte.³

Szienai sz. *Bernardin* is (mh. 1444) tisztelte a legszentebb Szívet, mert irataiban róla világosan megemlékezik és mondja, hogy az a leghevesebb szeretetnek valódi tűzhelye, mely az egész világot képes lángba borítani.⁴

Következtessük a tiszteletre méltó *Landsperg* János szavaiból, (mh. 1539) melyekkel másokat Jézus szentséges Szive tiszteletére serkent, mennyire tisztelte azt ő. „Serkentsd önmagad a mi Urunk Jézus Krisztus szeretettel teljes Szive tiszteletére, e

¹ Compendio storico della divoz. al. ss. Cuore 1856. — ² Raymd. C. Vita s. Catar. praes. c. 2. —

³ Ponzileoni Vita d. s. Franc. Romana 1829. pg. 46. —

⁴ S. Bernardin. Serm. 51. de pass. Dom. p. 2. a. 1.

Szív által kérj, ha valamit kérned kell, mert ez azon ajtó, melyen át mi Istenhez jutunk, s ő hozzánk jön. Jézus szent Szive képét állítsd fel ott, hol többször kell átmenned, hogy magadban gyakrabban a szeretet gerjedelmét felindítsad. Illesd gyakrabban e Szivet szellemi csókjaiddal; mert hisz az forrása minden jónak. Az bizonyára nagy és benső vallásosságnak jelét adja, ki Jézus Szivét ájtatosan tiszteli. Minden szükségedben tehát e Szívhez folyamodjál, s mindenkor vigaszt és segítséget fogsz abban találni. Ha minden emberi Szív is irántad hűtlenné lesz és megcsal, — légy bizonyos arról, hogy Jézus hűséges Szive téged meg nem csal, téged soha el nem hagy.“¹

Hogy *Villanovai sz. Tamás* (mh. 1555) Jézus Szivének tisztelője volt, és rá gondolt, mutatják iratai. A többi között mondja: „Valamint a Fiú mennyei Atyjának kebelében lakozik, úgy vón lakást az egyház szeretett Üdvözítőjének Szívében, s ott biztosnak érzi magát . . . , Oh szent

¹ Jo. Landsperg. Pharetra divini amoris c. 5. p. 5.

oltár, oh biztos menedékhely, melybe a nyögdecselő gerle fiait elrejtí, míg az idő megérkezik, hogy szárnyaikat szabadon kiterjeszthetik, s e romlandóságból kivetkőzve, a halhatatlanság magaslatába emelkedhetnek.“¹

Ékes szavakkal lelkesít bennünket a legszentségesebb Szív tiszteletére és e tisztelet terjesztésére *Blois Lajos* (mh. 1566) könyveinek különféle részeiben.² — Hasonlóképen sürget erre bennünket sz. Teréz gyóntatója, *Alvarez de Paz Jakab* (mh. 1580).³

Szent *Teréz* (mh. 1582) egyik levelében írja: „Fordítsd szemeidet e nyitott kebelre, nézd szivét és szivének szeretetét, mert azt akarja ő, hogy szeretetben vele egyesüljünk, és szivét menedékhelyünkül válaszsuk.“⁴

Ah mikép tisztelte és szerette Jézus édes Szívét a bámulandó tudományosságú férfiú, *Granadai Lajos*, (mh. 1588) ki így kiált vala fel: „Üdvözöllek, oh szent seb, melyen

¹ S. Thom. a Vill. Conc. 2. in Ascens. Dom. —
² Lud. Blosius. Institutio spīritualis. Cap. 9. — ³ Galifet Op. citato. l. 3. c. 3. prax. 4. — ⁴ Lettere di S. Ter. 8. n. 9.

át Jézus Szívéhez, szeretetének bizonyítékához, s az örök élet zálogához juthatok!“¹

Sz. *Alajosról* is (mh. 1591) tudjuk, hogy nem csak maga tisztelte Jézus szent Szívét, hanem másokat is arra buzdított.“²

Bizonyos továbbá az is, hogy boldog *Kaniziusz Péter* (mh. 1597) Jézus legszentebb Szívét szintén tisztelte, mint életleírásából világosan kitűnik.³

Hogy *Pazzi-i sz. M. Magdolna* (mh. 1607) Jézus szent Szívét tisztelte, maga azon pápai bulla (okmány) bizonyítja, melylyel XI. Kelemen őt a szentek sorába iktatta.

Limai sz. *Róza* (mh. 1617) olyannyira szerette az Üdvözítő szent Szívét, hogy méltónak találtatott egykor Jézustól e szavakat hallani: „Szívemnek rózsája! légy az én arám.“⁴

Szigmaringi sz. *Fidelisz* (mh. 1622) főhászainak egyike volt: „Hálákat adok neked, oh szeretettel teljes Jézusom, szeretetedért, és édes Szivednek fájdalmiért.“⁵

¹ Lud. Granat. *Medit. per sab mat.* — ² *Compend. storic. part. I. n. 11.* — ³ Riess, S. J. *Leben d. s. Pet. Canisius.* 1865 Freibg. pg. 79. és 80. — ⁴ *Decret. Clem. X. pro ejus. canonis. const. n. 37.* Cfr. *Brev. Rom. 30. Aug.* — ⁵ *Prattiche divote usate da s. Fedel.* Roma 1756. pg. 78.

Ime felsoroltunk sok bizonyítékot és idézetet, részint hogy magunkat a nagy férfiak és kitűnő szentségű szüzek szavaival serkentsük, részint hogy kimutassuk, mennyire téves némelyeknek (az egyháztörténetben nagy járatlanságot tanúsító) azon véleménye, mintha Jézus szent Szivének tisztelete teljes ujdonság volna. Egyeseknél legalább, miként látható, minden időszakban föl volt az található.

Szalézi sz. Ferencz (mh. 1625) soha sem szólott Jézus szent Szivéről másképp, mint lelkesedéssel s elragadtatással. Ő egyik levelében írja: „Oh Jézusom, mily jó, mily szeretetreméltó a te Szived. Vajha Jézus Szive mindig a mi szivünkben élne! vajha az mindig a mi szivünk is volna!”¹ Sok más helyütt irataiban hasonlóképen szól. Általában, megható azon gyöngédség, azon vallásos ihlettség, melylyel ő Jézus szent Szivéről ír. Tagadhatatlanul épen Szalézi szent Ferencz adott Jézus szent Szive tiszteletének nagy lendületet, úgy szóbeli buzdításai, iratai, és levelezései, mint különösen

¹ S. Franc. Sal. Ep. 593.

az által is, hogy a tőle alapított női egyletet „Jézus Szive leányai“-nak nevezte el, mely gyönyörű elnevezés a nemes törekvésű társulat tagjait arra ösztönözte, hogy Jézus szent Szive tiszteletét és szeretetét a gondjaikra bízott szivekbe is csöppögtessék, s így e tisztelet általános elterjedésének leghathatósb tényezőivé lettek.

Ki Szalézi sz. Ferencz leveleit olvassa, az látja, mily bensőséggel és mily hévvel tisztelte Chantal sz. *Johanna* is Jézus legszentebb Szívét és mennyit tett, hogy azt mások szintén szeressék és tiszteljék. (mh. 1641).

Boldog Nicolas *Armella*¹ (mh. 1671.) önmagáról mondja: „Valahányszor engem valami megszorított, azonnal szerelmes Üdvözítőmhöz siettem, ki is a legédebb vigasztalásokkal elárasztott. Leggyakrabban szent Szívét mutatta, hogy abba rejtőzzem, s magam ott a gonosz szellem támadásai ellen biztosítsam. Ha tehát föl akartok találni, mondá *Armella* társnőinek,

¹ Th. Schmude S. J. Die Andacht zum hlgst. Herzen Jesu. Wien. 1857. §. 1.

isteni Üdvözítőm Szívében keressetek, mert én e menedékhelyen tartózkodom éjjel nappal.“ — E szűz is tehát Jézus szent Szívének hő tisztelője volt.

Említés nélkül nem hagyhatjuk a *Megtestesülésről nevezett Máriát*, az orsolyaszüzek egyikét, ki az isteni sugallatnak engedve, elüljárói engedelmevel, habár gyöngé testalkotású volt, a tengerek viharaival dacolt, és Kanadában zárdát alapított azon célból, hogy abban a pogány nők a hit igazságaiban oktatást nyerjenek. — Valóban megható e szűz számtalan nyilatkozata, mely Jézus szent Szive iránt való tiszteletéről és legbensőbb, leggyöngédebb szeretetéről tanuskodik. Ő minden adott alkalommal másokat is e tiszteletre buzdított és serkentett. Meg lehetünk arról győződve, hogy e szűz Jézus Szive iránt tanusított szeretete s tisztelete következtében emelkedett a tökéletesség oly magas fokára, s tág hatáskörében oly eredménydúsan működött, miként azt történetéből tudjuk.¹

Igy tisztelték lankadást nem ismerő buz-

¹ Gallifet S. J. De cultu sacratissimi Cordis. Augustae 1753. L. III. c. 3. prt. 5.

gósággal más szüzek is Jézus szent Szívét, különösen a zárdákban. E szent Szívnél üdítették fel buzgóságukat, panaszolták el fájdalmaikat, és kerestek gyógyító irt szívök sebére. Ha nemes szándékukat félreismerték, ha szeretettel teljes fáradozásukat tekintetbe nem vették, ha, daczára önfeláldozásuknak, üldözést, gúnyt s különféle szomorúságot szenvedtek : e szent Szívhez siettek, s iránta való szeretet- és tiszteletből mindent örömet eltűrtek.

Mi *hazánkat* illeti, nagy örömmel pillanthatunk vissza a mult időkbe, melyekben Jézus sz. Szive tiszteletének megható nyomaira akadunk ; s az újabb időkben is oly virágzásnak indult az ismét,¹ hogy, míg egyrészt a hitélet legkedvezőbb fellendülésére nyujt reményt, másrészt a legindokoltabb bizodalommal tölthet el, hogy Jézus sz. Szive, épen ez oknál fogva, kegyeinek bőséges áldásait fogja hazánkra árasztani.

A mondottakból látható, hogy

i-ör is a szentek és a nagy tudományú buzgó katolikusok már régen, az előbbi

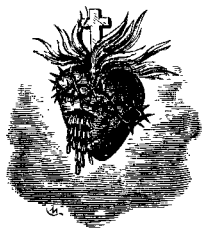
¹ V. ö. *Tóth M. Hajdan és most Jézus sz. Szívének tisztelete Magyarországon.* Bpt. 1898. 7. old. stb.

századokban is Jézus szent Szívét tisztelték; 2-or a szentek, s általában az alapos vallá-sosságuak, nem csak tisztelték és szerették Jézus szent Szívét, hanem magokat annak példája szerint tökéletesíteni is törekedtek; 3-or sanyarúságaikban, zaklattatásaikban, és a bűnnek idején hozzá siettek, tőle segílyt és vigaszt esdekeltek.

Ily tündöklő példák után arra az egyre figyelmeztetek, hogy szived egyik szép sajátságát el ne fojtsd, épen csak Jézus iránt meg ne tagadd. A legnemesebb Szív, mely valaha létezhet, téged szeret, minden önhaszna nélkül, egyedül csak azért, hogy neked jót tegyen, téged boldogítson itt a földön s az örökkévalóságban, azon Szív szeret, melyet magasztos tulajdonai miatt maga az Isten a leggyöngédebben szeret, s melyben neki kedve telt: ennek megfontolásánál lehetséges-e, hogy e Szívet viszont ne szeresd?!

Az szivednek veleszületett sajátsága, hogy a nemes és tiszta indulatot vagy érzelmet soha sem veheti közönyösen. — Te szereted az embereket: atyádat, anyádat, testvéreidet, barátaidat, jótevőidet, sőt sze-

reted a hősiés harczost, a nevezetes művészt, a nagy tudóst, s az erényes egyént is. Ugyan miért? Szüleidet szereted bizonyára gondoskodásukért, testvéreidet őszinte jóakaratukért, barátaidat hűségökért, jótevőidet kegyességökért, a tudóst bölcsességeért, az erényest szerénységeért, stb. De Jézus mindenek fölött bölcs, kegyes; az ő Szive irántad szeretettel teljesebb, mint szüleidé, részvéttel teljesebb, mint testvéreidé, hívebb mint barátodé. Ezek közül egyik sem halt meg érted, Üdvözítőd pedig Szive egész szeretetéből szenvedett érted, vérét, Szive vérét ontotta, s meghalt. Lehetséges-e, hogy e Szív iránt viszontszeretetet ne érezz?!

4. Jézus szent Szívének ígéretei.

VALAMINT a nap jótékony sugara mindenüvé betér: a szegény ember gunyhójába, és a gazdagnak lakásába, a pór házába, és az előkelő palotájába: valamint a napsugár mindenütt világít, elevenít, felvidít, melegít; ha néha köd és felhők is tolulnak a nap elé, a sugarak szétszórják a felhőket, és ujonan áldást szórnak az emberekre, a mezőségekre, és az összes teremtményekre; — egészen hasonló módon nyilatkozik Üdvözítőnk sze-

retete irántunk : míg ő e földön közöttünk láthatólag időzött, szeretetének sugarait különbség nélkül az emberiség fölött árasztotta ; tanította s vezérelte az üdvösségre a szegényeket és gazdagokat, az együgyüeket és tudósokat, a megvetetteket és előkelőket ; jótékonytságot gyakorolt minden rangkülönbség nélkül : föltámasztotta az előkelőnek leányát, de föltámasztotta a szegény özvegy fiát is, meggyógyította a magasrangút, de hasonlóképen meggyógyította az alacsony sorsút is. Azonban még most is, nem egyenlőképen tér-e ő be a nyomorult gunyhójába, hogy őt a halálharczban bátorítsa s erősítse, épen oly örömmel, mint betér a dúsgazdagnak palotájába ?

Daczára Üdvözítőnk ezen határtalan, önzetlen, és részrehajlatlan szeretetének, az emberek viszontszeretete iránta mindig inkább s inkább elhül. Mit tett ő tehát, hogy bennünket megmentsen ? Ah azt tette, mit a legszerelmesebb anya szokott tenni. Ha a jó anya minden intelme, kérése, fenyegetőzése, büntetése eredménytelenné lett a tévedező gyermeknél, s a gyermek tőle fut, a jó anya fájdalmában feljajdul, mint sz.

Monika tesz vala, a szeretetétől menekülő gyermek után siet egész a tenger partjáig, hol jajveszéklése a hullámok zajongását túlkiáltja. Ha még emberi szív rejlik a gyermek kebelében, látván anyjának könyeit, hallván reszkető szavát és zokogását, — végre megrendül, ellágyul, a vészörvény felé tartó rohanásában megállapodik. — Így tett velünk emberekkel az Üdvözítő!

A keresztények lassan-lassan buzgóságukban alábbhagyván, keveset gondoltak jóságos Üdvözítőnk akarásával, már nem igen hajtottak szavára, kérelmeire, intéseire, fenyegetéseire; sokan rohantak a kárhozatnak. Ezt az Üdvözítő szeretete nyugodtan nem nézhette, hanem, mint a jó anya, szívének fájdalmában utánunk rohant, Szívét előttünk föltárta, hogy, látván azt a szeretettől lángolni, magunkba térjünk, Üdvözítőnket ismét szeretni kezdjük, és üdvözüljünk. — Ime ez az oka, miért nyilatkoztatta ki Üdvözítőnk egy szűznek, hogy azt akarja, miszerint az egyházban sz. Szívének tisztelete általánossá váljék. Ez az utolsó eszköz, mely által bennünket iránta való viszonzszeretetre serken-

teni szándékozott. Ha még sz. Szive szeretetének látása sem buzdít fel a megtérésre, — kedves olvasó, veszve vagyunk! — Már ez elég ok lehetne arra, hogy sz. Szívét tiszteljük. De mivel Jézus szeretetében határokat nem ismer, nagyszerű ígéretekkel is édesget bennünket Szive tiszteletére. Azon ígéretek szándékom ez alkalommal elősorolni, hogy ha nem is tisztán viszontszereletből, legalább saját érdekünkben tiszteljük a sz. Szívet.

Tíz, vagy tizenkét ígéretet tett Jézus azoknak, kik sz. Szívét tisztelik. Megjegyzendő pedig, hogy mit az Üdvözítő ígér, azt Isten ígéri. Mít Isten ígér, az szent, az okvetlenül beteljesül. — Jézus ígéretei három csoportba oszthatók :

I. Nagy ígéretek tesz Jézus sz. Szive tisztelőinek anyagi ügyeikre nézve :

II. fölötte vigasztaló ígéretek tesz az üdvösség tekintetében ; és

III. nem csak az egyes személyekre nézve teszi ez ígéretek, hanem a családokra és azon házakra is, melyekben sz. Szívét tisztelik.

I.

Az 1-ső ígéret, melyet Jézus sz. Szive tisztelőinek tesz, a következő: „*Én őket állapotukban a szükséges kegyelmekkel ellátom.*“¹ — Annál jobb minden embernek sorsa, minél könnyebben viselheti állapota terheit, minél eredményesebben teljesítheti kötelmeit, és minél nagyobb érdemeket szerezhet magának az életben, mely érdemeit Isten majd a túlvilágban jutalmazni fogja. De, kedves olvasóm, Isten csak azon munkáinkat fogja jutalmazni, melyek természetfölötti értékkel bírnak, vagyis melyeket Isten kegyelmében végeztünk, melyek e miatt Istennek tetszettek. — Mindenki közülünk érezi, mily terhesek állapota kötelmei, mily nyomasztók bajai, mily fárasztók foglalkozásai, s mindamellett még arról sem bizonyos, hogy vajjon Isten előtt tetszők-e. Ime ha ezt megfontoljuk, akkor méltányolhatjuk némiképen Üdvözítőnk azon ígéretét, hogy ő mindazokat, kik sz. Szívét tisztelik, állapotukban szükséges kegyelmekkel fogja ellátni: segítsége azt fogja

¹ Instruction sur la dévotion au sacré coeur de Jésus. pag. 10. Boone, S. J. Bruxelles. 1886.

eszközölni, hogy állapotuk terheit, kötelmeit, bajlódásait könnyen elviseljék, és e bajlódásaik, kötelmeik, és terheik miatt egykor bő jutalmat nyerjenek.

Jézusnak 2-ik ígérete: „*Áldást fogok árasztani minden vállalataikra.*“ Mintha mondaná: a szülő gyermekeinek nevelésében, a kézműves munkájában, a földműves fáradtságában, a tanuló törekvéseiben, a hivatalnok pontosságában, a férfitürelmes munkásságában, a nő türelmes munkásságában, a szolga és szolgáló hűségében, a kereskedő iparában bő áldást fog érezni; minden, mihez hozzáfog, sikerül, mit felvállal, bevégzi, mihez nyúl, minden szerencsés fordulatot vesz. Ezeket ígéri Üdvöztőnk azok számára, kik sz. Szívét tisztelik. Ha tehát csak anyagi jólétét tartaná valaki szeméi előtt, már is tanácslandó volna neki, hogy e sz. Szívét tisztelje, s vállalatai sikerében látni fogná ez ígéret valóságát. — Ki ne kívánná törekvéseinek jó eredményét? Miért nem használod tehát az erre szolgáló legbiztosabb eszközt?! Hány ember panaszkodik, hogy minden igyekezete mellett sem mehet semmire,

hogy minden terve meghiusul, hogy éjjel s nappal fáradozik, és mégis nyomorban sinlődik, hogy minden erőfeszítése csak még nagyobb bűba sodorja! — Oh kísértsd meg tehát az utolsó eszközt, és érezni fogod, hogy az a leghatályosabb: tiszteld Jézus szent Szívét, és tapasztalni fogod, hogy az áldást fog árasztani vállalataidra. — Azonban, gyakran jó törekvései, jámborsága, és erényessége mellet is nem egy embert hagy Isten különös rendelése és bölcs előrelátása szenvedni; ezen esetben s ily embereken bizonyára teljesülni fog Jézus sz. Szívének 3-ik ígérete, t. i.: „*Vigasztalni fogom őket szenvedéseikben.*“ — Nincs ember, ki nem szenvedne. Számtalanok pedig ártatlanul szenvednek, szenvednek a nélkül, hogy azt valakinek elpanaszolhatnák, a nélkül, hogy valaki részvételével szenvedéseiket enyhítené, szenvedéseikben vigasztalhatná; számtalanok szenvednek titokban. Oh e rejtett fájdalom és szenvedés emésztő. Az ily szenvedésekben vigasztalja az Üdvözítő azokat, kik szent Szívét tisztelik! magok sem tudják hogyan, s hogyan nem, de mindent könnyen elviselnek, elszenvednek,

eltűrnék. Mi másokat kétségbe ejt, abban ők megnyugvást és vigasztalást éreznek. Ez Jézus sz. Szive tiszteletének hatása!

II.

Térjünk át Jézus második nemű ígéreteire; azon ígéretekre, melyek lelki üdvönyt illetik. Ha ő kegyesnek mutatkozik irántuk azon tárgyokban is, melyek csak anyagi ügyeinket illetik: bizonyára még nagyobb kegyességet tanusít azon ügyekben, melyek örök boldogságunkat illetik, minthogy ez az embernél a fő dolog, hogy üdvözüljön; ez Üdvözítőnknek a fő szándéka velünk. E tekintetben a jóságos szent Szívnek

1-ső ígérete: *„A bűnös szivemben az irgalom forrását fogja föllelni.”* — A bűnös, ki Istent megbántotta, nem várhatja különben tőle egyebet, mint szörnyű bosszút, mint kérlelhetetlen büntetést, mint rémséges kínokat. Az ember szabad akaratával sértette meg Istent, most Istenen volna a sor, hogy akarata szerint méltólag büntesse a bűnöst. Ki szólhat, ki panaszkodhatik, ki zúgolódhatik ez ellen? Ez a szigorú

igazságosság menete. — De Jézus sz. Szive nagyon is jó szív, és könyörül az emberen még akkor is, midőn teljes joga volna, hogy csak büntessen; e sz. Szív irgalmaz, kegyelmez, ha a bűnös hozzá fordul, hozzá folyamodik. A bűnös Szivemben az irgalom forrását fogja föllelni, mondá az Üdvözítő. — Oh bűnös! ha a vétkek terhe nyom, ha lelkiismereted gyötör, ha kebled nyugtalan, ha a tévedéseid fölött való bánat talán a kétségbeesésre késztet; ah ne kétkedjél, fordulj e sz. Szívhez, tiszteld e sz. Szívet, s a szeretet és irgalom forrása, mely a Szívből áradozik, le fogja mosni bűneidet, meg fogja nyugtatni bűneid bocsánata fölött való kétkedéseidet!

Azonban nem csak azok iránt mutatkozik Jézus sz. Szive irgalmasnak, kik őt tisztelik, hanem azok iránt is, kikért Jézus sz. Szive tisztelői hozzá könyörögnek. 1873-ban fordult elő erre vonatkozólag egy tündöklő példa. Medeotti József 1849-ben született Görzben, 18 éven át otthon jámbor életet élt; 1870-ben a bécsi s 1872-ben a gráci egyetemen tanult, azután a rudolfs-
werthi gymnasiumnál tanárrá neveztetett;

ez év márczius havában hazatért, és tüdő-sorvadásban sinlődött. Mivel a fiatal tanár már halálához közeledett, több áldozópap is meglátogatta, s midőn halálára figyelmeztették, az egyik papot szobájából kihajtotta, a másikra üveget is dobott. Ekkor a hívő nép közül több vallásos nő imádkozni kezdett érte. — Hogy e fiatal ember az istentelen titkos társulat körmei közé került, abból is kilátszott, hogy egyik rokonának, egy asztalosnak meghagyta, hogy majd halála után, kereszt helyett, csak fekete karót készítsen számára, melyen csak golyó legyen rajzolva, s ezt tegye sirjára. — A jámbor asszonyok élő hittel, teljes bizalommal könyörögtek Jézus sz. Szívéhez, és a b. Szűzhöz. S ime, a nélkül, hogy ő hozzá a vallásról, a megtérésről valaki valamit szólott volna, a nélkül, hogy arról tudott volna valamit, hogy érte imádkoznak, — márcz. 27-én nyugodtabbá lett, 28-án atyjával a vallásról szól, s ugyanazon nap este 8 óra-kor már gyónni kíván. A nép, tudván ezt, nagy tömegben égő gyertyákkal, és örömkönyvek közt, követte az Oltáriszentséget e beteghez. Gyönyörű látvány az esteli sötétség-

ben! Következő nap nyilvánosan bocsánatot kért azoktól, kiket előbb megsértett, s bűnbánatát ismét főnhangon elmondta. Megcsókolta rokonait és azon áldozópapot, kit előbb oly durván visszautasított, sőt dühében meg is dobott. A feszületet gyakran megcsókolta, s nyugodtan adta ki lelkét. Ily irgalmasnak mutatkozik Üdvözítőnk még azok iránt is, kikért Jézus sz. Szive tisztelői e sz. szívnél könyörögnek. — Valóban Jézus Szive a bűnösökre nézve az irgalom forrása.

Jézus 2-ik ígérete: *„A lanyhák Szivem tisztelete által buzgóbbakká lesznek.* — Ah igenis buzgóbbakká lesznek azok, kik Jézus sz. Szívét valóban, az ő szándéka, az ő akarata szerint tisztelik. De hogyan kellene a társulati tagoknak Jézus sz. Szívét tisztelni? Ugy, amint azt az őszintén s bensőleg vallásos népek teszik. — Ki valakit szeret, azt mennél gyakrabban házába meghívja, azt örömmel fogadja vendégnek. Így ha ki Jézust szereti és tiszteli, azt gyakrabban magához fogadni törekszik, azt gyakrabban szívébe vendégnek meghívja, az Jézus szent Szívét az Oltáriszentségben

gyakran magához veszi. Ez bizonyos jele a Jézus sz. Szive iránt ápolt valódi tiszteletnek, így mutatják és bizonyítják be a valóságos népek Jézus sz. Szive iránt tiszteletüket. Ah mily örömmel emlékszem vissza azon néptömegre, melyet más országok városaiban Jézus sz. Szive vasárnapjain a sz. gyónáshoz és sz. áldozáshoz járulni láttam! Igen, örömmel emlékszem azon ezerekre, kiket még honunkban is némely városban Jézus sz. Szive ünnepélyén a jelzett módon részt venni észrevettem. Oh de itt! — Szivem a fájdalomtól szorong. — Itt minden tesped. — Kik Jézus sz. Szívét tisztelik, buzgóbbakká lennének, ha azon kegyelmeket használnák, melyeket nekik az egyház engedélyez, mint azt bárki a társulati könyvecskében olvashatja; — ha a tagok gyakrabban járulnának a sz. gyónáshoz és sz. áldozáshoz. De hol vannak itt oly tisztelők? Vajmi csekély azok száma! Itt félnek az emberek valamivel jámborabbnak látszani. Mitől, kitől félnek? — Az eleven hitű nemzeteknél épen a műveltebb osztályokból járulnak a legtöbben gyakran az Oltáriszentséghez. Ily körülmények kö-

zött azután teljesezésbe megy Jézus sz. Szive tisztelőin ama

3-dik ígéret is: „*A buzgók nagy tökéletességre jutnak.*“ — Azonban, ha Üdvözítőnk semmit sem ígért volna az ő sz. Szive tisztelőinek, csak ezt:

4. „*Én biztos menedékhelye leszek tisztelőimnek, különösen haláluk óráján,* — ez egyedüli ígérete képes lehetne bennünket sz. Szívének tiszteletében buzgalomra ösztönözni. — Halála órájában hová meneküljön az ember, hol leljen elméje némi nyugvópontot, hová forduljon e válságos pillanatban segélyért? Barátjaihoz? Ők nem segíhetnek. Rokonaihoz? ők az elvállást csak nehezítik. A gazdagokhoz? Azok undorodnak tőle. Saját szívéhez? Az épen most nyugtalanítja leginkább. — Ah a halál szörnyű órájában csak az irgalmas, a kegyes, a jóságos Isten szívéhez fordulhatunk, csak ott lelünk még menedékhelyet, — de csak ha e sz. Szívet tiszteltük, és szerettük az életben, akkor fog elménk e Szívbe menekülhetni, ott meg fog nyugodni, halálunk rémletes órájában. — Teljes bizalommal menekülhetnek Jézus sz. Szívébe azok, kik azt tisztelték, és tisztele-

tét némiképen terjesztették. Ezeknek Jézus még különösen ígérte:

5-ör. „*Kik ez áhítatot terjesztik, azok neveit én szivembe írom, és onnét ki nem törölöm.*“ — Mit jelent az: szivbe írni valakit? Azt mondják, hogy szivünkben rejlik, kit rendkívül és fölötte szeretünk. Jézus tehát rendkívül és fölötte szereti, kedveli, legbensőbb barátjainak tekinti azokat, kik a tiszteletet Szive iránt terjesztik.

Ennyi előnynek láttára, ennyi ígéreteknek hallatára, ki lehetne saját érdeke iránt oly közönyös, saját üdve iránt oly gondatlan, az Üdvözítő iránt oly hálátlan, hogy sz. Szive tiszteletére ne buzduljon, hogy ígéreteinek részesévé legyen?!

III.

Eddig azon ígéretekét számláltam elő, melyeket Üdvözítőnk sz. Szive egyes tisztelőinek tett: ígért áldást az anyagi és ideiglenes földi ügyekben, ígért nagy előnyöket az örök üdvösségre nézve. — Hátra van, hogy Üdvözítőnknek azon ígéreteit is említsem, melyeket egész családoknak tett.

Ígérte 1-ör. „*A családokban békességet*

fogok eszközölni.“ — Mi a család, békesség nélkül? Valódi pokol. Oly családokban az atya, oktatás helyett, káromkodik, az anya, áldás helyett, átkozódik, a gyermekek felelnek, a cselédek zúgolódnak, a szomszédok pörlekednek; oly családokban a fiú pazarol, a leány estenkint ide s tova kóvályog, az anya szomszédoknál tölti idejét, az atya pedig a vendéglőkben. Mi egyéb az ilyen családi élet, mint kín, mint szomorúság, mint bú és gyötrellem? Pedig számtalan az ilyen család. — A mely családban Jézus sz. Szívét tisztelik, abban béke és rend fog uralkodni. Ezt igéri Üdvözítőnk. Lehet, hogy az ilyen családban is itt-ott csekély szóváltás előfordul, mert hisz nem szününk meg soha gyarló emberek lenni; de mindezen csekély szóváltások hasonlóak azon villámlásokhoz, melyek néha-néha éjjel a látóhatáron észrevehetők, de melyek semmit sem ártanak, semmi bajt sem hoznak a határra: nem fejlődnek ki oly zivatarokká, milyenek számtalan más családban előfordulnak: ott villámlik, dörög, szélvész dühöng, a villám beüt, és megsemmisíti a családi boldogságot.

2-or igéri Jézus: „*Én meg fogom áldani*

azon házat, melyben szívem képe van, s azt tisztelik.“ — Mit nem tesznek az emberek, csak hogy anyagi jólétüket biztosítsák? Nyakra-főre dolgoznak, még vásárs ünnepnapokon is, fáradoznak, kinlódnak, aggodalmaskodnak, — és semmire sem jutnak. Ah mert Isten áldása nélkül minden fáradozás hasztalan! — Sokan hisznek a babonaságnak, hisznek a csalárd koholmányoknak, hogy ha e vagy ama babonás imát elmondják, e vagy ama babonás tárgyat maguknál hordják, jólétnek s egészségnek fognak örvendeni, szerencsések lesznek. És Jézus szavainak nem hisznek! — Kedves olvasóm, ha könnyű s kellemes módon áldást akarsz a házra s családra szerezni, ha meg akarod azt a véletlen szerencsétlenségektől és csapásoktól óvni, tedd azt, mit Jézus kegyes Szive tanácsol. Tartsd e szív képét a házban. — Előszámlálhatnám itt Franciaország azon városait, hol, midőn a dögvész dühöngött, mindazok mentek maradtak attól, kik Jézus sz. Szive képét magukkal hordták. A francia nép kezdi is belátni az isteni Szív kegyességét, és annak tisztelete hatályosságát;

azért emel oly nagyszerű templomot Párisban Jézus szent Szíve tiszteletére; azért is történt, hogy midőn 1873-ban körmenetet tartottok Párisban Jézus szent Szíve tiszteletére, azon 150 országgy. képviselő, és 140 katona főtiszt vett részt.

Ah! mi által törekszünk mi e sz. Szív iránt tiszteletünket kimutatni?!

5. A szeretet képe.

FRANCZIA nagy zenedülés egyik napján négy előkelő egyén állt a vesztőhely emelvényén: egy anya két leánnyal, és a család feje, az atya.

A vérengző birák parancsára legelőször a nemes férfiú hajtá le fejét a nyaktiló alá, s bátran vérzett el annak csapása alatt, hogy egy papot fogadott be vendégként házába.

Az anyának és két leányának elítéltetése okául nem hozhattak fel sem a tanuk, sem a birák egyebet, mint hogy atyjok kasté-

lyában és birtokain a nép között Jézus Szive képét osztogatták. E miatt hősiesen és örömmel ontották a hölgyek véröket, és feláldozták életöket.¹

Jézus sz. Szivének képe, melyet ezek méltónak tartottak életök föláldozására, méltónak fog nekünk elötünni legalább őszinte tiszteletünkre, ha annak jelentőségét fontolóra veszszük.

Forró imába merült boldog Alocoque Margit az oltár előtt; alázatos érzelemmel, de buzgón fohászkodott a szüz, midön egyszerre láthatóvá lett előtte az Üdvözítő egész alakjában. Mennyei ragyogás veszi körül, mialatt Jézus keblét föltárja, s jobb-jával szivére mutat. Boldog Margit valóban az isteni Üdvözítőnek tárt kebelében látja a szivet: ah de mi az? Margit látja, hogy a szivet *töviskoszorú* övedzi, hogy abból a *kereszt* magaslik ki, hogy rajta nagy *seb* tátong, s úgy a kereszt tövénél, mint a sebből *lángok* törnek elő, melyek a szivet körülhullámozzák, és a magasba fölcsapkodnak.

¹ J. B. Dalgairns, Das Hl. Herz Jesu. Mainz 1862. Einleitung. 44. lp.

Jézus a bámuló Margitnak meghagyta, hogy szíve ezután az épen látott alakban legyen festve. Számtalan ily kép forog már a katolikus hívek szemei előtt. Isteni terv szerint vannak festve. Ámde miért ily alakban? — Lássuk!

1. *Töviskoszorú övedzi Jézus sz. Szívét.* A tövisek mindig azt jelképezik, mi fáj, mi szúr, és sebez. Ha bennünket valami aggodalom kínoz, ha méltatlan bánásmódot és durva mellőztetést tapasztalunk, bensőnkben gyötrődést érzünk; azt mondjuk, hogy szívünk fáj, hogy szívünk meg van sértve.

Tekintsünk Jézusra! Ő megérdemelné, hogy az emberek neki minden úton és módon örömet szerezni törekedjenek, hogy a szeretetnek rózsáiból, az alázat violáiból, az ártatlanság liliomaiból, a hála nefelejtseiből koszorút fűzve, szívét elhalmozzák s megörvendeztessék; de ők, ah! a bűnök tövisgarmaáit dobják reá: és ő ne érezze azok szúrásait, azok sebzéseit?!

Ő ugyanazon érzékeny szívvvel bir most, melylyel birt Jerusalemláttánál, az olajfák hegyén, a kálvárián; akkor könyezett,

fájdalmában felsóhajtott, a bűnös nép tekintete sirásra fakasztotta: lát-e most örvendeztetőbb állapotokat?

Kik fölött sirt, kiket az üdv útjára vezérelni igyekezett, kikért szenvedett, kiknek örök kincseit mind odaadta; azok rút hálátlansággal viszonzják határt nem ismerő kegyességét, azok még most is bűnökkel sértegetik, és sebzik nemes Szívét.

Oh igenis ráillik, Jézusom, szivedre az a töviskoszorú, mint éles fájdalmaidnak jelvénye!

Képzeld magadnak, kedves olvasóm, anyát, ki gyermekére hiába pazarolja gondjait, intéseit, figyelmeztetéseit, és jószándékú fenytéseit; és viszonzásul a gondoskodásért csak durvaságot, a szeretetért csak gyűlöletet nyer. Ha ezen anya szeretete megszűnt, — eltaszítja magától a gyermeket, haragra gyullad szive; de ha gyermekét még bensőleg szereti, minden vétségeinek daczára törekedni fog, hogy azt magához édesgesse: az anya szívét nem a harag foglalta el, hanem csak a fájdalom érzete marczangolja.

Ha Jézus maga sz. Szívét tövisekkel ko-

szorúzva mutatja, az által csak arról akar bennünket meggyőzni, hogy Szive bűneink miatt fáj, hogy még bennünket haraggal magától nem akar eltaszítani, hogy még bennünket szeret.

Ime, kedves olvasóm, ezt jelenti Jézus sz. Szívén a töviskoszorú!

2. *De mit jelent ott az a kereszt?*

A Jézus Szívébe tűzött kereszt jelentése épen nem homályos. Mialatt Jézus Szívére tekintek, és a szive fölé emelkedő keresztre, úgy tetszik nekem, mintha e szavait hallanám: Ime fiam, ime leányom, keresztrefeszítettek bűneid, a kereszten váltottalak meg, kinzóimért és éretted még a kereszten is mennyei Atyámhoz fohászkodtam: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekesznek“;¹ a kereszten hivatam meg a bűnbánó latort a paradicsomba, a kereszten adtam neked a Szület anyául, a kereszten végeztem be az önfeláldozás cselekményeinek hosszú sorozatát, melyeket üdvöd miatt magamra vállaltam, a kereszten végszavaimban is rólad emlé-

¹ Luk. 23. 34.

keztem meg. — Láthatod, mennyire szeretlek, még a szenvedések közt is, és mennyit szenvedtem szeretetedből!

Láthatod, kedves olvasóm, hogy a szeretet a szenvedéssel karöltve jár, hogy a szív szeretetéből kell kiemelkednie a szenvedés keresztjének: ez bizonyítéka amannak.

A szomorúság pillanataiban tehát, a bán és kedvetlenség közepette, az aggodalmak és csüggettség kinjaiban úgy, mint az anyagi veszteségek és testi gyötrelmek alkalmainál, szóval: a fájdalmak árjaitól hányatva és zaklattatva, tekints föl a legszentebb Szív fölé emelkedő keresztre, s bármilyenű fájdalmaidnak enyhülését fogod érezni, látván, hogy még ama szivre is kereszt nehezedett: igenis, mert téged szeretett.

Jézus Szívén a kereszt szenvedéseinek jele, s irántunk való szeretetének záloga.

3. *S a nagy seb ott a Szíven mit jelent?*

A katonának lándzsája nyitotta meg a sz. Szívet, s az többé soha sem csukódott be. Most is nyitva mutatja azt az Üdvözítőt. Vajjon miért? — Oh hogy menedékhelyünk legyen mindenkor, és hogy abba mindnyá-

junkat befogadjon. Keble s Szive tárva előttünk, hogy kéréseinket meghallgassa, hogy ránk áraszsa belőle kegyelmeit. — Nyitva mutatja Jézus szive sebét, annak tanuságául, hogy téged most is épen úgy szeret, mint amiképen akkor szeretett, midőn e seb felnyitattott.

Nem pusztán elméleti értelmezések ezek. — Kérdjük a tapasztalást, és meg fogunk arról győződni, hogy Jézus nem hiába szólítja az embereket Szivéhez: „Mindnyájan szomjuhozók! jöjjetek a vizekre; és a kiknek nincsen pénzetek, siessetek“ kegyelmi javaimnak elfogadására!¹

A gazdag és szegény, előkelő és alacsony rangú, a művelt és együgyű, — mindegyik sz. Szívéből kétkedéseiben tanácsot, bújában vigaszt, kísértéseiben az ellentállásra erőt, szereteteért viszontszeretetet, buzgalomban további lelkesülést meríthet.

„Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradtok és terhelve vagytok, és én megnyugtatlak titeket,“² így szól az Üdvözítő, s föltárja előttünk Szive nagy sebét, hogy

¹ Izai. 55. 1. ~ ² Máté 11. 28.

annak kegyelemárjaival lelki gyöngeségünket erősítse, és bármiféle szenvedéseinket enyhítse.

Avagy elzárta-e Jézus Szívét a bénák, a vakok, a némák, a köszvényesek, és a többi szenvedő könyörgései előtt? Nem talált-e Szívében a szamarita nő, a bűnbánó Magdolna, sőt még a házasságtörő nő is menedékhelyet? Hogyan ne tárná fel tehát Jézus Szívét most az őt tisztelők kéréseinek befogadására!?

Azért tehát minden ügyeinkben és viszontagságainkban e sebhez siessünk, melyet a szeretet nyitva tart most is számunkra!

4. Végre látjuk még a Jézus sz. Szíve képén, hogy a *szívből s annak sebéből lángok törnek elő*. Ezek kétségtelenül Üdvözítőnk kiolthatatlan szeretetét jelentik.

„Az Isten szeretet,” mondja a szentírás.¹ Jézus Isten; ő tehát szeretet. Minthogy azonban a szív a szeretet székhelye s forrása, világos, hogy Jézus Szíve egészen szeretet. S ah mily szeretet! — Minél nagyobb

¹ Ján. I. 4, 8.

a tűz, annál tovább terjeszti melegét, annál nagyobb kiterjedést törekszik nyerni. Jézus szeretetének tüze és lángja oly nagy, hogy az kihatott s elterjedett az egész földre. Az határtalan szeretet.

Igy valósította meg Jézus azt, mit az emberiségnek a próféta által mondott: „Én örök szeretettel szeretlek téged.“¹ Jézus sz. Szívének szeretete az, melyről a szentírás mondja: „A vizek sokasága nem olthatja el a szeretetet.“² A mi bűneink árjai nem olthatják el szeretetének magasra csapkodó lángjait.

Nézd, kedves olvasóm, Jézus szent Szívét, mily nyugtalanul lobog annak lángja! A te szivedet keresi, azt törekszik elérni, oda akar átcsapni, — hogy visszonszere-
retetre gyulaszson.

Ezt jelentik a lángok, melyek Jézus sz. Szívéből előtörnek.

Közeledjél tehát mennél gyakrabban az áhíthatnak mély érzelmeivel e Szívhez a sz. áldozásban, hogy tüze hevét átkölcsönözzvén, szived mindig nagyobb s nagyobb szere-

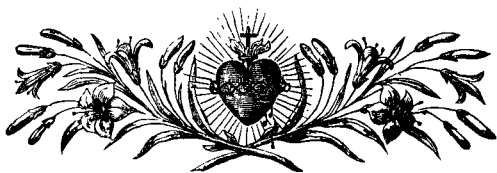
¹ Jerem. 31, 3. — ² Én. é. 8, 7.

tetre gyuladjon. Midőn pedig a Szivet valójában magadhoz nem veheted, tekintsd legalább szeretetének képét.

Sz. Bonaventura egy történetben állítja elénk azon szeretetet, melylyel Jézus irántunk viseltetik. — Tigranesz, az arméniai király, Berenicze nejjével együtt, fogságban volt Czirus perzsa király udvaránál. Czirus jól tudván, mennyire szereti Tigranesz nejét, megszólította egyszer: „Mit adnál nekem, Tigranesz, nőd szabadon bocsátásáért? Uram, felelé Tigranesz, azért országotam, véretem s életemet kész vagyok oda adni.“ „Az szép és nagy szeretet, felelé viszont Czirus dicsérem nagylelkűségedet.“ — Tigranesz szeretete neje iránt nagylelkű, az tagadhatatlan; de mi ez Üdvözítőnk szeretetéhez képest? Üdvözítőnk a végből, hogy bennünket a kárhozattól megmentsen, nem csak akart meghalni, hanem vérét és életét éretünk tényleg fel is áldozta. S azért Üdvözítőnk e szeretetét legalább úgy kellene viszonzoznunk, mint Berenicze viszonzta Tigranesz szeretetét. Ugyanis a békekötés után hazájokba visszatérvén a foglyok, Tigranesz kérdezte nejét, mit szól a perzsák országáról,

és különösen hogyan tetszett neki Czirus király udvarának fénye, palotáinak nagyszerűsége, s gazdagságának kincsei? Berenicze a kérdésekre azt felelte: „Bocsánat, uram, engemet ott semmi sem varázsolt el, mintha csak nem is láttam volna semmit; mert én ott csak azt néztem és bámultam, ki megszabadításomért életét följánlotta.“ — És mi, ah mily ritkán gondolunk arra, ki értünk és megszabadításunkért nem csak felajánlotta, hanem fel is áldozta életét! Gyakrabban fogja azt emlékezetünkbe idézni a szeretet képe.

Állítsd azt szemeid elé!

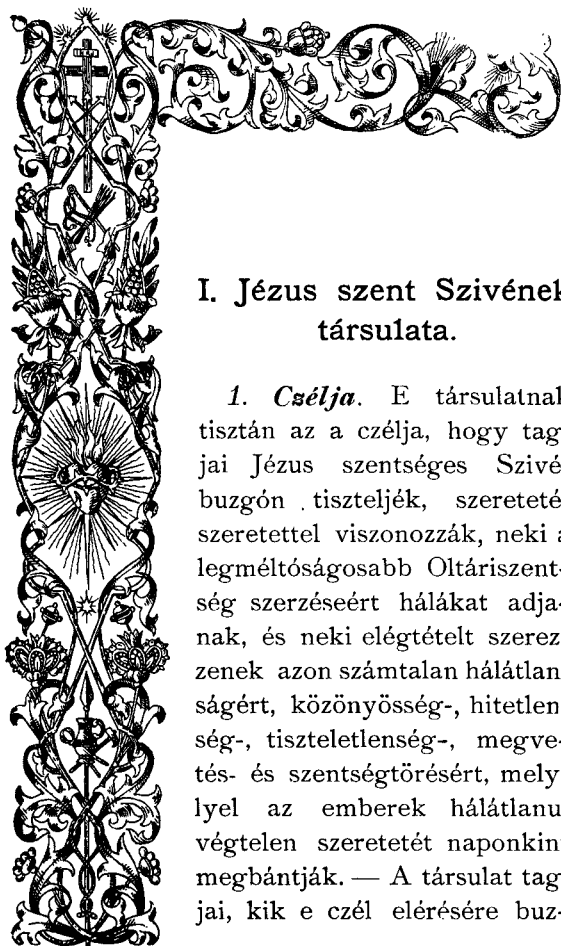

II.

A

TÁRSULATOK.

1. Jézus sz. Szive társulata.
2. Jézus sz. Szive örök imádása.
3. Az isteni Szív tiszteletőrsége.
4. Az imaapostolkodás.
5. Az engesztelő sz. áldozás.
6. Sz. óra J. szenvedő Szive tiszteletére.

I. Jézus szent Szívének társulata.

1. *Célja.* E társulatnak tisztán az a célja, hogy tagjai Jézus szentséges Szívét buzgón tiszteljék, szeretetét szeretettel viszonyozzák, neki a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzéseért hálákat adjanak, és neki elégtételt szerezzenek azon számtalan hálátlan-ságért, közönyösség-, hitetlenség-, tiszteletlenség-, megvetés- és szentségtörésért, melyel az emberek hálátlanul végtelen szeretetét naponkint megbántják. — A társulat tagjai, kik e cél elérésére buz-

gón törekeshnek, joggal reményelhetik, hogy részesei lesznek az ismert áldásoknak, melyeket Jézus sz. Szive tisztelőinek ígért.

2. Története. Valamint Jézus sz. Szive tiszteletének különös ápolása és elterjedése azon kinyilatkoztatásokban bírja forrását, melyekben az isteni Üdvözítő boldog Alacoque Mária Margitot részesítette; úgy e társulat is onnan származott. Boldog Margit 1689. vagy 1690-ben irt levelében nagy örömét fejezi ki a fölött, hogy ilyen társulat már megalakult, kétségtelenül a coutances-ít értette. — A pápák és püspökök szigorú vizsgálatnak vetették alá ezen ájtatosságot, és miután annak isteni eredetéről s üdvös voltáról meggyőződtek, megengedték, hogy az isteni Szív tiszteletére társulatok alakulhassanak azon czélból, hogy a Jézus Krisztustól kinyilvánított módon a szentséges Szív tisztelete mindinkább terjedjen. — 1698-ban már tizenhárom különböző helyen volt Jézus sz. Szivének társulata szabályszerűen megalakítva, és pápai búcsúengedélylyel ellátva, ezeknek egyike Bécsben az Orsolya-szüzeknél. — Magyarországon, eddigi tudásunk szerint, a pozsonyi társulat

a legrégebb, az Orsolya szüzek templomában; mert a „Hirnök“ szerkesztősége birtokában van egy oda való felvételi-czédulának 1712-ből. — Franciaországban e társulat megalapításán rendkívül buzgón fáradozott Remusat Magdolna, ki 1713 és 20 közt Marseilleben 50 ezer tagból álló társulatot alakított. — Rómában 1729-ben alakult meg először Jézus sz. Szívének társulata, ezt XII. Kelemen 1732-ben búcsúkkal és egyéb kiváltságokkal látta el, és főtársulattá avatta. 1797-ben más társulat alapított Rómában Jézus Szive tiszteletére, melyet VII. Pius pápa 1803-ban szintén főtársulat rangjára emelt, s ezt azon fölhatalmazással ruházta fel, hogy Jézus sz. Szive más társulataival közölhesse kedvezményeit és búcsú-engedélyeit. E társulat székhelye most a békéről nevezett Mária-templomban (S. Maria della Pace) van. Ez a főtársulat az, melybe az egész világ bármely helyén alakult társulatnak kell bekebelezetnie, hogy tagjai a kedvezményekben részesülhessenek, és a társulatnak engedélyezett búcsúkat megnyerjék.

3. **Kiváltságai.** Jézus sz. Szive társulatának kiváltságai közül említendő az:

1. hogy ugyanazon helységben, vagy városban, Jézus sz. Szivének több társulata is lehet ;

2. hogy a társulat nőzárdák templomaiban és kápolnáiban is alakítható, minden tekintet nélkül a távolságra, mely különben az egyennevű társulatok alakítására meg van szabva ;

3. hogy minden ujonan bekebelzett társulat, római okmányának megérkezte után, mintegy alapításának megünnepléseül, tesszéese szerint egy napot választhat, melyen az énekes sz. mise, és a többi csöndes sz. mise is Jézus sz. Szive ünnepéről mondható ; csak ne történjék kiváltságos nyolczadon és ünnepen, vagy 1-ső vagy 2-od rangu (*primae vel secundae classis*) vásárnapon ;

4. a főtársulat más társulatok bekebelezésénél nincs azon határozományokhoz kötve, melyek különben ily bekebelezések módját szabályozzák ;

5. a főtársulat elnöke egyes papoknak személyre szóló fölhatalmazást is adhat, hogy hiveket Jézus sz. Szive társulatába fölvehessenek, ha közelben szabályszerűen

alapított társulat nincs, s ott annak megalapítása nehézségekbe ütközik; de az illető pap köteles a társulatba fölvelt tagok neveit, kedvező alkalommal, Rómába a fő-társulatnak, vagy valamely más szabályszerűen megalapított és bekebelezett társulathoz beküldeni.

4. Vallásos gyakorlatai. 1. E társulat tagjai azon legyenek, hogy Jézus isteni Szívének ünnepét évenként különös ájtatossággal megüljék, s e napon, ha lehet, a sz. gyónáshoz és áldozáshoz járuljanak.

2. Arra törekedjenek, hogy havonként egyszer, lehetőleg a hó első péntekjén, vagy vasárnapján, a szentségekhez járuljanak, és azon ájtatosságokban szorgalmasan részt vegyenek, melyek Jézus sz. Szíve tiszteletére tartatnak.

3. Gyakrabban imádkozzanak a tagok egymásért, valamint a megholt tagokért is, a római anyatársulat példájára, melynek templomában havonként három szent misét mondanak a megholt társakért, és minden vasárnap külön imádkoznak azokért. — Meg kell azonban itt jegyeznünk, hogy a felsorolt három pont betartása nem lényeg-

ges föltétele a társulati búcsúk megnyerésének. Mint társulati tagok a következő 4-ik pont betartására kötelesek :

4. A társulati tagok naponkint Jézus sz. Szive tiszteletére elmondanak egy *Mia-tyánk*-ot, egy *Üdvözlégy Mária*-t és egy *Hiszek* egy-et ezen fohászszal :

„Oh Jézusom édes Szive! add, hogy téged mindig jobban szeresselek!”

Jegyzet. E vallásos gyakorlatok, akár szabályok alakjában adatnak elő, bűn alatt nem köteleznek ; de a ki a társulatnak engedélyezett búcsúkat el akarja nyerni, annak a 4-ik pont alatt jelzett imádságokat el kell végeznie.

5. Búcsúi. *Teljes búcsúk.*

- I. 1. A társulatba való beiratás napján.
2. Jézus szents. Szive ünnepén.
3. Minden hó első péntekjén, vagy vasárnapján.
4. Még egy szabadon választható napon minden hóban.
5. A halál óráján, ha a társulat tagja vétkeiket töredelmesen megbánván, Jézus szent nevét, ha szóval nem lehetne, legalább szívében segítségül hívja.

- II. Urunk következő ünnepein :
1. Karácsony első napján.
 2. Nagycsütörtökön.
 3. Husvét vasárnapján.
 4. Áldozó csütörtökön.
 5. Azon hat pénteken, vagy vasárnapon, mely Jézus Szive ünnepét megelőzi.
- III. A bold. szűz Mária ezen ünnepein :
1. A szeplőtelen fogantatás,
 2. Kisasszony,
 3. Gyümölcsoltó,
 4. Gyertyaszentelő.
 5. Nagy-Boldogasszony ünnepén.
- IV. 1. Mindszentek ünnepén.
2. Halottak napján.
 3. Szent Gergely (márcz. 12.),
 4. Sz. József (márcz. 19.),
 5. Sz. Pius (május 5.),
 6. Sz. Péter és Pál apostolok (jun. 29.),
 7. Sz. János apostol napján (decz. 27.).
- V. A társulati tagok teljes búcsút nyernek azon napon is, melyen az *örökös imáadás* ájtatosságát végzik, melyről alább bővebben szólunk.

Jegyzet. E búcsúk elnyerése igen üdvös és hasznos, de nem kötelesség. A mely napon pedig a társu-

lat tagja ily teljes búcsút akar nyerni, szükséges: hogy azon napon meggyónjék, megáldozzék, s a pápa ő szentségének szándékára valamit imádkozzék.

Nem teljes búcsúk.

I. 30 évi és 30 quadragenai¹ búcsú nyerhető:

1. Karácsony után a három napon (István, János, Aprószentek).
2. Ujévkor.
3. Három királyok napján.
4. Septuagesima vasárnapján.
5. Sexagesima „
6. Quinquagesima „
7. Nagypénteken.
8. Nagyszombaton.
9. A husvéti hét minden napján, a fehérvasárnapot beleértve.
10. Sz. Márk evangelista napján.
11. A három keresztjárom napon.
12. Pünkösdi ünnepén, s a pünkösdi hét minden napján, szombatig bezárólag.

¹ Egy quadragena, azaz; 40 napi búcsú által anny; ideiglenes büntetés elengedését nyerjük, mint a menyhit a bűnbánó keresztyén a keresztyénség első századaiban nyilvános negyvennap; penitencziatartás által törlesztett.

II. 25 évi és 25 quadragenai búcsú nyerhető :

1. Virágvasárnapon.

III. 15 évi és 15 quadragenai búcsú nyerhető :

1. Advent 3-ik vasárnapján.

2. Karácsony előtti napon.

3. Karácsonykor az éjféli misénél.

4. Karácsonykor a 2-ik sz. misénél.

5. Hamvazószerdán.

6. A nagyböjt 4-ik vasárnapján.

IV. 10 évi és 10 quadragenai búcsú nyerhető :

1. Advent 1-ső, 2-ik és 4-ik vasárnapján, mely fönnebb említve nincs.

2. Pönkösd előtti és minden kántorböjti napon, kivéve a pünkösdhetit, melynek napjaira már ugyis fennebb engedélyezve vannak búcsúk.

V. 7 évi és 7 quadragenai búcsú nyerhető :

1. Azon kilencz napon, mely Jézus Szive ünnepét közvetlenül megelőzi.

2. A bold. Szűz s az apostolok minden fönnebb nem említett napjain.

3. Jézus sz. Szivének ünnepe előtti négy vasárnapon.

VI. Hatvannapi búcsú nyerhető: minden üdvös jócselekedetért, melyet a társulati tagok végeznek.¹

Jegyzet. 1. Hogy a tagok az I. szám alatt levő teljes, és a VI., valamint az V. 3. számú nem teljes búcsút elnyerhessék, nem szükséges a társulati, vagy más templomot meglátogatniok, de a mindennapi jelzett («Vallásos gyakorlatai» 4.) kevés imádságot el kell végezniök. — A többi búcsúk elnyerésére pedig szükséges az ily búcsú napján a társulati templomot meglátogatni, s ott Szent-atyánk szándékára valamit imádkozni. Kik azonban súlyos ok miatt a társulati templomot meg nem látogathatják, a búcsúkat úgy nyerhetik el, ha a templom-látogatás helyett valami jó cselekedetet végeznek, a gyóntató-anya határozata szerint.

2. Más hivek is, jóllehet e társulathoz nem tartoznak, Jézus sz. Szive ünnepén teljes búcsút nyerhetnek ha meggyónnak, megáldoznak, valamely templomot, vagy kápolnát, melyben e napon Jézus sz. Szive tiszteltetik, meglátogatnak, s ott Szent-atyánknak szándékára imádkoznak.

3. Az előszámlált szent búcsúkat VI. VII. IX. Pius, XII. Leo és XVI. Gergely pápák úgy engedélyezték, hogy azok a tisztító tűzben szenvedő lelkek javára is felajánlhatók.

¹ V. ö. »Indulgenze perpetue,« »Ascrizione alla pia unione d. s. C. d. G.«, »Il culto perpetuo del ss. C. d. G.« Mind a három Rómában a törzstársulat kiadványa.

*

A belső okokon kívül, azon körülmény is növeli e társulat kedveltségét, hogy a tagokra semmi terhet sem ró, és szervezete oly egyszerű, a milyen csak lehet. A szabályszerűen megalakult társulat elnöke, vagy helyettese és megbizottja, bejegyzi a jelentkező nevét a törzskönyvbe, s evvel megvan minden. Az elnök a hó első vasárnapján közönséges szentbeszédjében némi említést tesz Jézus sz. Szívének irgalmáról, szeretetéről, türelméről, vagy egyéb érelynéről, s e vasárnap letenyéjénél elmondja a hivekkel a megkérlelő imádságot, mely a társulati kis könyvben elő szokott fordulni. Azonban ez sincs sehol parancsolva, csak úgy szokták tenni; néhol többet is tesznek. De csak maga a tény is, a társulat megalakítása, oly sajátságos változást szokott a szivekben előidézni, oly hitbuzgalmat kelt a hiveknél, oly kedvező viszonyokat hoz létre minden irányban, hogy a lelkészkező papságnak valódi meglepetést és örömet okoz.

Utmutatás

Jézus sz. Szive társulatának

jogszerű megalapításában követendő eljáráshoz.

1. Mindenek előtt a megyés püspökhöz kell fordulni, azon alázatos kérelemmel, hogy Jézus Szive társulatának szabályszerű megalapításához és annak a római főtársulatba való bekebelezéséhez főpásztori beleegyezését megadni kegyeskedjék. A kérvényben okvetetlenül meg kell nevezni a községet és a templom címét, melyben a társulatot megalakítani akarjuk, de az oltárt is, melyhez a társulatot csatolni óhajtjuk.

Nagyon fontos a beadott kérvényben azt is előterjeszteni, hogy az illető plébános, (vagy ki éppen a társulat rendes vezetője lesz) és minden utóda, a társulat fölhatalmazott rendes vezetőjévé kineveztessék, és egyszersmind engedélyt kapjon arra, hogy maga helyett más áldozópapot is társulati tagoknak fölvételeire fölhatalmazhasson. Ezt azért említjük, mert arra a főpásztor egyenesen kijelentett határozata szükséges.

A kérvényhez melléklendők Jézus Szive

társulatának szabályai; mert ezekre is a főpásztor jóváhagyása szükséges.

Az egyházmegyei hatóság néha megtekintés végett a Jézus Szivéről nevezett római főtársulat *eredeti szabályait* követeli. Az ily megkeresésre a főtársulat rendesen csakis a „Methodus introducendi confraternitatem SSi Cordis Jesu“ című iratot szokta elküldeni, melyben a Jézus Szive társulatára vonatkozó lényeges dolgok ugyan megvannak, de egyébként teljes szabadságot enged a társulatoknak, hogy helyi viszonyaik szerint szervezkedjenek és fejlődjenek.

A római főtársulat ezt azon fontos oknál fogva teszi, mert *az határozottan a megyés Püspök jogköréhez tartozik*, hogy azon társulatok szabályait jóváhagyja, vagy módosítsa, melyek megyéjében és engedelmével megalakulnak.

Tévedésben volna azonban, ki azt hinné, hogy a megyés Püspöktől szervezett vagy engedélyezett társulat, a főtársulatba való bekebeleztetésével, önállóságát elveszti; a Püspöktől alapított társulat a bekebeleztetés után is önálló marad, s a bekebeleztetés csakis

a végből történik, hogy más vidékek társulatainak tagjai is részesei legyenek azon lelki javaknak és búcsúknak, melyeket a szentszék Rómában a főtársulatnak engedélyezett.

Ennélfogva bármely társulat, mely szabályszerűen (a Püspök jóváhagyásával) alapított, saját szabályokkal bírhat, melyek a római főtársulat szabályaitól eltérnek, ha csak máskülönben a főtársulat célját és lényeges szabályait magukban foglalják.

A Herczeg-Primástól és a kalocsai főegyházmegyei hatóságtól kegyesen jóváhagyott társulati szabályok és áhitatgyakorlatok egy példányával bármikor szívesen szolgálunk. — A Püspökhöz benyújtandó kérvény mintájául a következő fogalmazvány szolgálhat:

„*NN. desiderio motus promovendi ac dilatandi devotionem erga ss. Cor Jesu, humiliter petit ab Illustrissima ac. Reverendissima Amplitudine Vestra, ut benigne precibus annuens, Sodalitatem ss. Cordis Jesu erigere, ac erectam declarare, in N. et praecise in Ecclesia N. ad altare N., statuta approbare, et parochum dictae Ecclesiae*

ejusque successores et provisores in directores confraternitatis designare, cum facultate subdelegandi, itemque litteras testimoniales exhibere dignetur, ut aggregari possit Archiconfraternitati Romae existenti, ad effectum participandi bonis spiritualibus ac lucrandi indulgentias, quibus ditata est praefata Archiconfraternitas.“

2. A kérvény kegyes elintézésével, a Püspök nem csak megengedi a társulat felállítását, hanem joghatóságánál fogva ő maga alapítja azt meg törvényszerűen, és ő jelöli ki annak igazgatóját, vagy vezetőjét, fölhatalmazván azt egyszersmind arra, hogy a megalapítandó társulatot a római főtársulatba bekebeleztesse, s így annak tagjai a búcsúban részesülhessenek.

A Püspök decretuma, melylyel a társulatot jogszerűen megalapítja, rendszeren ilyen szokott lenni:

„Visis precibus Nobis oblatis, auctoritate nostra ordinaria erigimus Sodalitatem, de qua in precibus, ejus statuta a Nobis revisa approbamus, parochum dictae Ecclesiae N. N. ejusque successores et provisores in

hujus confraternitatis directores cum facultate subdelegandi designamus, eam Nobis ac Successoribus nostris subjicientes, ac subjectam declarantes, juxta Constitutionem fel. rec. Clementis VIII. die 7. Decembris 1604. quae incipit „Quaecumque“. Volumus autem, ut quamprimum ab Archiconfraternitate aggregatio obtineatur, pro privilegiis, indulgentiarum, ac spiritualium bonorum participatione etc. Datum etc.“

3. A jogszerű megalapítással a társulatnak még *nincsenek búcsúi*. Hogy ezeket megnyerje, a római főtársulatba való bekebelezésért kell folyamodnia.

Az erről szóló kéréssel a római főtársulat titkárához (jelenleg: Rssimo Monsignore A. O. Borgia, — Roma, Seminario Romano) czimzendő, és latin nyelven szerkesztendő. Ezen levél mellé a megyéspüspök alapító levelét kellene csatolni. Minthogy pedig e püspöki okmány a társulat helyi vezetőjére nézve is nagyon fontos (mert abból látja meg minden utód a társulat szabályszerű megalapítását, és a reá átruházott fölhatalmazásokat), a római főtársulat pedig a beküldött ok-

mányt visszatartja ; nagyon ajánlatos, hogy a méltóságos püspöki hatóság a szabályszerű alapítványról szóló okmánynak hivatalos másodlatát is kiálítsa. E másodlat csatolandó a Rómába szánt kérőlevélhez, ellenben az eredeti püspöki alapító okmány a plébánia okmánytárában megőrizendő.

A püspöki hatóság másodlata (vagy bizonyítványa) körülbelül ilyen lehet :

„Testamur per praesentes et fidem facimus, a Nobis in ecclesia N. N. loci N. N. Dioec. N. N. piam sodalitatem SS. Cordis hac die cõnonice erectam et parochum dictae Ecclesiae N. N. ejusque successores in hujus confatetnitatis directores cum facultate subdelegandi dasignatos esse. Simulque ut haec sodalitas ejusdem tituli archisodalitati Romae in Ecclesia S. Maria de Pace institutae aggregari possit, conformiter ad Constit. Clementis VIII. „Quaecumque“ hisce praebeamus consensum ; ejus propterea instituta, et pietatis christianae officia, quae exercenda sibi promponit, apud omnes, ad quos aggregationis opus spectat, plurimum in Domino commendamus.“

A kérérlévelhez, mely Rómába megy, 6 franknyi díj (6 kor.) csatolandó.*)

4. Mihelyt a bekebelezési okmány Rómából megérkezett, nagyon tanácsoljuk, hogy azt a társulat vezetője keretbe és üveg alá helyezze, és vagy a templomban, vagy a sekrestyében valami alkalmas helyen felfüggeszsze, hogy a mostani társulati igazgató utódai is a társulat megalapításáról és bekebelezéséről hivataluk átvételekor azonnal tudomást szerezzenek.

Ezek elintézése után meg lehet kezdeni a tagok felvételét.

E célból mindenekelőtt nyilvános fölvilágosítást adunk a hiveknek, a társulat céljáról, megalapításáról, előnyeiről, hogy azt megkedveltessük, és így a hivek örömmel és szent vágygyal magukat abba fölvetessék, és a társulat ájtatosságaiban szorgalmasan részt vegyenek.

A fölveendők neveit e célra szánt *névkönyvbe kell följegyezni. Ez lényege-*

*) A »Hirnök« szerkesztősége Kalocsán szívesen eljár ez ügyben, hacsak a ft. Plébános urak a püspöki alapító oklevél másodlatát vagy bizonyítványát neki megküldik.

sen megkivántatik, úgy, hogy e nélkül a föl vétel semmis, és érvénytelen.

Hatalmat az érvényes fölvevésre (jól megjegyzendő: *érvényes fölvevésre!*) csak az bír, ki a püspöki alapító okmányban a társulat igazgatójává lett kinevezve, vagy akit ez, püspöki engedélylyel, maga helyett subdelegál.

5. A fölvetett egyének, ha lehet, egy felvételi kimutatást (könyvecskét, vagy czédulát) kapnak, rajta a búcsúkkal. Ez azonban a fölvetelre nem kivántatik meg lényegesen. Azért nem is szükséges, hogy az igazgató, vagy a névkönyv vezetője, a fölvetettek neveit, és a keltet a könyvecskében beírja; ezt már akárki más is megteheti.

A fölvetelésért és a névkönyvbe való beírásért semmi díj sem jár, és ha csak valami is követeltetnék, úgy érvénytelen a fölvetel. Meg van azonban engedve, az önkéntes ajándék elfogadása, a társulati oltár diszítésére, a nyomtatványok beszerzésére, vagy a társulati levelezésre.

6. Ha azt akarjuk, hogy a társulat a hivatkozott névre nézve a kívánatos gyümölcsöket meg hozza, úgy ez egész eredmény attól függ,

hogy a lelkész saját ügybuzgósága és szent tevékenysége által a társulatot életképességében és buzgalmában föntartsa és gyarapítsa. Ezen okból az arra való alkamas eszközöket szorgalmasan fogja használni. — A közönséges eszközök ezek:

a) Jézus Szive képének kifüggesztése a templomban, és ilyen képek szétosztása az iskolás gyermekek és a nép közt.

b) A havi társulati ájtatosságok, ha lehet összekötve egy rövid beszéddel Jézus Szivéről; és a rendes megkérlelés, egybekapcsolva egy imával az élő és megholt társulati tagokért.

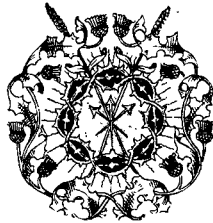
c) Jézus Szive képének, vagy oltárának földszítése a hónap első péntekére, vagy vasárnapjára.

d) Buzdítása a társulati tagoknak, hogy a hónap első péntekén, vagy vasárnapján méltóan a szentségekhez járuljanak.

e) A „Jézus Szive Hirnöké“-nek kikölcsönzése és terjesztése. E folyóirat megjelenik havonként egyszer, most Tóth Mike S. J. szerkesztése alatt Kalocsán, ára egy évre: 3 kor.

f) Jézus Szive ünnepének évenként lehető legfényesebb megülése.

g) Végre lehetőleg gyakoribb utalás Jézus Szivére, a gyóntatószékben, a szószéken, a betegeknel, az iskolában, nehéz csapások idején, melyek egyeseket, egy, vagy több családot, községet, vidéket stb. érnek.

II. Jézus sz. Szive örökös imádásának egyesülete.

redete 1. épen úgy, mint Jézus sz. Szive társulatáé, fölér egész bold. Margit koráig ; nem is más a célja, a mint hogy tagjai Jézus sz. Szive társulata tagjainak csak külön csoportját képezik.

2. *Szervezete.* Az isteni Szív iránt tanúsítandó folytonos szolgálat, imádás, és hálaadás végett, Jézus sz. Szive társulatának buzgóbb tagjai, tetszés szerinti számban, az igazgató jóváhagyásával, külön csoporttá

verődnek össze, s az év összes napjait, úgy osztják el egymás közt, hogy minden nap valaki közölök meghatározott külön ájtatosságot végez.

3. *A külön ájtatosság* ebben áll: a) az egyesület soros tagja sz. áldozáshoz járul;

b) valamely templomot vagy nyilvános kápolnát meglátogat, s ott némi ideig a szentatyának szándékára imádkozik, s az egyleti könyörgést is elmondja;

c) egy folyton, vagy félbeszakítással, aznap 1 órát elmélkedésben, vagy szóbeli imádságban tölt;

d) megújítja a keresztségnél tett fogadalmát, és az isteni Üdvözítőnek különben tett ígéreteit;

e) és hogy ez örökös imádás legyen, a tagok buzgón arra törekeshnek, hogy jár-tukban-keltükben, és munkájok közben is, Jézus sz. Szive tiszteletére gyakrabban fo-hász-imádságokat ismételgessenek.

Ez ájtatosság gyakorlására külön társu-lat is alakult Rómában, melynek a pápa búcsút is engedélyezett (XII. Leo, 1826. febr. 18.), mely Jézus sz. Szive társulatának teljes búcsúi V.-ik pontja alatt van említve;

de azt, külön beiratkozás nélkül, Jézus sz. Szive társulatának tagjai is mindannyiszor megnyerhetik, valahányszor a fönne leirt ájtatosságot elvégzik.

Az egyesület könyörgése.

Az emberek könyörületes Üdvözítője! E látogatásnál följánlom neked mindazon imát, fohászkodást, és érdemet, mely szentes Szivednek oltáráról folytonosan menynevei Atyád színe elé fölszáll. Mindenek előtt könyörülj szegény lelkemen, s áldd meg kegyelmeddel és szeretetteddel; de azokon is könyörülj, kikért imádkozni kötelességem, vagy a kikért imádkozni szándékoztam. Légy mindnyájunknak oltalma, mindegyikünknek külön szorongattatásában.

Különösen pedig, szent akaratom szerint, egyesületünk minden tagjával egyetemben, mély alázattal kérek:

1. Hogy szent egyházadat szentes Szivednek szellemében kormányozni s megtartani kegyeskedjél; kérünk téged, hallgass meg minket!

2. Hogy helytartódat, a pápát, Szi-

ved bölcseségével oltalmazd és vezérelj; kérünk . . .

3. Hogy sz. egyháznak szolgálait mind Szivednek kegyében és szeretetében megszilárdítsd; kérünk . . .

4. Hogy a tévelygőket és elszakadottakat, Szived szeretetének és az igazságnak kötelékein fogva, sz. egyházad egységébe visszavezess; kérünk téged, . . .

5. Hogy a bűnösök megtérésére Szivednek irgalom- és kegyelem-kincseit föltárni méltóztassál; kérünk . . .

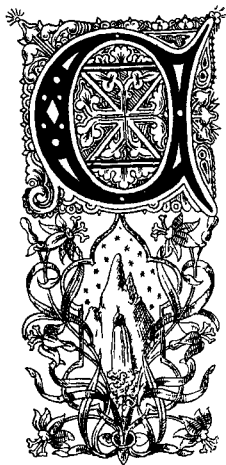
6. Hogy Szived szeretetéből a keresztyén fejedelmeknek békességet és egyességet engedj; kérünk . . .

7. Hogy egyesületünk minden tagját sz. Szived tiszta szeretetére gyulasztani, és magaddal egyesíteni kegyeskedjél; kérünk . . .

8. Hogy szents. Szived irgalmából a tisztítótűzben szenvedő lelkekre a vigasztalás és enyhülés bőségesen áradjon; kérünk téged hallgass meg minket!

(V. ö. Hausherr, S. J. Die Herlichk. d. göttl. Herzens Jesu. Einsiedeln, 1884. pg. 372.)

III. Az isteni Szív tiszteletőrsége.

Qsélja. 1. E vallásos egy-
letnek az a célja, hogy
buzgó tagjai naponkint
és fölváltva minden órá-
ban isteni Mesterünk
Szive körül csoporto-
sulván, imádásukkal és
hűséges szeretetükkel
némi elégtételt nyujtsa-
nak azon keserű fáj-
dalomért, melyet neki
gyakran azoknak meg-
feledkezése és hálátlan-
sága okoz, kikért any-
nyit szenvedett, kiket jótéteményeivel el-
halmozott.

Mint a jó gyermekek, kik, hogy az el-
fajult testvérek által okozott fájdalmat eny-

hitsék, fokozott tisztelettel és gyöngédebb szeretettel környezik atyjokat ; úgy e társulatnak tagjai is, fölváltva szünet nélkül vi-rasztanak szeretett Jézusunknál ; tiszteletet, szeretetet, odaadást és vigaszt ajánlva el-hagyatott Szivének.

Ez az egylet tehát mint látható, hasonló az „örökös imádás“ egyletéhez, egy keve-set más alakban.

2. *Eredete.* Az egylet alapgondolatát bold. Alacoque Margittól kell származtat-nunk. Egy jelenés alkalmával ugyanis az Úr angyalai a szövetséget ajánlották fel neki, hogy hivatásbeli kötelmeinek és házi munkáinak teljesítése alatt ők fogják helyet-tesíteni az Oltáriszentség előtt ; ő e szövet-séget el is fogadta. Ezen eszmének fona-lán Jézus szent Szivének buzgó tisztelői azon gondolatra jutottak, hogy az embe-rek is egymásközt ily szövetséget köthet-nének ; s az eszme legelőször Bourgban megvalósult : 1863-ban egylet alakult, ez a következő évben szabályszerű társulattá lett, melyet XIII. Leo pápa 1878. november 26-án jóváhagyott, és Franciaország meg Belgium részére főtársulat rangjára emelt.

Rómában 1879. június 12-én alakult ily főtársulat sz. Vincze és Anasztáz templomában.

Németország főtársulata 1894. július 4-ike óta Metzben van a „B. Szűz látogatásáról“ nevezett nőzárda nyilvános kápolnájában. 1896. jul. 11 óta Ausztria és Magyarország részére a főtársulat Bécsben van a sz.-Szív-zárdának templomában III/3 Rennweg. 31. Fölvétel végett ott kell jelentkezni.

A társulat különben majdnem az egész művelt világon el van már terjedve.

3. *Szervezete.* A társulatot szabályszerűen mindenütt csak a püspök alapíthatja meg, azért annak joghatósága, de egyszersmint annak oltalma alatt áll. A püspök nevez ki az egész megyére igazgatót, kihez az egyes községek igazgatói utmutatás végett fordulnak, és a ki, a hozzá küldött püspöki okmány alapján, az országos főtársulatnál a bekebelezést eszközli.

A mely országban a szentszék még főtársulatot nem engedélyezett, abban a községi vagy plébániai társulatok sehová sem kebelezhetők be, kedvezményekben és bú-

csúkbán nem részesülhetnek. Arról kell tehát legelőbb gondoskodni, hogy valahol az országban főtársulat legyen, melynek tagjai búcsúkat nyernek, és a mely más társulatokkal a búcsúkat közölheti (mert ez az értelme a bekebelezésnek).

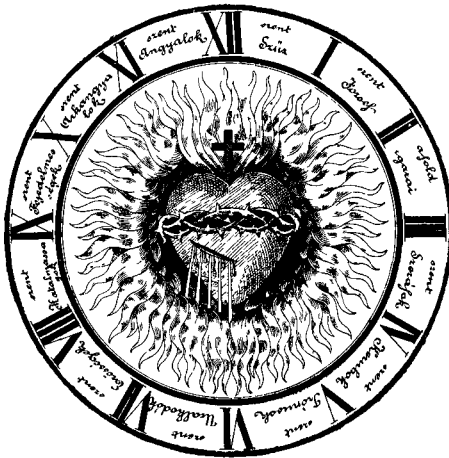
Egyébiránt azon országban, melyben főtársulat nincs, az egyes hívő, más országnak szabályszerűen megalapított társulatába beiratkozhatik; vagy bármely pap is személyére szóló fölhatalmazást kaphat, nem ugyan arra, hogy társulatot alakítson, hanem hogy a bourgi főtársulatba tagokat fölvehessen. Erre a pap okmányt kérjen e czimtől: Mons. l'abbé Bouvier à Bourg-en-Bresse. (Ain.) France.

4. A tagok kötelezettsége és ájtatossági gyakorlata.

Hogy valaki a tiszteletőrség tagja legyen, és a tagoknak engedélyezett búcsúkat megnyerhesse, szükséges, hogy a társulat igazgatója, vagy annak megbizottja fölvegye, a törzskönyvbe beírja, választott őrségi óráját betartsa, s ha talán róla megfeledeznék, kezdje meg, a mint mulasztását észreveszi.

A tiszteletörség főünnepé Jézus sz. Szívének ünnepe.

A társulatnak képe, Jézusnak tövissekkal körülvett sz. Szíve, melyben kereszt van tűzve, s a melyet fény és lángok körül-

özönlenek. E képet óralap módjára 12 számmal ellátott kör övez, a számok közt az egyes órára jelölt mennyei pártfogók nevével. E kép szokott lenni azon czédulán is, melyet a tagok a beiratkozásnál kapnak,

s a melyen nevök és őrtállásuk órája van följegyezve.

A tag a beiratkozásnál tetszése szerint választja a napnak valamely óráját őrtállása órájává. Ez óra kezdetén, rendes foglalkozását meg nem szakítván, lélekben oda képzei magát szeretetének őrhelyére, az Oltáriszentség elé, imádja Jézust e szentségben, följánlja neki gondolatait, szavait, tetteit, szenvedéseit, főleg pedig azon óhaját, hogy szeretetével a gyöngéden szerető isteni Szívnek vigaszára legyen. A társulati tag őrtállása órájában gyakrabban ajánlja fel a mennyei Atyának a drágalátos vért, mely az isteni Szívből ömlött, áldozatul, kiengesztelésül, és elégtételül az emberek büneiért, s a szentegyház szükségleteiért.

Az őrtálló tag, ájtatossága órájában, azon órára jelölt mennyei pártfogóját kéri, hogy ez ájtatosságban vele egyesüljön, gyarlóságát sz. buzgóságával pótolja.

5. **Búcsúi.** A tagok következő búcsúkat nyerhetnek :

1. Jézus sz. Szíve társulatának minden búcsúját, kivéve az utolsó teljes búcsút.

(Antonelli bíboros IX. Pius pápa államtitkárának 1864. június 16-ikáról adatott hivatalos irata szerint.)

2. 7 évit és 7 negyvenednyit az őrtállási óráért, ha azt bűnbánó szívvel a társulat módja szerint megtartják.

3. 100 napi búcsút, a hasonlóan eltöltött bármely más óráért.

4. Teljes búcsút havonként egyszer, a szokott föltételek mellett, ha órájukat naponként megtartják.

5. 100 napi búcsút az I., és 40 napit a II. imádság töredelmes szívvel való elmondásáért, minden egyes esetben. (IX. Pius, Breve 1876. jun. 13.)

E búcsúk a tisztítóüzben szenvedőkre is alkalmazhatók.

I. Oh Jézus, legédesebb, szeretetre legméltóbb Üdvözítőm! engedd, hogy általad az imálandó szent Háromságnak följánljam a drága vér- és vízcseppeket, melyek isteni Szived sebéből a keresztfán omlottak. Add kegyesen, hogy e vér és víz hathatósan a lelkeknek, különösen a szegény bűnösök és saját

lelkem javára szolgáljon. Érdemeid által tisztítsd meg, változtasd jóra, és üdvözítsd mind az embereket! Engedd végre, Úr Jézus! hogy mindnyájan szeretettel teljes Szivedbe jussunk, s ott mindenkorra maradjunk. Amen.

II. Szent Atya, fogadd engesztelő áldozatul a szent egyház szükségleteiért, és elégtételül az emberek bűneiért, a drágalátos vért és vizet, mely Jézus isteni Szive sebéből omlott, és könnyörülj rajtunk.

V. ö. Handbuch der Erzbruderschaft der Ehrenvache des heiligsten Herzens Jesu. Wien. 1897.

IV. Az imaapostolkodás.

IVOLTA és *csélja*. 1. Jézus, a mi első és örökös főpapunk és közvetítőnk, „mindenkor élvén az érettünk való közbenjárásra“ (Zsid. 7. 25.), isteni Szívének kegyességével, a mennyekben és oltárainkon, folytonosan könyörög a lelkek megmentéseért, a bűnösök megtéréseért, az ártatlanság megőrzéseért, az igazak szilárd-ságáért, az egész szentegyház oltalmáért, s Isten országának föntartásáért és elterjedéseért. — Az imaapostolkodás a szentséges Szív e legnemesebb szándékát magáévá

teszi, és vele egyesülve, ugyanazon célra ajánlja fel imádságait.

A legtöbb buzgó hívő nem utánozhatja az apostolok dicső cselekedeteit, a sz. igazságok hirdetésében, s a lelkek üdvösségének közvetlen eszközlésében. De bármily állásúnak, bármily életpályán levőnek hatalmában van egy eszköz, mely hatásosságában az apostolok működésével vetekedik, s az az *imádság*. Azért int bennünket az apostol: „Kérlek, hogy mindenek előtt legyenek könyörgések, imádságok, kérések, hálaadások minden emberekért; mert ez jó és kellemes a mi üdvözítő Istenünk előtt;“ (I. Tim. 2, 1. 3.) — „Imádkozzatok egymásért, hogy üdvözüljete; mert sokat ér az igaznak állhatatos könyörgése.“ (Jak. 5, 16.) Hisz maga az Úr Jézus mondta az imádság erejéről: „Mind azt, mit imádságban hittel kértek, megnyeritek.“ (Máté 21, 22.)

Az imaapostolkodás tehát azt tűzi ki céljául, hogy a magasztos érdekek megvalósulásáért imádkozik, t. i. Isten dicsőségének terjedéseért, a bűnösök megtéréseért, az igazaknak Isten színe előtt kedvességben való gyarapodásáért, s az egyháznak dia-

daláért. Az imaapostolkodás arra ösztönzi és vezérli tagjait, hogy, fölülelmedvén az anyagi érdekeken, az elfogultságon, az előítéleteken, — egész csöndben és észrevétlenül ugyan, de tevékeny részt vegyenek az egyház küzdelmeiben, az Úr szolgálainak törekvéseiben, a gondviselés nagy művében, a lelkek üdvének munkálásában, a művelt társadalom újjáalakításában, mely azért bomladozik oly ijesztő módon, mert elvesztette a hitnek éltető szellemét.

Az imaapostolkodás tagjainak feladata, hogy imáikkal a halál árnyékában ülő pogány népekre, az eretnekségben vagy szakadár-ságban vakoskodók millióira, a halálos bűnök vészes állapotában sinlődő keresztényekre, a kísértések viharaitól zaklatott ártatlanokra s igazakra, az ég világosságát és malasztját leedsjék.

Ez magasztos feladat! Az imádság ily szellemű gyakorlása valóságos apostolkodás.

2. Története. A fönt jelzett nemes és szent célra Franciaország Vals nevű városkájában, Gautrelet S. J. buzgólkodása folytán, 1844. december 3-án Jézus Társasága kollégiumában egylet alakult e cím

alatt: „Az imádság apostolkodása Jézus sz. Szívével egyesülten.“ Az egyesület kezdete áldással járt, és rövid idő alatt a hívek ezrei csatlakoztak hozzá. Ő szentsége IX. Pius pápa 1849-iki aug. hó 19-én Gaëtában kelt iratában örömet fejezte ki az egyesület működése fölött, s atyailag buzdította. 1861-iki febr. 26-án Ő szentsége, és később dicső utódja: XIII. Leo pápa, sok teljes és nem teljes búcsút engedett az egyesület tagjainak.

Most az egyesület már az egész katolikus világon el van terjedve, vagy 50 ezer bekebelezett vidéki egyesülettel, és több mint 20 millió taggal bír.

3. Fokozatai. Az imaapostolkodás háromféle ájtatossági gyakorlata, a tagokat három fokozatba osztja be.

Az 1-ső fokozatba azon tagok tartoznak, kik csakis az egyesület lényeges gyakorlatait végzik el: naponként, Jézus sz. Szíve szándékával egyesítve, egész napi imádságaikat, cselekedeteiket, és szenvedéseiket Istennek följánlják. — Ez tisztán a jó szándék fölindításában áll, és semmi különös imádság elmondását nem követeli; de használható e célra azon „föjlajánlás“, mely

a beiratási czédula, vagy a „Hirnök“ minden füzete végén fordul elő.

A 2-ik fokozatba azon tagok tartoznak, kik, az első fokozatban említett jó szándék fölgerjesztésén kívül, a bold. Szűz hathatós oltalmának és közbenjárásának kieszközlése végett, naponkint egy „Miatyánk“-ot és tiz „Üdvözlégység“-et azon szándéokra mondanak el, melyet a szentatya minden óra jóváhagyni kegyeskedik, s a „Hirnök“ minden füzetének utolsóelőtti lapján jelezve van.

A 3-ik fokozatba azon tagok tartoznak, kik az első fokozatban említett lényeges gyakorlaton, a mindennapi följajnláson kívül, hetenkint vagy havonkint az engesztelő sz. áldozáshoz járulnak. Az imaapostolkodás mindazon tagjai, kik e harmadik fokozatba vétetik föl magokat, s az engesztelő sz. áldozás szövetkezetének szabályzata szerint a szent áldozáshoz járulnak, minden további eljárás nélkül, tagjai az engesztelő sz. áldozás szövetkezetének is, s annak búcsúiban részesülnek.

4. *Szervezete*. XIII. Leo pápának 1896-ki jul. 11-én kiadott határozata szerint, az ima-

apostolkodás élén egy *főigazgató* áll, s az mindig Jézus Társaságának a generálisa; ki azonban maga helyett megbizottat nevezhet ki Toulouse-ban.

A főigazgató után következnek az *egyházmegyei igazgatók*, kiket a megyés püspök jelöl ki, s a főigazgató, vagy helyettese lát el fölhatalmazással, hogy az egyházmegye területén az imaapostolkodás ügyében rendelkezzenek, s a püspök jóváhagyásával helyi igazgatókat nevezzenek ki.

A *helyi igazgatók* gondját viselik és vezetik a plébánia, helység, vagy intézet imaapostolkodását; ők vesznek fel tagokat az egyesületbe, és vezetik azok névjegyzékét. Kik az egyesület tagjai közül, akár férfiak, akár nők, vallásosságukkal, és mások lelki üdve gondozásában kitűnnek, azokat a helyi igazgató *buzgólkodóknak* nevezi ki. — Ezek kisebb kerületekre és csoportakra osztván az imaapostolkodás tagjait, azon vannak, hogy a tagoknál, és általok, Isten dicsőségét, a lelkek üdvösségét, és Jézus sz. Szive tiszteletét mindinkább előmozdítsák. E végből határozott időkben a helyi igazgató őket tanácskozásra is összehívja.

5. *Búcsúi.*

I. Azon búcsúk, melyekben az ima-
apostolkodás minden tagja részesülhet.

A) *Teljes búcsúk.*

1. A fölvétel napján.
2. Jézus sz. Szive ünnepén.
3. A bold. Szűz szeplőtelen fogantatása ünnepén.
4. Minden hónapnak egy péntekén, melyet a tag magának tetszése szerint választhat.
5. Minden hónapnak még egy más napján is, melyet magának szintén tetszés szerint kiválaszthat.
6. Azon szentnek napján, ki, a helyi igazgatótól minden hónapban a tagok közt kiosztott czédulán, mint havi pártfogó szerepel.

Jegyzet. Azt már mint ismert dolgot föltételezzük, hogy a teljes búcsú elnyeréséhez a sz. gyónás és sz. áldozás szükséges, és hogy a pápa öszentségének szándékára valamit imádkozzék. — Ezenkívül szükséges a 2. 3. 4. és 5. szám alatt em-

lített búcsúk megnyeréséhez, hogy az illető aznap valamely nyilvános templomot meglátogasson.

7. Teljes búcsút nyernek az imaapostolkodás azon tagjai is, kik az úgynevezett „szent órát“ megtartják, vagyis kik az időközben, mely csütörtök alkonya és péntek napkelte közt eltelik, egy óráig szóbeli vagy elmélkedő imádságban Jézus szenvedése megfontolásával foglalkoznak; — ha csütörtökön vagy pénteken a sz. gyónáshoz s áldozáshoz járulnak, és valamit a szentanya szándékára imádkoznak.

Ugyane teljes búcsú egyszer a hétben, a hét bármely más napján megnyerhető, ha az egyesület tagjai az igazgatótól megjelölt templomban vagy kápolnában közösen megtartják a „szent órát.“

B) Nem teljes búcsúk.

1. 100 napi búcsú mindazon imádságok- és jócselekedetekért, melyeket a tagok az imaapostolkodás igazgatójától a „Hirnök«-ben közzétett havi főszándékra végeznek.

2. 100 napi búcsú minden izben azon ta-

gok számára, kik Jézus sz. Szívének kelme-
darabon kivarrt, vagy festett képét ruha
alatt mellükön hordván, valahányszor a
kép körül irt fohászt „Jöjjön el a te or-
szágod!” szóval vagy legalább szívökben
elmondják.

3. 7 évi és 7 quadrageniai búcsú azon
tagok számára, kik az említett képecskét
(Jézus Szive skapuláréját) láthatólag viselik,
midőn valami körmeneten részt vesznek,
vagy a kitett Oltáriszentséget egy fél óráig
imádják.

Jegyzet. Mind a teljes, mind a nem tel-
jes búcsúk a tisztító tűzben szenvedő lel-
kekre is alkalmazhatók.

II. A második fokozatu tagok búcsúi.

Az egyesület lényeges gyakorlatához kö-
tött búcsúkon kívül a második fokozatú
tagok nyernek :

1. 100 napi búcsút, midőn a fönt emlí-
tett célra egy „Miatyánk«-ot és tiz „Üd-
vözlégý«-et elmondanak.

2. Teljes búcsút pedig :

a) Urunknak az olajfákhegyén végzett
imádsága emléknáján (kedden hetvened
vasárnap után);

b) szűz Mária szive ünnepén (vasárnap Nagyboldogasszony nyolczada után);

c) sz. József oltalma ünnepén (harmadik vasárnap husvét után).

3. Azonkívül, a tagok, kik az imaapostolkodás második fokozata követelményének megfelelnek, a pápai és az úgynevezett sz. Birgitta-búcsúkat is megnyerhetik, ha legalább egyszer a hétben az öt-tizedes rózsafüzért elmondják, de oly rózsafüzéren, melyet az erre felhatalmazott pap szentelt meg. — E felhatalmazást az imaapostolkodás mindazon igazgatói birják, kik 1-ör minden hóban valamely templomban, vagy kápolnában, az egyesület tagjaival valami gyűlést tartanak, és 2-or, a kik igazgatóságok alatt legalább 50 második fokozatú taggal birnak.

Természetes, hogy e helyütt nem sorolhatjuk fel a pápai és szent-Birgitta-féle nagy számú búcsúkat.*)

III. A harmadik fokozatú tagok búcsúi.

Az imaapostolkodás azon tagjairól van itt szó, kik az első fokozatban említett lénye-

*) V. ö. Beringer, Die Ablässe. Paderborn. 1895. II. Aufg. 334. stb. lp.

ges gyakorlaton, a mindennapi följajánlason, vagyis a jó szándék fölgerjesztésén kívül, a sz. áldozáshoz oly módon és oly szándékkal járulnak, mint az engesztelő áldozás szövetségénél szokás.

Az imaapostolkodás azon tagjai, kik e harmadik fokozatba vétetik fel magokat, s annak búcsúit meg akarják nyerni, vagy hetes számban csoportosulnak, s a hét napjait úgy osztják el magok között, hogy minden nap valaki közölök a sz. áldozáshoz járuljon, vagy harminczas számban képeznek egy csoportot úgy, hogy a hónap minden napján egy közölök a sz. áldozáshoz járul, azon czélből, hogy Istent, az emberek sok és súlyos bűne miatt, kiengesztelje, méltó haragját eltávolítsa, a bűnösök megtérését, és a szent hit elterjedését eszközölje.

Az imaapostolkodás tagjai ez által mindazon búcsúk részeseivé lesznek, melyeket az egyház a római S. Carlo ai Catinari című templomban létező „engesztelő áldozás szövetségé“-nek engedélyezett.

Teljes búcsút nyer az egyes tag:

1. Egyszer a hónapban, vagy a hétben, ha a számára kijelölt napon gyónik, a fönt

említett czélra áldozik, egy templomot, vagy nyilvános kápolnát ájtatosan meglátogat, s abban valamit a Szentatya szándékára, s a bűnösök megtéréseért imádkozik. Ha valaki a kijelölt napon akadályozva volna, ugyanazon hónap vagy hét más napját választhatja ezen ájtatosságának elvégzésére.

2. Havonkint egyszer azon napon, melyen, a helyi igazgató meghatározása szerint, közösen járulnak a sz. áldozáshoz.

3. Azon napon, a melyen az engesztelő sz. áldozás havi vagy heti csoportjába soroztatik, ha aznap a szent gyónáshoz és szent áldozáshoz járul. Mind e három búcsú a megholt hivek javára is följajnlható.

4. Halála óráján, ha sz. gyónás és áldozás után, vagy legalább töredelmesen Jézus sz. nevét, ha szóval nem lehetne, legalább szívében segítségül hívja.

5. Ha a husvétii időszakban, a husvétii sz. áldozás után, még egyszer a sz. áldozáshoz járul, engesztelésül azon bűnös hanyagságért, melylyel sokan husvétii kötelességöket elmulasztják.

IV. A buzgólkodók búcsúi.

Kik az imaapostolkodás tagjai közül buzgóságukkal kitűnnek, magokat különösen Isten szolgálatára, a szentszék és az imaapostolkodás ügyeinek előmozdítására szentelik, s a helyi igazgatótól *buzgólkodóknak* neveztettek ki, még külön minden hónapban két teljes búcsút nyerhetnek, ha közösen a szent áldozáshoz járulnak, s azt a Szentatyáért, Isten egyházáért, és a lelkek üdvéért följánlják. A búcsúnyerés napjai pedig ezek:

Jan. 3. és 29., Febr. 1. és 13., Márcz. 9. és 19., Apr. 5. és 30., Máj. 4. és 25., Jun. 3. és 29., Jul. 22. és 31., Aug. 4. és 21., Szept. 15. és 29., Okt. 4. és 15., Nov. 11. és 19., Decz. 13. és 27.

Azon napon is teljes búcsút nyernek, melyen a buzgólkodók sorába iktattatnak, ha a sz. Szívvel ékített keresztecskét nyíltan viselik (de csakis a templomban.)

Ezenkívül még kétszer az évben nyerhetnek teljes búcsút, midőn a buzgólkodásra önföjlajánlásukat megújítják. — Az utoljára említett búcsúk a szenvedő lelkek üdvére is följánlhatók. (IX. Pius,

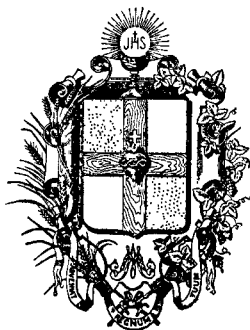
1862. apr. 13. és 1877. jun. 14.) V. ö. Manuel de l' apostolat de la prière. 21. édition. Toulouse, 1897. pg. 21, 48, 58.

Megalapítása.

1. A főt. plébános, vagy a hitközség gondozója, a megyés püspöktől kéri az egyesület megalapítását.

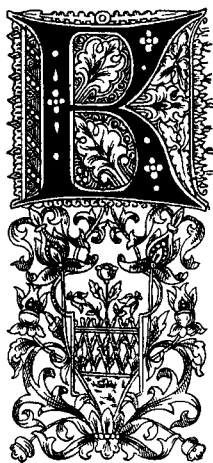
2. A püspök a kérelmet jóváhagyólag az egyházmegyei igazgatóhoz utasítja.

3. Az egyházmegyei igazgató, Toulouseból (Direction générale de l' Apostolat de la prière. Rue des fleurs, 16.) kapott fölhatalmazás szerint a bekebelezési, meg a helyi igazgatói okmányt küldi meg a kérelmezőnek.

Az imaapostolkodás czímere.

V. Az engesztelő szent áldozás szövetsége.

életkesése. 1. E szövete-
ketet Drevon, S. J.
kezdte 1854-ben Paray-
le-Monialban, azontemp-
lomban, melyben Üd-
vözítőnk Szívét boldog
Alacoque Margitnak ki-
nyilvánítá. Az engesz-
telő szent áldozás esz-
méje maga Margit ide-
jéből, és tulajdonképen
Jézustól ered, ki a vá-

lasztott szűznek az engesztelő sz. áldozást
többször parancsolta, s evvel imádóinak na-
gyon világosan adta értésére, mennyire
tetszik az neki. Azért IX. Pius pápa szer-
fölött óhajtotta, hogy e vallásos és üdvös

gyakorlat az egész világon mindig nagyobb elterjedést nyerjen. (Breve 1864. jul. 7.) És XIII. Leo pápa (Breve 1880. jul. 27. és 1882. febr. 10.) mindazt jóváhagyta és dicsérte, mit elődje e szövetkezet ügyében határozott.

2. Cselja. Az engesztelő sz. áldozás szövetkezete tagjainak az a föladata, hogy Urunknak és Üdvözítőnknek a szent áldozás vételével némi elégtételt nyujtsanak azon méltatlanságokért, melyekkel őt szent egyházában, földi helytartójában, szentségeiben, és különösen a legszentebb Oltáriszentségben a hálátlan emberek illetik. E gyakoribb méltó szent áldozással törekeshetnek az isteni Üdvözítő azon ohajának megfelelni, melyet bold. Margit előtt kifejezett: „Isteni Szivem imádói avval tanusítsák szeretetöket, hogy elégtételt szerezzenek a hálátlanságért, melylyel szivemet az emberek az Oltáriszentségben elhalmozzák.“

3. Szervezete. 1. A szövetkezet csupa hetes, vagy hónapos csoportokból áll. Heten, vagy harminczan összeállnak, és magok közt elhatározzák, hogy a hét, vagy a

hónap minden napján valaki közölök a sz. áldozáshoz járul.

2. Minden csoportban egy a „*buzgókodó*“, kinek az a feladata,

a) hogy a csoportja tagjaival egyezkedjék, ki mely napon járul a sz. áldozáshoz, hogy a hét, vagy illetőleg a hónap egy napja se maradjon áldozás nélkül ;

b) erről pontos jegyzéket vezet, és arról gondoskodik, hogy a tagok napjukat megtartsák ;

c) e jegyzék másolatát, és a felvett új tagok névsorát, a szövetkezet lelkiigazgatójának átnyújtja, mert e kötelezettség föltétele alatt ő is felvehet tagokat.

3. A buzgólkodóknak, illetőleg a csoportoknak élén egy „*lelkiigazgató*“ áll. A hol Jézus sz. Szívének társulata, vagy Imaapostolkodás van, ott közönségesen ez egy-letek elnöke, az engesztelő áldozás szövetségének is a feje. De különben ennek igazgatóját bármely más pap is minden további külön felhatalmazás nélkül elvállalhatja ; azonban papi vezetés nélkül az engesztelő áldozás szövetsége jogosan nem állhat fenn.

A „*lelkiigazgató*“ jogai és teendői:

a) a csoportokra felügyelni, s arról gondoskodni, hogy a buzgólkodók kötelességöket teljesítsék; e végből itt-ott nézze át a buzgólkodók jegyzékeit;

b) új csoportokat alakítani, vagy jóváhagyni;

c) tagokat a szövetségbe fölvenni;

d) a tagok névkönyvét vezetni, vagy annak vezetéséről gondoskodni, és azt megőrizni.

4. *A föl vétel föltételei.* Ki ezen szövetségbe óhajt lépni:

a) előbb már Jézus sz. Szive társulata, vagy az Imaapostolkodás tagjának kell lennie;

b) vezeték- és keresztnévét be kell a szövetség tagjainak névsorába iratnia;

c) kötelezni kell magát, hogy valamely kitűzött napon minden héten, vagy minden hónapban, a sz. áldozáshoz járul, s azt a szövetség szándékára följánlja.

Jegyzet. Ki a meghatározott napon esetleg akadályozva van, az a szent áldozást ugyanazon hét vagy hónap bármely napján elvégezheti. — Zárdai társulatok és szerzetes rendek tagjainak szabadságában áll e szándékra a közös heti vagy hónapi sz. áldozást

felajánlani. — Oly egyének, kik viszonyaiknál fogva csak vasárnapokon áldozhatnak, — a szerzetes házak módja szerint — minden vasárnapra, vagy bizonyos havi vasárnapra irathatják be magokat.

5. *A szent áldozás följajánlása.* A sz. áldozást a kitűzött napon arra kell följajánlani,

a) hogy, Isten sz. anyjával, a bold. Szűzzel egyesülve, az emberek méltatlan eljárása által Jézusnak megsebzett Szívét az Oltáriszentségben vigasztaljuk ;

b) hogy az egyház és a Szentatya ügyeiben és bajaiban hathatós legyen könyörögésünk Isten előtt,

c) hogy a bünösök megtérését, s a hitnek az egész föld kerekiségén, különösen pedig hazánkban való fennmaradását és terjedését kieszközöljük.

E mellett azonban a papok a szent misét, vagy a szerzetesek a szent áldozást, teljes érvényességgel azon szándékra is följajánlhatják, a melyre más részről kötelezve vannak.

6. *Bűcsük.* A szövetség tagja teljes bűcsút nyer a napon, melyen, elvállalt kötelezettsége szerint, sz. áldozáshoz járul, vagy, akadály esetén, a pótlónapon ; természetesen a szokásos föltételek mellett, hogy vala-

mely templomot vagy nyilvános kápolnát meglátogat, s abban valamit a Szentatya imádkozik. — E teljes búcsú a megholt hivek javása is följánlható. (IX. Pius, 1861. aug. 9; 1863. máj. 19.)

Az engesztelő sz. áldozás szövetsége tagjai egyszersmind részesei mindazon imádásoknak, sz. áldozásoknak, és jócselekedeteknek, melyeket Paray-le-Monialban azon zárda apáczái végeznek, melyben boldog Alacoque Margit élt és jobblétre szenderült.

Jegyzet. Abban nincs semmi kétség, hogy az imaapostolkodás tagjai, az engesztelő szent áldozás szövetségébe csoportosulván, minden további bekebelezés nélkül a fönn említett búcsúban részesülnek; Jézus sz. Szive társulata tagjait azonban, ha »engesztelő sz. áldozás szövetség«-évé verődnek össze, a lelkiigazgató kebeleztesse be ezeket vagy Paray-le-Monialban, (Rde M. Superieure de »Notre-Dame du Cénacle«) vagy, ha tetszik, Rómában, (Rssimo Monsignore Direttore del apost. d. pregh. Roma. S. Carlo ai Catinari) V. ö. Beringer, S. J. Die Ablässe, XI. Aufl. 1895. 593. és 624. old. — Hausherr S. J. Die Herrlichkeiten d. göttl. H. J. 1884. 386. old.

VI. Szent óra.

(Jézus szenvedő Szívének tiszteletére.)

s eredet. 1. Ez ájtatossági gyakorlat forrása is Jézus sz. Szive kiváló tiszteletének kezdete idejében fakadt, és nem más a szerzője, mint maga az Üdvözítő, ki bold. Alacoque Margitot arra felszólította.

Egy napon ugyanis, megjelenvén neki az isteni Üdvözítő, így szólt hozzá: „Minden éjjel csütörtök és péntek közt, részesévé teszek a halálos szomorúságnak, melyet az olajfák hegyén elviseltem. E résztvevés

szomorúságomon, előtted titokszerűen, a haláltusa némi nemébe fog juttatni, melynek elviselése kinosabb, mint maga a halál. Társul kell hozzám csatlakoznod, azon alázatos imádságban, melyet akkor mennyei Atyámnak följajánlottam. E végett tizenegy óra és éjfél közt fel fogsz kelni, és arcczal a földre borulni. Ezt részint azért fogod tenni, hogy a bünösöknek irgalmat kiesdekelj, s így Isten haragját lecsillapítsd, részint hogy azon keserűséget némikép enyhítsd, melyet akkor éreztem, midőn tanítványaim elhagytak, s a mely azon panaszra fakasztott, hogy egy órát sem tudnak velem együtt virasztani. Mit kell ez óra alatt tenned, majd megmondom.“

2. Mibenléte. Az úgynevezett „szent óra“ nem áll tehát egyébben, mint hogy valaki, Jézus legszentebb Szive mélységes szomorúságának emlékére, és részvétből az olajfák hegyén szenvedett keserves haláltusája iránt, hetenkint csütörtök és péntek közt éjjel egy órát elmélkedő vagy szóbeli imádságban tölt. Boldog Margit ez ájtatosságot tizenkét éven át gyakorolta, vagyis haláláig.

Habár ő utasítást, vagy határozott fel-

szólítást arra nem nyert, hogy másokat arra serkentsen ; sokan találkoztak mégis, kik őt ebben utánozták, kiknek elég ösztönzésül szolgált azon tudat, hogy a szeretet ilyenmő nyilvánítása tetszik az Üdvözítőnek. Ez ájtatosság gyakorlásának állandósítása végett, VIII. Pius pápa 1829. decz. 29-én társulatot alapított.

3. Főlvétel. Ki e társulat tagja akar lenni, be kell nevét a „Látogatásról nev. zárdaszüzek“ Paray-le-Monial-i zárdájának e célra rendelt törzskönyvébe iratnia ; mi levéllel is megtehető. Egész társulatok, egyletek, vagy zárdák is beiratkozhatnak, s ezzel az illető zárdák egyes tagjai megnyerik a bűcsút, ha a jelzett ájtatossági gyakorlatot elvégzik, habár névszerint nincsenek a társulatba beírva. (IX. Pius. 1866. okt. 19)

4. Bűcsük. Ki az időközben, mely csütörtök alkonya és péntek napkelte közt eltelik, egy órát szóbeli, vagy elmélkedő imádságban eltölt, Jézus szenvedése megfontolásával foglalkozik ; teljes bűcsút nyer, ha csütörtökön vagy pénteken a szent gyónáshoz s áldozáshoz járul, és szokás szerint valamit a szentatya szándékára imádkozik.

Az imaapostolkodás tagja, minden külön beiratkozás nélkül, megnyeri a fentebbi teljes búcsút, ha a „szent óra“ ájtatosságot a jelzett módon elvégzi.

5.) **Imádságok**, melyeket a „szent óra“ alatt el lehetne végezni.

a) Bold. Margit tanácsolta, hogy először öt „*Miatyánkot*“, öt „*Üdvözletet*“ és ötször „*Dicsőség az Atyának stb.*“ mondjunk el.

b) Azután némi ideig Jézus *kinszenvedésének* valamely részéről lehetne *elmélkedni*.”

c) El lehetne a *fájdalmas rózsafüzért* mondani ;

d) a *megkérlelő* imádságot ;

e) a búcsú-imádságokat Jézus sz. Szívéhez ; (e könyv végén)

f) a kis zsolozsmát róla ;

g) végre a „kis imafüzért“ is Jézus sz. Szíve tiszteletére.

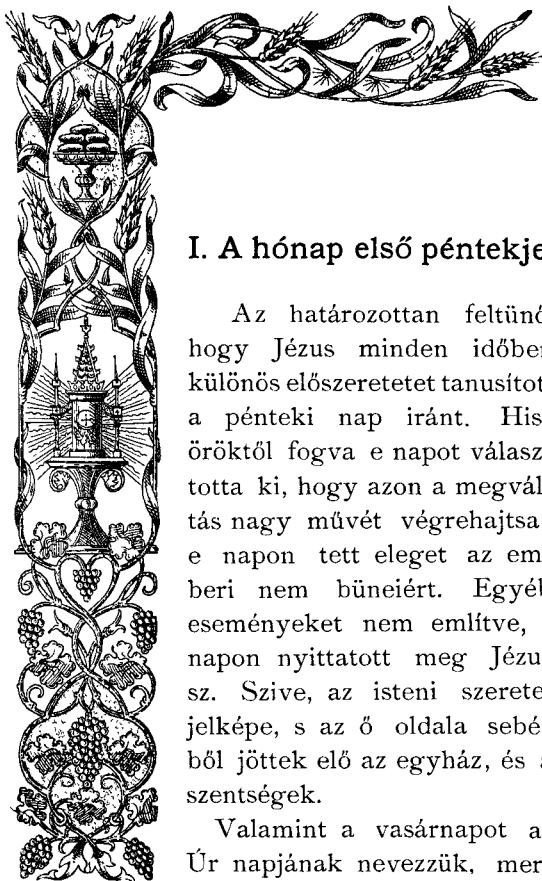
(V. ö. M. Hausherr, S. J., Die Herrlichkeiten des göttlichen Herzens Jesu. Einsiedeln, 1884. pg. 397, 402.).

III.

ÁJTATOSSÁGOK.

1. A hónap első péntekje.
Ez Kalocsán.
2. Junius hónapja.
3. Jézus sz. Szívének ünnepe.
4. Sz. kilenced.
5. Kis imafüzér J. sz. Sz. tiszteletére.
6. Jézus sz. Sz. vállruhája (skapuláre).
7. Jézus sz. Szive képének látogatása.

I. A hónap első péntekje.

Az határozottan feltűnő, hogy Jézus minden időben különös előszeretettel tanúsított a pénteki nap iránt. Hisz öröktől fogva e napot választotta ki, hogy azon a megváltás nagy művét végrehajtsa; e napon tett eleget az emberi nem bűneiért. Egyéb eseményeket nem említve, e napon nyitvatott meg Jézus sz. Szive, az isteni szeretet jelképe, s az ő oldala sebéből jöttek elő az egyház, és a szentségek.

Valamint a vasárnapot az Úr napjának nevezzük, mert

e napon halottaiból dicsőségesen föltámadott; úgy mondhatjuk joggal, hogy a péntek Jézus sz. Szivének napja, mert szeretete legmagasztosabban e napon nyilatkozott meg.

Kutassuk bold. Margit életét s iratait, és látni fogjuk, hogy isteni Üdvözítőnk a pénteket választotta, hogy szentséges Szivének kincseit e napon kinyilatkoztassa. Azt kívánta, hogy szents. Szivének ünnepén az Úrnap nyolczada után való *pénteken* tartsuk.

Krisztus Urunk végre a hó első péntekéhez a legnagyobb kegyelmeket fűzte, azon jámbor lelkek számára, kik e napon az Úr asztalához járulnak. „Szivem irgalmának teljénél fogva, megigérem neked, — szólt az Üdvözítő bold. Margithoz, — hogy végtelen szeretetem mindazoknak, kik kilencz hónapon át minden hó első péntekén áldoznak, megadja az utolsó órában a bűnbánat kegyelmét, úgy, hogy nem mulnak ki szentségek fölvétele nélkül. Szivem utolsó órájukban biztos menedék-helyük lesz.“

Miért is a buzgó hivek főképen ez idő

óta a hónap első péntekjét Jézus sz. Szive tiszteletének szentelik, s azon különös ájtosságot is végeznek. Ezt legujabban is XIII. Leo pápa fölötte ajánlja. (V. ö. „Hirnök“ 1899. 284. lp.)

E szokás leginkább onnét ered, hogy az isteni Üdvözítő épen e napokon árasztotta el boldog Alacoque Margitot a rendkívüli kegyelmekkel, és 1674-ben határozottan intette: „Minden hónap első péntekjén sz. áldozáshoz kell járulnod.“

Búcsúk. Az előtt a hónap első péntekén csak Jézus sz. Szive társulatának tagjai nyerhettek teljes búcsút, ha sz. gyónásukat elvégezték, sz. áldozáshoz járultak, és a Szentatya szándékára valamit imádkoztak. A búcsúk szent gyülekezetének 1897. szept. 7-én kelt irata szerint azonban XIII. Leo pápa minden hónap első péntekén teljes búcsút engedélyez mindazon hiveknek, ha nem is tagjai Jézus sz. Szive társulatának, a kik meggyónnak, a sz. áldozáshoz járulnak, Jézus legszentebb Szive jószágáról egy kevésbé elmélkednek, és a Szentatya szándékára imádkoznak.

Azonkívül 7 évi és 7 quadragénai búcsút engedélyez a hónap minden következő péntekén.

Fegyzet a papok számára.

A szertartások sz. gyülekezetének 1889. jun. 28-án kiadott határozata folytán bármely hó 1-ső péntekén szabad az áldozó papoknak énekes vagy csöndes sz. misét Jézus sz. Szívéről mondani, nem csak a templomokban hanem a kápolnáknak is. (Missa votiva de ss. Corde, cum Gloria, Credo, et unica orat.)

Hogy azonban az áldozó pap ezt tehesse. szükséges, hogy

1. oly templomban, vagy kápolnában misézzék, melyben Jézus sz. Szívének tiszteletére a hó első péntekének reggelén (a sz. mise alkalmával), a megyés püspök engedelmével, valamely ájtatossági gyakorlatot tartanak a sz. Szív tisztelői. Ilyen ájtatossági gyakorlat lehet: nyilvános imádság, talán a megkérlelő imádság, vagy a letenye elmondása, áldozás, a nyilvánosan kitett Oltáriszentség imádása, vagy bármely más közös istenes gyakorlat.

2. Nem szabad azonban ily sz. misét (votiva de ss. Corde) mondani, ha azon nap Urunk valamely ünnepére, vagy más első rangú (duplex primae classis) ünnepre, vagy kiváltságos vigiliára, vagy a kiváltságos nyolczadok valamelyik napjára esnék (vizkereszt, husvét, pünkösöd, és Úrnapja nyolczada). (V. ö. Beringer pg. 290.)

Sok helyen szokásban van, hogy a hónap első péntekén a sz. Szív tiszteletére énekes sz. misét tartanak, még pedig — az ordinariatus beleegyezésével — az Oltáriszentség kitétele mellett, és mise után a pap nyilvánosan elmondja a megkérlelő és felajánló imákat, vagy sz. mise alatt a hivek Jézus sz. Szíve letenyéjét és a felajánló imát elmondják, mint XIII. Leo pápa óhajtja; ily alkalommal, a föntebbiek értelmében, votiv mise mondható de ss. Corde. E mise, a S. R. C. 1890. máj. 20. határozata értelmében, celebratur *ritu votivo solemni* (Gl. unica orat., Cr., Praef. de cruce, Ite missa est, Ult. evang. s Joannis).

S. R. C. 1892. máj. 20. in Rhemensi, ad questionem: An verba „*missa votiva ss. Cord. Jesu ritu missae votivae solemnis*“

intelligi queant etiam de *missa lecta*, seu sine cantu? Resp. Affirmative.

S. R. C. 1892. jun. 3. In Linz. An in missa votiva ss. Cordis Jesu „Miserebitur« extra tempus pasch. ommitti debeant Alleluja ad Introitum, Offertorium, Communionem? Resp.: Negative. (V. ö. A magyaror. papi imaegyesület értesítője. 1895. 4-ik sz.)

Kalocsán.

Csekély a mag, melyet a földbe rejtünk, de abból nagy és terebélyes fa fejlődik, mely hűvös árnyat nyújt a tikkasztó hőség idején, virágainak illatával elárasztja a vidéket, és zamatos gyümölcsessel örvendezteti meg a családot. — Így van az Jézus szents. Szivének társulatánál is: csekélység az, mit az egyház e társulat tagjaitól kíván, de bőségesek e csekélységnek gyümölcsei, nagyok a kedvezmények, melyekben Jézus szents. Szivének tisztelőit részesíti, szembeötlő az áldás, melylyel azokat elárasztja.

Azért nem is csodáljuk, hogy Jézus szents. Szivének tisztelete és társulata hazánkban mindinkább gyarapodik.

Ezen örvendetes gyarapodás láttára, czél-szerűnek véljük, hogy a hozzánk intézett gyakori kérdésekre e helyütt is feleljünk.

Mit teszünk mi Kalocsán nyilvánosan Jézus szents. Szive tiszteletére? Ez a kérdések velege.

1. Templomunkban Jézus szentséges Szivének szobra szembeszökő helyen van fölállítva, s alatta csinos keretben a társulat megalapításáról szóló okmány.

2. Jézus szents. Szive társulatába a felnöttek bármely pillanatban készségesen fölvetetnek, s a beiratkozók mindegyike ingyen kapja a „Rövid, hiteles oktatás Jézus Szive ájtatosságáról“ című könyvecskét.

3. Minden hónap első péntekén félhatkor reggel megszólal a nagy harang, és tudtul adja a hiveknek, hogy hatkor Jézus szents. Szive társulatának miséje lesz. Azalatt négy gyóntató már ott ül a gyóntatószékben, és fogadja a buzgók gyónását. — Csak kis sz. mise mondatik, de orgonaszóval, és gyönyörű énekkel, Jézus szents. Szivéről. Az érsek kellő kegyes engedelmevel a sz. mise alatt az Oltáriszentség is ki van téve.

4. A hónap első vasárnapján a közönséges sz. beszéd idején Jézus szents. Szivéről

szól a szónok,¹ s a letenye végeztével, a kitett Oltáriszentség előtt, a pap lassan és érthetőleg elmondja a hivekkel a gyönyörű megkérlelő imádságot, mely a főntemlített könyvecskében is megvan.

5. Hogy Jézus szents. Szívének ünnepét, az Úrnap nyolczada után következő vasárnap, a lehető legnagyobb fénynyel, és nemes modorú pompával tartjuk meg, már ismeretes.

Isten fönségéhez, és az isteni Szívnek irántunk való lángszeretetéhez képest mindezt csekélység; de mily bőséges kegyelmekkel viszonzozza ő mégis az iránta tanusított e csekély tiszteletet is!? — A tavaszi napragyogó sugarai, s az üdítő eső csöppjeinek milliárdjai nem fakasztanak a réteken annyi virágot, annyi fűszálat, mennyi örömet, vigasztalást, erényes elhatározást, megnyugvást, és anyagi áldást hint az emberi szivekbe és a családokra a legnemesebb Szív tisztelete.

¹ Sacerdotibus commendamus libros pro serm. *Zádori*, J. Sz. ájt. tört. etc. apud Buzárovits Strigonii. — *Nilles*, De rationibus festorum SS. Cordis J. Oeniponte, libraria Wagner. — *Pörtzgen*, Das Herz des Gottmenschen. Trier, Paulinus-Druckerei. — *Patisz*, Die Schule d. göttl. H. J. Regensburg, Manz. — *Ginther-Hiltscher* Das hlgste Herz J. Wien, Kirsch.

II. Junius hava,

Jézus szents. Szívének tiszteletére.

EM ÁLL, ez ájtatosság egyébben, mint hogy Jézus sz. Szívének buzgó tisztelői e hónap minden napján, nyilvánosan a templomban, vagy magánosan, valami imádságot, ájtatosságot végeznek, vagy jóságos cselekedetet visznek véghez ez isteni Szív tiszteletére.

Szentatyánk XIII. Leo fölötte ajánlja a szokást, mely már több egyházban otthonossá vált, hogy az egész junius hónapban az isteni Szív tiszteletére nyilvánosan is különféle áhítatos gyakorlatok tartassanak.

Búcsúk. 1.) IX. Pius pápa naponkint egyszer nyerhető 7 évi búcsút engedélyezett annak, ki ez ájtatosságot bánatos szívvel végzi.

2. Teljes búcsút pedig egyszer a hónapban, szabadon választott napon, ha sz. gyónását és áldozását végzi, és valamely templomot meglátogatván, ott némi ideig a Szentatya szándékára imádkozik. (Beringer, pg. 290.)

3. XIII. Leo 300 napi búcsút engedélyez a keresztény hiveknek mindannyiszor, a hányszor annak megnyerése végett a Jézus sz. Szive tiszteletére tartott nyilvános junius-havi áhitatos gyakorlaton jelen vannak; azoknak pedig, kik a hónapban legalább tíz alkalommal részt vesznek ily ájtatosságon, teljes búcsút engedélyez, a szokásos föltételek mellett. (V. ö. „Hirnök.“ 1899. 284. old.)

*

Hogy némelyek óhajának eleget tegyünk, fölsoroljuk itt azt, mit e hónapban Jézus szents. Szívének tiszteletére tehetnénk, hogy az egész hónap, s annak minden egyes napja, teljesen neki legyen szentelve.

1. Először is a hónap kezdetén vizsgálódj át szivedet, és kutasd fel annak *főhibáját*, vagy szenvedélyét, mely téged a leggyakrabban Isten megsértésére visz, és lelkednek ártalmára van. Ha e hibának kiirtására törekednél e hóban, bizonyára legkedvesebb dolgot cselekednél Jézus szents. Szívének, neki valódi örömet szereznél.

2. *Reggel* fölébredésnél ajánld fel az isteni Szívnek az egész napot, s abban végzendő munkáidat, és kérd, hogy jó szándékodban és törekvésedben kegyelmével segítsen.

3. Igen üdvös volna, ha felöltözködésed után egy keveset Jézus szents. Szive szeretetéről *elmélkedhetnél*, hogy szived viszontszeretetre lobbanjon, s erényeinek, különösen alázatosságának és szelídségének, követésére felbuzduljon.

4. Törekedjél, ha lehetséges, hogy minden nap, Jézus szents. Szive iránt való tiszteletből, *sz. misét* hallgass, vagy legalább vágyakodásod legyen az után, és lelkedet jártasd a templomba.

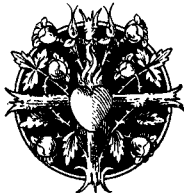
5. Szobád alkalmas helyén állítsd ki Jézus szents. *Szive képét*, s ha az úgyis mindig

ott van, ékesítsd fel némiképen; ennek az legyen a jelentősége, hogy szivedben is Jézus Szive trónol, és uralkodik, nem pedig a rossz indulatok.

6. Végezz minden nap valami határozott *imádságot* Jézus szents. Szivének képe előtt, mely alkalomkor különös óhajodat is bizodalmasan fölterjesztheted az Üdvözítőnek.

7. Ajánlatos, hogy napközben mennél többször Jézusnak szeretettel teljes Szivére gondolj, és hozzá valami *fohászszal* felsejts, például: „Oh Jézusom édes Szive, add, hogy téged mindig jobban szeresselek!” vagy: „Oh szelid és alázatos szívű Jézus, tedd, hogy szívem a tiedhez hasonló legyen!”

8. Végre törekedjél, főképen e hónapban, szeretettel és eszélyesen *másokat* is Jézus szents. Szive tiszteletére vezérelni, serkenteni, s édesgetni.

III. Jézus sz. Szívének ünnepe.

(A búcsúkat kivéve, a többi csak a papokat illeti.)

SZENT szertartások bizottságának 1889-iki jun. 28-ikáról szóló határozata szerint, Jézus sz. Szívének ünnepe az egész egyházra nézve első rangú ünneppé emeltetett (festum duplex primae classis), és Úrnapja nyolczadára következő pénteken tartandó meg.

Azon esetben azonban, ha éppen e napra keresztelő sz. János, sz. Péter és Pál, vagy ugyanazon rangú különös ünnep esnék,

mint például helységi búcsú, s az említett napok egyszersmind parancsolt ünnepek, — akkor Jézus sz. Szívének ünnepe a közvetlenül következő napra teendő át.

2. VII. Pius pápának 1815. jul. 7-én kiadott irata, és a sz. szertartások bizottságának 1889. nov. 20-ikáról szóló határozata folytán, a megyés püspök Jézus sz. Szívének külső ünneplését a fenn jelzett nap után (Úrnapja nyolczadát követő péntek után) más napra is átteheti, a melyre első rangú ünnep (*duplex primae classis*), vagy kiváltságos vasárnap, vagy az Úrnak valamely ünnepe nem esik.

3. Végre a sz. szertartások bizottsága 1897. jul. 23-án egy végzést (*decretumot*) adott ki, mely szerint világos, hogy

a) Jézus sz. Szívének ünnepe, Úrnap nyolczada után következő péntekről, méltányos okoknál fogva, valamely más napra áttehető, a melyen Jézus sz. Szívéről szóló sz. mise mondható, s a sz. gyónáshoz és áldozáshoz járuló hivek ez alkalomnál, a szokásos föltételek mellett, teljes búcsút nyerhetnek. De az ünnep átvitelére a megyés püspök engedélye szükséges.

b) Megjegyzendő azonban, hogy Jézus sz. Szivének áttett külső ünnepén az énekes nagymise is Jézus sz. Szivéről vehető, kivéve, ha azon napra más elsőrangú ünnep (*duplex primae classis*), vagy elsőrangú kiváltságos vasárnap esnék (*Dominica priv. 1-ae classis*): kismise pedig Jézus sz. Szivéről ily áttett ünnepen nem csak az előbb említett két esetben tilos, hanem *in duplicibus secundae classis, necnon in Dominicis, feriis, vigiliis octavisque privilegatis* — is.

c) Jézus sz. Szive ünnepének átvitele alkalmánál, és azon napon, melyre átvitt, *nunquam omittatur Missa Conventualis, vel Parochialis, Officio diei respondens, ubi eam celebrandi adsit obligatio.*

Búcsúk. 1. Jézus sz. Szive ünnepén minden hívő teljes búcsút nyer, ha a sz. gyógyáshoz és sz. áldozáshoz járul, valamely templomot, vagy nyilvános kápolnát meglátogat, a melyben Jézus sz. Szivének ünnepe tartatik, s ott valamit a Szentatya szándékára imádkozik.

2. Azonkívül, egyháziak és világiak, ha Jézus sz. Szive ünnepén jelen vannak bár-

mely templomban, vagy kápolnában, a kitett Oltáriszentséggel végzett isteni-szolgálaton, azon búcsúkat nyerik, melyeket az egyház az Úrnapjának nyolczada alatt az isteni-szolgálaton jelenlevőknek engedélyezett. (Beringer. pg. 289.)

IV. Szent-kilenczed.

(Novéna)

SÉZUS sz. Szive buzgó tisztelői különösen a sz.-kilenczed nevű ájtatossággal szokták az isteni Szívet ostromolni, ha kedves övéiket valami baj éri, vagy fenyegeti, úgy szintén ha saját gyarló szívöket szomorúság nyomja, kísértés gyötri, vagy bármely lelki-testi szenvedés zaklatja ; azért czélszerűnek

véltük e dologról a bővebb tárgyalást, annál is inkább, mert tisztelt olvasóink közül igen sokan és gyakran kérdezősködnek ez

ügyben, habár a „Hirnök“-ben már többször tettük azt szóvá.

I. Története.

1. Mindenekelőtt megjegyezzük itt azt, hogy a kilencznapi ájtatosság már a régi rómaiaknál is szokásban volt „novendiale sacrum“ név alatt; ők azt főképen akkor végezték, midőn valami nagyobb csapástól tartottak, vagy rendkívüli szerencsétlenségnek előjeleit vélték észrevenni.

Mindazonáltal nem gondolnám, hogy a keresztények ez ájtatosság gyakorlását a régi pogány rómaiaktól kölcsönözték volna; hisz a keresztény egyház első kis csoportja, az egyszerű és műveletlen apostolok és első tanítványok gyülekezete, a nélkül, hogy a rómaiak vallásos szokásait ismerné, vagy kutathatta volna, szent-kilenczed-ájtatosságot végez, s így készül elő a Szentlélek eljövetelére. A szent-kilenczed volt a keresztények első ájtatosság-gyakorlása; erről a szentírásban történeti adatunk van. Sőt ennek alapján azt is tudjuk, hogy az apostolok, s az első tanítványok, ez ájtatosságot

isteni sugalattól, sőt az isteni Üdvözítőnek világos utasításából végezték. A szentírásban ugyanis az áll: „Megparancsolá nekik, hogy Jerusalemből el ne menjenek, hanem várják meg az Atya ígérését . . . mindnyájan állhatatosak valának egyakarattal az imádságban . . . És mikor elérkeztek a pünkösöd napjai, mindnyájan egyakarattal ugyanazon helyen valának.“ (Apost. cselek. 1, és 2.)

Krisztus Urunk mennybemenetelétől a Szentlélek eljöveteléig kilencz nap telt el; tehát kilencz napot töltöttek a tanítványok, és velök szűz Mária, a Szentlélek eljöveteléhez való előkészületben. Kilencz napig ájtatoskodtak, imádkoztak, epekedtek, hogy kérésök teljesítését Istentől kikönyöröggjék. Tették pedig ezt isteni meghagyásból; hisz Jézus, ki előre tudta, mikor küldi el nekik a Szentleket, kívánta tőlük.

2. Ez első szent-kilenczednek nagyszerű volt az eredménye. S azért nincs mit csodálkoznunk, hogy a keresztények ez ájtatosságot annyira megkedvelték, hogy oly bizalommal viseltetnek iránta. Midőn a hivek szent-kilenczedet végeznek, ebben az apostolokat

utánozzák, kik azt először a bold. Szűzzel együtt végezték. S a hivek ez ájtatosságát az egyház helyesli, pártolja, mert kedvezményekkel is ellátta.

Feltűnő e tekintetben az, hogy Jézus szents. Szive tiszteletének felvirágzása s elterjedése alkalmánál csakhamar a hivek főképen szent-kilenczedek által fordultak az isteni Szívhez; a kilenczed-ájtatosság Jézus Szive tiszteletének kiváló ájtatosságává lett.

Udinei Angelustól olaszul szerkesztett kilenczed-ájtatosság Jézus sz. Szive tiszteletére „kitűnő volta miatt“ már 1770-ben németre fordítva Münchenben jelent meg.

De Liguori sz. Alfonz is († 1787.) irt egy szent-kilenczedet Jézus sz. Szive tiszteletére, s azon célra alkalmas elmélkedéseket.

Hogy a szents. Szívnek a tisztelet e módja tetszik, azt abból következtethetjük, hogy számtalan tisztelőjének, az ily ájtatosság által kért segélyt, vigaszt, kegyelmet megadja. Erről tanuskodnak folytonosan a magyar és más nyelvű „Hirnök“ „*Ima-meghallgatások*“ vagy „*Áldások*“ című ro-

vatában közlött események. Ki birná előszámlálni azon felgyógyulásokat, szomorúságban, csüggedésben a megvigasztalódásokat, kétségbeejtő helyzetből a szabadulásokat, inségben váratlanul nyert segélyeket, a haldoklóknak Istennel való kibékülését, megrögzött bűnösök és hitetlenek számos megtérését, stb. mely kegyelmeket a buzgón végzett szent-kilenczed által a hivek vagy magok, vagy mások számára nyertek?!

II. Egyházi határozat.

3. Boldog Alacoque Margit egy művecskéje nyomán Borgo Károlytól Jézus sz. Szive tiszteletére szerkesztett, s a mult század végén megjelent szent-kilenczedre VII. Pius pápa 1809. márczius 15-én, és ismét 1818. január 13-án búcsúkat engedélyezett mindazoknak, kik ez ájtatosságot Jézus sz. Szive ünnepét megelező kilencz napon át legalább töredelmes szívvél végzik. Engedélyezett pedig e kilenczed minden egyes napjára 300 napi búcsút, és Jézus sz. Szive ünnepén, vagy an-

nak nyolczada bármely napján, a szokásos föltételek alatt, teljes búcsút.

Ugyanez a szent-kilenczed még egyszer az évben, annak bármely szakában megtartható, az említett búcsúk nyerésével.

1849-ben Falcone könyvében megjelent szent-kilenczedre is ugyanazon búcsúkat engedélyezte a szentszék, azon különbséggel, hogy ez bármely időszakban végezhető, de csak egyszer az évben nyerhető ez ájtatosságnál a jelzett búcsúk. Ennek a szövegét, sajnos, nem sikerült felkutatnunk.

A búcsúkkal ellátott e két kilenczednél előbb azon imaszöveget kellett használni, mely Falcone könyvében volt, vagy a melyet Borgo szerkesztett. — IX. Pius pápa, 1876-ban nov. 26-án kiadott okmányával megengedte, hogy a hívek a kilenczed búcsúit akkor is megnyerjék, ha más imádságokat használnak, hacsak olyanok az imádságok, melyeket a megfelelő egyházi hatóság jóváhagyott.

Mindezt csak az ügy pontos ismertetése végett jegyezzük fel, és annak bizonyítékául, hogy az egyház is a kilencznapi ájta-

tosságot helyesli, sőt azt kedvezményekkel előmozdítani is törekszik.*

III. A szent-kilenczed mibenléte.

4. Minthogy a hivek nagyobbrészt nem azért tartanak sz.-kilenczed nevű ájtatosságot, hogy az egyháztól arra engedélyezett búcsúkat megnyerjék; hanem azért, mivel mások gyakori tapasztalata, és hálás vallo-mása arra ösztönözik, hogy ők is ezen ájtatosság által keressék lelki vagy testi bajaik természetfölötti orvoslását.

A főkérdés tehát itt az, hogy miben áll az a szent-kilenczed-ájtatosság? Vajjon talán valami imádságok azok, vagy mi?

A szent-kilenczed nem valami határozott, nem bizonyos imádságok elmondásában áll, melyeknek különös erejük volna.

A szent-kilenczed nem egyéb, mint kilencz napig tartó ájtatoskodás, melyet a hivek néha közösen az egyházban tartanak, nagyobbára azonban magánosan észrevétlenül gyakorolnak, hogy Istentől valami kegyelmet megnyerjenek.

* V. ö. Beringer, Die Ablässe. Paderborn, 1895. pg. 256. és 289.

Képzelem, kedves olvasó, hogy te ismét csak azt kérded, hogy miben áll az az ájtatoskodás? mit tesznek a kilencznapi ájtatoskodás alatt?

5. Megmondom egyszerűen, mit szoktak a lelkiatyák tanácsolni, és mit szoktak a buzgó hivek cselekedni, ha az Úrtól valami kegyelmet akarnak kiesdekelni.

1.) Fölteszik magokban, hogy kilencz napon át mindennap Jézus szents. Szive tisztetere valami *imádságot elmondanak*: például, térdre borulva elmondanak három Miatyánkot és három Üdvözetet, vagy elmondják a megkérlelő könyörgést, vagy elmondják a letenyét, vagy egyebet; de a kilencz napon át minden nap ugyanazt.

Azonnal itt megjegyezzük, hogy jobb, ha valami csekélységet szabunk magunknak, s azt pontosan elvégezzük; mint ha sokat fogadunk, s azt rosszul végezzük.

Nagyon ajánlatos, de természetes is, hogy az, ki a kilenczed-ájtatosságot végzi, arról napközben is gyakrabban megemlékezzék, s megemlékezésének rövid *fohászokban* kifejezést adjon, kérvén az Urat, hogy könyörgését meghallgassa abban, a minek

elnyerése czéljából a szent-kilenczedet végzi. De a fohászokodásoknak épen nem szükséges szavakba kitörni: nehogy másokat zavarjunk, vagy környezetünknek terhére váljunk.

2.) Azok, kik kilencznapi ájtatosságot végeznek, fölteszik magokban másodszor azt is, hogy minden nap egy negyed vagy fél-óráig Jézus sz. Szivéről *elmélkednek*, vagy arról valamit olvasnak.

Erre szolgálnak azon kilenczedek, melyek, csekély elmélkedések alakjában, részint a „Hirnök“-ben is előfordultak (1885. 184. 287. 350. old. — 1890. 112. 129. stb. old.), részint néha könyvekben is találhatók.

3.) Azok, kik kilencznapi ájtatosságot végeznek, fölteszik magukban, hogy ez idő alatt minden nap valami *erény-gyakorlatot végeznek*, és pedig rendesen oly erény-gyakorlatot választanak, mely kiválóbb önmegtágadásukba kerül. Így megfogadja az egyik, hogy erre vagy arra a bűnre vezető alkalmat kerülni fogja; a másik fölteszi magában, hogy ez ájtatosság alatt minden nap e vagy ama rossz hajlamát fogja fékezni, vagy a rossz társakat fogja kerülni, vagy hogy szemeit vagy

nyelvét fogja zabolázni, a rágalmazást, a megszólást fogja kerülni, vagy hogy hivatásbeli kötelmeit odaadással fogja teljesíteni, hogy szülei. elüljárói parancsára és intézésére vissza nem felel; vagy hogy kedvesebb ételeitől részben tartóztatni fogja magát; vagy hogy nevetlenebb embertársaival, keményebb természetű házbelleivel türelmesebb lesz, stb. stb.

Vagy ugyanazon erény gyakorolható minden nap a kilenczed alatt, vagy minden nap más és más választható.

4.) Végre szokás a szent-kilenczed kezdetén, vagy annak végeztével, a *szent gyónáshoz* és *sz. áldozáshoz járulni*.

Hogy könyörgésünk meghallgatását, hogy ájtatoskodásunk foganatosságát reményelhessek, kérésünknek kedvesnek kell lenni Isten színe előtt; könyörgésünk pedig csak akkor lehet előtte kedves, ha súlyos bűn nem terheli szívünket. A szent-kilenczed megkezdése előtt tehát legalább töredelmesség által kell szívünket a bűntől megtisztítanunk. Ez elkerülhetetlenül szükséges arra, hogy a szent-kilenczed ájtatosságának hathatóságát reményelhessek. S e tekintet-

ből jobb volna, mindjárt a kilencznapi ájtatosság megkezdésénél a sz. gyónás és áldozás szentségéhez járulni.

Ha a dolgot röviden összefoglaljuk: a szent-kilenczed ájtatosságánál 1. szükséges a *töredelmes szív*, e végből szokásos a sz. *gyónás* és sz. *áldozás*, 2. szokásos minden nap valamely *imádság elvégzése*, 3. rövid *elmélkedés vagy olvasás* Jézus sz. Szivéről, 4. valamely *jóságos cselekedet* gyakorlása.

*

A határtalan bizalomról Jézus szents. Szive irgalmában és kegyességében, úgy vélem, nem szükséges különösen szólani: ez fő és nélkülözhetetlen kelléke a kilenczed-ájtatosságnak. De azért is szükségtelen róla szólani, mert abban bizonyosan megvan, ki szent-kilenczed-ájtatosságot kezd; hiszen e bizodalom ösztönzi a hiveket a szóban levő ájtatosság gyakorlására.

*

Hátra van, hogy kidolgozott mintát is, vagy példát fölmutassunk, miképen szokás a kilencznapi ájtatosságot végezni.

FEST. DER HR.

KNÜFLER NYO.

ELSŐ NAP.

I. Elmélkedés. — *Jézus szeretetre méltó Szive.*

Ha csak némi fáradságot is fordítanánk Jézus megismerésére, csakhamar belátnók, hogy oly odaadó szeretetre méltó, a milyenre senki más. Mert hisz mi tesz valakit szeretetre méltóvá? Kétségtelenül leginkább a benne észlelt mindennemű tökéletesség, a szív nemessége, az életszentség. Ámde mindezt oly nagy mértékben láthatjuk Jézusnál, mint senkinél az egész világon.

Telve volt Szive szeretettel Isten iránt, s oly szeretettel, mely egyedül Isten dicsőségében, és az emberek boldogságában lelte egész örömét. E kettőért mindenét, még életét is készségesen feláldozta. A szeretet emésztette fel. — De egyéb tökéletességek is e Szivet oly szeretetre méltóvá tették, hogy abban magának a menyeyei Atyának is kedve telt.

Az emberi szív is úgy van, hacsak nem teljesen elvetemült, hogy a jót, a nemes tulajdonságokkal ékesített embert, nagyra

becsüli. Mily nagy szeretettel csügg né-
mely ember barátján, rokonán! mivel szép,
jó, igaz lelkű, ártatlan, jámbor, — vagy
legalább annak tartja. Rendén is van, hogy
az erényt megbecsüljük. — De hát hogyan
van az, hogy Jézus Krisztus, kiben a sze-
retet, szelidség, odaadás, szóval, minden
és tökéletesen teljes mértékben egyesül, az
emberek szeretetét nem kelti fel? Hogyan
lehet az, hogy szívünk szeretetének nem
egyedüli tárgya az a szelid, alázatos, sze-
retettől lángoló szívű, még a rosszakat is
szeretetével elárasztó Jézus?!

Sajátságos az mégis: mily követelők az
emberek abban, hogy, a méltányosság sze-
rint, a bizalomért bizalmat, a szeretetért
viszontszeretetet tanúsítsunk; csak Jézus
volna oly szerencsétlen, hogy forró sze-
relme hideg közönnyel találkoznék??

Oh Jézusom szeretetre legméltóbb Szive!

Ime, te magadban foglalod a menny és
föld minden ékességét: a jóság, erényesség,
és gyönyörűség forrása vagy. Szánandó a
szív, mely téged nem szeret. Pedig, fájda-
lom, voltam én is szánalomra méltó, midőn
Szived szerelméről annyiszor megfeledkez-

tem. Megérdemeltem volna, hogy te is megfeledekezzél rólam. De te azt nem tetted; mert nem akarod, hogy a bűnös elveszzen, hanem, hogy megtérjen és éljen. — Oh Jézusom, minthogy azért szállottál e hideg földre, hogy Szived lángjával azt felgyújtsad; lobbantsd lángra szivemet is, hogy tökéletességeidet és végtelen szerelmedet megismervén, hévvel, tettel, és állandóan viszontszeresselek!¹⁾

Vagy: **Lelki olvasmány**, Kempis Tamás „Krisztus követéséről“ című könyvéből valami.

II. Imádság. Letenye Jézus sz. Szivéről.

Napközben fo hászzkodás. *Legyen szeretve mindenütt Jézus szent Szive!*

(Egyszer napjában 100 napi búcsú, ha bánattal és áhítattal elmondjuk.)

III. Erénygyakorlat. Jézus Szive szeretetéből, kiméletes módon, segíts valami szegény családot.

¹⁾ Bővebben Lig. sz. Alfonz után Fánecsy Ant. Lásd. »Hirnök« 1890. 129. 162. 200. 220. 255. 290. 292. 310. 340. old.

MÁSODIK NAP.

I. Elmélkedés. — *Jézus szerelmes Szive.*

Arról nem igen lehet kételkedni, hogy, a különben jó akaratú emberek, csak azért nem viszonozzák kellő módon a nagy szeretetet, melylyel Jézus Szive irántunk viselgetik, — mert értelmükkel nem bírják felfogni. Hogy is birná felfogni a véges elme azt, a mi végtelen?! Ha a szentek és angyalok szeretete mind egybeolvadna, még sem tenné ki csak ezred részét sem Jézus szeretetének irántunk, — mondja egy hit-tudós. Jézus szeretete végtelen minden tekintetben. — Lehet-e nagyobb szeretet, mint az, mely életét adja, nem barátaiért, hanem ellenségeiért is?! — Neki nem is elég, hogy isteni természete szerint bennünket öröktől fogva és szünet nélkül szeretett; még emberré is lett, hogy bennünket mint ember is szeressen. Jobban szeretett tehát bennünket, mint saját dicsőségét, mint saját életét; mert miattunk mind-ezektől megvált, mindent föláldozott. S ez a szeretet nem mulik el soha: „Mivel sze-

rette övéit, mindvégig szerette őket.“ „Orök szeretettel szerettelek téged.“

Ez a végtelen szeretet vette rá Jézust, hogy még a megváltás nagy művének bevégezte után is velünk maradjon. Itt van ő most is egy morzsa kenyérben, itt rejlik tehetetlenül, megtagadva isteni hatalmát és fölségét, mintegy megsemmisülve. Nem volt Jézusnak elég a harminczhárom év, melyet velünk töltött. Csúfos halállal a keresztfán halt meg érettünk, és hogy velünk maradjon, amig csak élünk, velünk éldegéljen a világ végeig, — a kenyér színe alá rejtőzött. „Gyönyörűségem az emberek fiaival lenni.“ Hiszszük, Uram, e szavaidat, habár föl nem foghatjuk szeretetednek véghetetlenségét!

Oh Jézusom imádandó és szeretettől lán-
goló Szive! minthogy e világon csak azért
vagy, hogy az ember iránt szeretetedet
tanusítsad; hogyan lehet az, hogy az em-
berek oly kevés viszontszeretetet mutatnak
irántad? De mit is kérdem azt! Csak saját
szivembe kell pillantanom, hogy okát föl-
találjam. Magam is azoknak egyike vagyok,
kik szeretetedet háladatlansággal és közö-
nyösséggel viszonozták. Megérdemelném,

hogy magadtól eltaszíts; de te, minden méltatlanságomnak daczára, mégis azt parancsolod: „Szeressed Uradat Istenedet teljes szivedből . . . és minden erődből.“

Oh Jézusom! a te sz. véredre, melyet érettem kiontottál, a te Szived sz. sebére kérlek, ne hadd, hogy a világ legalább ezután hálátlanságomnak legyen szemtanuja! Add inkább, hogy szeretetedet felismerjem, és viszontszeretetre gyuladjak!

Vagy: **Lelki olvasmány.** Dr. Nogáll János bármely könyvéből.

II. **Imádság.** A megkérlelés. (A társulati kis könyvben.)

Napközben felfohászkozás. Szelid és alázatos szívű Jézus, tedd az én szívemet a tiedhez hasonlóvá.

(Egyszer napjában 300 napi búcsú.)

III. **Erénygyakorlat.** Iparkodjál jó szóval másokat, kikre befolyást gyakorolsz, a rossztól, vagyis a bűntől visszatartani, s a bűnre szolgáló alkalom elhagyására serkenteni.

HARMADIK NAP.

I. Elmélkedés. *Jézus szeretetre vágyó Ssive.*

Jézus, Isten létére, semmiben sem szorult ránk; ő ugyanolyan gazdag, ugyanolyan hatalmas, akár szeretjük, akár nem: szeretetünk előtte teljesen közömbös lehet. Mégis mennyire vágyik szeretetünkre! Sz. Tamásként szólva, mintha ettől függne boldogsága. Ez bámulatba ejti a szenteket is. Azért kiált fel Jób: „Mi az ember, hogy felmagasztalod őt? avagy miért hajtod hozzája szivedet?”

Az istenség vágyik szeretetünkre, és pedig annyira, hogy ha ki is űzzük Jézust szívünkből, még akkor sem hagy el bennünket, érdemünk szerint, végképen, hanem a száműzött oda áll szívünk ajtajához, és bebocsátásért könyörög: „Az ajtónál állok és zörgetek.”

Honnét, vagy miért Jézusnak e kinos epedése az emberek szeretete után? Tiszta, nemes szeretet ennek a forrása. A ki igazán szeret, vizongszeretetet kíván. És mi

egyébért szeret bennünket az Isten, kérdi sz. Bernát, mint hogy mi is viszonszeresük őt? De a szentírás is mondja: „Mi egyebet kíván tőled a te Urad Istened, mint hogy szeressed őt?”

Tekintsük Jézus példabeszédeit. Midőn Jézus a jó pásztor képét rajzolván, elmondja, miképen megy fáradhatatlanul tüskön-bokron keresztül, aggódva keresvén elveszett juhocskáját, és megtalálván azt, vállaira veszi, barátait összehívja, hogy vele örüljenek, mert ime megtalálta az elveszett juhot; — ki ne tudná, hogy a jó pásztor, Jézus?! — És midőn a családos embert említi, ki az örökséget csúfosan eltékozolt, gyalázatos nyomorba jutott, de megtérő fiát, nem hogy elutasítaná, de, mintegy megfeledkezvén mindenről, szeretettel keblére szorítja; — ki ne tudná, hogy a családos ember Jézus, a tékozló fiú pedig a bűnös ember?!

Ez a nagy szeretet indítja őt arra, hogy még örök kárhozattal is fenyegetse azt, ki őt viszont nem szereti. „A ki nem szeret, halálban marad.“ Ellenben az őt szerető lelket kincsenek, vagyonának, lakóhá-

zának mondja: „A ki szeretetben marad, Istenben marad, és az Isten ő benne.« — Valóban a sziklánál keményebb szivüeknek kellene lennünk, ha ily epekedés, ily rettentő fenyegetés, és fényes ígérete után sem gerjednénk viszontszeretetre Jézus isteni Szive iránt.

Adj erőt, Jézusom, és szilárd akaratot, hogy szeretetem ne maradjon pusztá edelgésnek, száraz sóhajtozásnak; hanem tetekben is nyilatkozzék, életmódom sz. törvényeid szerint igazodjék: ugyanazt akarjam, a mit te akarsz, és semmit ne akarjak, a mi tetszéssel nem egyezik; mert ez az igazi szeretet.

Vagy: **Lelki olvasmány.** Szalézi sz. Ferencz „Philothea“-jából.

II. **Imádság.** A bold. Szűz rózsafüzére.

Napközben felfohászkodás. *Oh Jézusom édes Szive! add, hogy téged mindig jobban szeresselek!*

(300 napi búcsú, valahányszor bánattal és áhitatosan elmondjuk.)

III. **Erénygyakorlat.** Jóakaróid, társaid, rokonaid, vagy ismerőseid közül valakinek szólj valamit Jézus sz. Szive tiszteletéről.

NEGYEDIK NAP.

I. Elmélkedés. *Jézus szenvedő Szive.*

Nem szükséges, hogy valaki nagyon bele mélyedjen Jézus szenvedésének titkaiba; nagyon is elég a gyásztörténet száraz meg-gondolása arra, hogy a teljesen meg nem kövesült szívet részvétre indítsa Megváltója iránt. Maga Jézus oly nagynak jellemzi csak lelki fájdalmát is, hogy már az is megöl-hette volna, ha gyenge testét isteni termé-szete nem erősíti: „Szomorú az én lelkem mind halálig.“

És honnan a gyilkos lelki fájdalom, a rette-gés, és szomorúság, mely Szívét szo-rongatja? Talán onnét, hogy isteni értelme együttesen maga előtt szemlélte a meggya-láztatások és szenvedések nagyságát és so-kaságát? Nem; ő kész volt mindenre. — Nem a halál gondolata gyötrötte az ő Szi-vét; nem a méltatlan gyalázatok borították

könybe szemeit; nem a rablók és gyilkosok halálnemének a látása sujtotta őt le anynyira; — hanem mert előre látja vala az egész világ jövőendő vétkei, s az emberek háladatlanságát, melylyel az ő szenvedését viszonzni fogják; az emberek nagy részére nézve veszendőbe megy végtelen szeretete, és kimondhatatlan sok szenvedése.

Különösen az fájhatott Jézusnak, hogy szerető Szívét az Oltáriszentségben, épen szeretetének e csoda-zálogában, annyi méltatlansággal fogják illetni, nem csak a forradalom dühöngő vadjai, hanem az úgynevezett katolikusok is, kik nem csak elhanyagolják, hanem meg is tagadják, és szégyenlik; ez, meg a lanyhák közönyössége is sebzette, marczangolta Szívét. Ámde, mindennek daczára, szeretete nem állhatta meg, hogy bennünket folytonos jelenlététől, lelkünket az erősítő mennyei étektől megfoszsza. — Jézus valóban elmondhatja: „Mit nem tettem, a mit megtehettem?“ — Lehet-e valamely szív oly kemény, hogy ezeknek megfontolása, a szeretetnek ily megnyilatkozása meg nem hatná?!

Vajjon tudnók-e megállni azt, hogy Jézust

otthagyjuk epedni az oltárszekrényben? Oh halljuk csak kedves hívogató szavát: „Jöj-
jetek hozzám, mindnyájan!“ Vigyük szí-
vünket Jézusnak szeretettől lángoló Szivé-
hez: hadd gyuladjon fel és égjen a szeretet
tüzében; nehogy az örök kárhozat tüzébe
jussunk.

Szeretetre legméltóbb és imádandó Jézu-
som! tekints bünei alatt roskadozó szol-
gádra, ki Szivedet oly sokszor megszomo-
rította, de kinek most szilárd az akarata
és elhatározása, hogy az igazság utját fogja
járni, és a mint te érettünk szeretetben és
szenvedésben emésztődtél, úgy óhajtok én
is szolgálatodban fölemésztődni. Add, hogy
a mint előbb a bűnhöz vonzódtam, ezután
tehozzád százsorta jobban vonzódjam. Fe-
lejtsd el multamat, s engedd, hogy teljesen
a tied legyek élttem, és halálom óráján.

Vagy: **Lelki olvasmány.** Vogel, „Szentek
Életé“-ből.

II. **Imádság.** Jézus sz. Szívének kis zso-
lozsmája.

Napközben felfohászkodás. *Jézusom, irgalmasság!*

(100 napi búcsú, valahányszor bánattal és áhitatosan elmondjuk.)

III. Erénygyakorlat. Adj másoknak jó példát, főképen az imádságnál s az istenszolgálatnál tanúsított tisztelettel és komolysággal.

ÖTÖDIK NAP.

I. Elmélkedés. *Jézus résztvevő Szive.*

Hol van a világon szív, mely nyomoraink iránt oly részvéttel viseltetnék, mint Jézus sz. Szive!? Még a világon sem voltunk, már leszállott értünk csillagtrónusáról, hogy bajtársunk legyen e siralom völgyében. Csupa részvét a szava, midőn magát pásztornak mondja, ki elveszett bérányát, a bűnbe tévedt embert fölkeresi. Csupa részvét a szava, midőn családtyának mondja magát, ki a tékozló, de magába tért tékozló fiút kegyesen fogadja. Csupa részvét a szava, midőn Izrael képében az egész emberiséghez így szól: „Miért halnátok meg? Izrael háza! Térjete meg és éljete meg.“

Azt mondják, a jó barát részvétből megsztja barátja minden fájdalmát. Jézus nem osztotta meg, hanem egészen magára vette minden fájdalmunkat, gyalázatunkat, és bűnsúlyunkat.

Mily másképp tesznek az emberek. Ha kényszerűségből meg is bocsátanak, nehogy Isten haragjának súlyát érezzék, a bántalmat még sem tudják elfeledni. Szivökben mély gyökeret ver a keserűség és boszúvágy; és hogy ki nem öntik ellenségökre, csak az Isten büntetésétől való félelem tartja vissza őket, de még színét is kerülik annak, ki őket megbántotta. — Ah Jézusom, jaj volna akkor nekünk, ha te is így tennél velünk, szegény emberekkel! Szerencsénkre, te irgalmasabb vagy a hitvány embereknél. — Jézus, mintha a földet többre becsülte volna az égnél, ellenségei közepette vett magának lakást, nem kerüli az ellene vétő embereket, hanem inkább vágygyal és hő epedéssel folyton és kegyesen magához édesgeti: „Jöjjetek hozzám, kik fáradtok és terhelve vagytok; és egyétek a kenyeret, s igyátok a bort, melyet készítettem nektek.“ Valóban mondhatjuk a

szentirással: Nincs más nemzet, melynek ily önfeláldozó, ily résztvevő Istene volna, a milyen a mienk.

Mielőtt csak valami érdemem is lehetett volna, csupa kegyelemből, teremtett, noha nem szorult reám; értelmet adott, melylyel őt teremtményeinek változatosságában és összevágó törvényeiben megismerhettem; igazságokat tárt fel előttem; stb. S én, a tehetetlen nyomorult teremtmény, ellene föllázadtam, parancsait lábbal tapostam. Mit érdemeltem meg, ha nem örök halált, pokoli rabságot?! De nagyobb volt Jézus részvéte, mint az én háladatlanságom. Kihozott a halál árnyékából az élet világosságára; sugalmaival felderítette elhomályosodott értelmemet; megismertette velem galádságomat; bánatot öntött szívembe, és vágyat a szebb és jobb jövő után. S mindez tisztán Jézusnak részvétellel és szeretettel teljes Szive kegyéből.

Oh Jézusom, ne engedd, hogy valaha ezután háladatlanul ellened szegüljek, kedvedből kiessem, méltó haragodnak oka legyek!

Vagy: **Lelki olvasmány.** Tóth Mike „Lelki Kalauz“ cz. könyvéből.

II. **Imádság.** Loretói letenye.

Napközben felfohászkodás. *Oh, legéde-
sebb Jézus, ne légy birám, hanem üd-
vözítőm!*

(50 napi búcsú, valahányszor bánattal és áhítatosan elmondjuk.)

III. **Erénygyakorlat.** Kötelességeidet és munkáidat kiváló gonddal és odaadással végezd.

HATODIK NAP.

I. **Elmélkedés.** *Jézus jótékony Szive.*

A „jó szív“ emberei nem nézhetik nyugodtan mások nyomorát, pusztulását; igyekeznek az elhagyottakon segíteni. Ámde messze fölülmulja ezeket a „legjobb szív“ embere. Az emberek, kisebb-nagyobb vagyionukhoz képest, legföllebb pillanatnyi segítséget nyújthatnak fölösleges csekélysegeikből; ellenben Jézusnál „a gazdagság és dicsőség, a jeles kincsek vannak, hogy gazdagokká tegye azokat, a kik őt szeretik.“

S az adakozás módja is mennyire elütő! Az emberek inkább mulatva szeretnek jót tenni, hogy a jótékonyság kegyelem-morzsája is az önzés jellegét viseli. Krisztus ellenben szegény lett, hogy minket meggazdagítson; szolga lett, hogy nekünk szabadságot szerezzen; leszállott, hogy minket föl-emeljen; megkisértetett, hogy mi győzzünk. Azért maradt köztünk, hogy ajándékaival eláraszsa a benne bizókat, vagyis inkább, önmagától mindent megvont, hogy mindent nekünk adja. Tőle van minden jónk, minden kegyelem, minden kegyes Szívének ajándéka. Azért figyelmeztet is bennünket: „Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek;“ semmit a minék az örök életre becse volna, és örök jutalmat érdemelne.

Hogy eddig nem kaptunk, vagy nem annyi kegyelmet kaptunk, a mennyit óhajtottunk, az nem Jézuson mulott. Hisz ő velünk marad a világ végéig; hatalma sem csökkent meg; akar is bennünket adományával elárasztani, azért serkent bennünket: „kérjete, és megadatik nektek.“ Ha tehát mégis a kegyelmekben hiányt szenvedünk, nem Jézusnak, hanem csak ma-

gunknak, tehetünk szemrehányást, hogy „mindekkoráig semmit sem kértünk ;“ vagy nem úgy kértünk, a mint, és a mi lelkünk javára volt volna. Kérjünk jót, és jól, és „megadatik nekünk, hogy örömünk teljes legyen.“ Hisz „jóságos, kegyes és nagyirgalmu az Úr mindazoknak, kik őt segítségül hívják“. Hivjuk segítségül e szent Szivet bajainkban, és szavunk nem hangzik el meghallgatás nélkül.

Jézus nem vonakodott Szive vérének utolsó csöpjét is érettem adni ; — miért vonakodnám én gyarló szívemet neki adni ? — De hogy az neki kedves legyen, ki kell szivemből vetni minden fonák vágyat, minden kevésbbé nemes érzeményt, minden hiúságot.

Jézusom, te öntöttél belém vágyat a jó törekvéshez ; tarts meg az erény útján, és buzgóságom lángját tápláld kegyelmednek olajával, nehogy fölbuzdulásom, mint a szalmatűz, ellobbanjon, s én a sötöttségbe visszaesvén, annál nagyobb átokba jussak, mivel a világosságot velem megísmerttetted, s én attól elfordultam. — Nehéz az én küzdelmem, mivel akaratom a rosszra hajlik,

abban már-már meg is rögzött; annál forróbben sohajtok hozzád, hogy segítségemre légy, s én meg ne szégyenüljek bizalmamban.

Vagy: **Leiki olvasmány.** Arnold-Szombathy, „Jézus szent Szívének követéséről“ cz. könyvéből.

II. **Imádság,** 5 Miatyánk, 5 Üdvözlégy,
1 Hiszekegy.

Napközben felfohászkodás. *Jézus édes Szive, légy az én szerelmem!*

(Egyszer napjában 300 napi búcsú.)

III. **Erénygyakorlat.** Embertársaid, környezeted iránt szelidséget gyakorolj azzal, hogy hibáikat, gyarlóságaikat, és magukviseletét, mely neked kellemetlen és visszatetsző, békével tûrd, és hozzájuk nyájasan szólj.

HETEDIK NAP.

I. **Elmélkedés.** *Jézus háladatos Szive.*
Szép erény a háladatosság. És semmi kétség, hogy ez a legteljesebb mértékben

megvan Jézus sz. Szívében, annyira, hogy nincs szavunk, cselekedetünk, de jó gondolatunk sem, melyért dúsgazdagon meg nem jutalmazna.

Igaz, van még az emberek közt is háladatos szív, habár gyéren. Ámde az emberek legháladatosabbja is eleget vél tenni, ha a jótéteményt egyszer viszonozza. Nem így Jézus. Százszorosát igéri annak, mit szeretetéből a földi vagyomból elhagytunk; de erényes törekvésünk jutalmát ő a mennyekben adja meg, s az a jutalom ott milliószorosan fogja pótolni azt, mit e földön érte tettünk vagy szenvedtünk. — Ennek megfontolása lehetetlen, hogy az érző emberi szívet meg ne hassa. Minden nemes gondolkozású embernek egész erejéből arra kellene törekednie, hogy Jézus sz. Szívét maga iránt háladatosságra kötelezze.

De a dolgot más oldalról is tekinthetjük. — Egyetlenegy könye, vérenek egyetlenegy csöppje elég volt volna megváltásunkra, Isten irgalmának és kegyelemkinccseinek megszerzésére. De ő nem elégedett meg evvel. Nekünk adta minden érdemét, testét, vérét, emberségét istenségével együtt.

Miért? Előlegezett jövődöbeli jótetteinkre. — Ime tehát igazság és jog szerint is le vagyunk már kötelezve Jézusnak; mert már élvezzük hálajavait ama tényeknek, melyeket Urunk eddig tőlünk csak reményelt.

Ne tagadjuk meg természetünket; mi még ha állatban is némi vonzalmat veszünk észre irányunkban, ki nem fogyunk annak dédelgetéséből, törekszünk azt meghálálni. — Jézus nemesszívüen hálás a mi legcsekélyebb jócselekedeteinkért; végtelen sok jót tett és tesz velünk, mielőtt megérdemeltük volna; — mi sok oknál fogva hálával tartozunk neki.

Édes Jézusom! ime, előtted térdeimre borulva, bocsánatért esedezem; mert óh mennyire elhanyagoltalak eddig, habár a jóindulat legkisebb nyilvánulását is százszeresével viszonzod; s ellenkezőleg, mennyire hajhásztam a teremtmények kegyét, melyek csakis botrányul, akadályul voltak üdvösségem útján! Bizony megérdemelném, hogy örökre elfordulj tőlem. Elég okom volna rá, hogy üdvöm fölött kétségbe essem, ha nem tudnám, hogy irgalmas és fölötte könyörületes Szívvel van dolgom, mely nem

akarja a bűnös halálát, hanem hogy meg-
térjen, és éljen. — Add sz. kegyelmedet,
Uram, hogy ezután eszem minden gondo-
lata, szívem minden érzeménye hozzád lán-
czoljon; hisz te teremtettél, te váltottál
meg: tudom, hogy százszoros czimen is
birtokod vagyok. Add, Uram, hogy ezt
sohase téveszsem szem elől, és hogy job-
ban féljek a te szemeidtől, mint az embe-
rekéitől.

Vagy: **Lelki olvasmány.** Tóth Mike, „A
nagy áldozat“ cz. könyvecskéjéből.

II. Imádság. Bold. Alacoque Margit föl-
ajánlása.

Napközben felfohászzkodás. *Örökös hála
és dicséret érje a legszentebb és isteni
szentséget!*

(Egyszer napjában 100 napi búcsú.)

III. Erénygyakorlat. A bűnre szolgáló
alkalmat kerüld: tehát azon rossz társat,
vagy társaságot, rossz könyvet, . . . mely
eddig oka volt, hogy vétkeztél.

NYOLCZADIK NAP.

I. Elmélkedés. *Jésus megvetett Szive.*

A vallásos érzületü lélek elborzad e czim olvasásánál; de tekintsünk csak magunk körül, és látni fogjuk, hogy nagyon sok embernek viselkedését nem jelezhetjük más szóval. — Ne vegyük itt tekintetbe azt, mit különösen az Oltáriszentség ellen Franciaországban az albigenzek s a hugenották, Spanyolországban a dühös lázadók, Angolországban és más helyütt az eretnekek azelőtt elkövettek.

Ha Jézust csak ellenei sértegetnék, az még megmagyarázható és türhető volna; ah de mily fájdalom az reá nézve, ha a katolikus keresztények, az eretnekek gúnyja fölött nem csak nem szomorkodnak, hanem hálátlanságukkal amazokat még fölül is mulják! — Azért, hogy velünk van mindenütt és mindenkor, hogy éjjel és nappal akármily szegény templomocskában megmarad, bármely gunyhóba viteti magát, senkitől sem irtózik; azt kellene vélnünk, hogy Jézus kifogyhatatlan szeretete az em-

bereket okvetetlenül vizsontszeretetre indítja. És mi történik ?

Sokan az Üdvözítőnek jelenlétében, az Oltáriszentség előtt is, a helyett, hogy földre borulva imádnák, nyegle csevegéssel mulatoznak, mosolyognak, körülnézdegélnek, — épen midőn Jézus magát érettök ujonan feláldozza. Nem megvetést mutat ez ?

Vagy ha e nagy szentséghez járulnak, Judás undok bűnét követik el, mert tettetik, mintha Jézust szeretnék, pedig a legundokabb bűnöktől sem tisztítják meg a gyónásban szívöket, kedvencz szenvedélyeiket abban rejtegetik, igenis, mert ezeket Jézusnál inkább szeretik. Nem megvetés ez ? vagy mi ?

Azonban még a legnagyobb fájdalommal tölti el Jézus sz. Szívét az, ha azoktól kell méltatlanságot elszenvednie, kik iránt a legbensőbb szeretetet tanusította. — Nézd csak a piszkos templomokat, a szennyes oltárokat, a kopott és rongyos templomöltönyöket, az elhanyagolt sz. edényeket, stb. Oly éktelen az mind sok helyütt, hogy hasonló valamit soha magán lakásukon meg nem tűrnének a szerényebb állásu embe-

rek sem. Nem megvetés ez? Elhagyva sok részletességet, habozás nélkül kimondhatjuk, hogy az emberek nagy része Jézust semmibe sem veszi.

Ebből következtetheted, mily kedvessé lehetsz Jézus előtt, ha jelenlétét az Oltáriszentségben nem csak eleven hittel hiszed, hanem őt minden lehető módon ott vigasztalod is; nem csak benső részvétellel viseltetel iránta, hanem megbántását akadályozod is; őt nem csak magad szereted, hanem másokat is valódi szeretetére hevitesz; nem csak érzelmeidben felbuzdulsz, hanem mások hálátlanságáért és tiszteletlenségeért is Jézus édes Szívének elégtételt szerezni törekszel.

Jézus most hasonló a számkivetett fejedelemhez, kinek szerény a lakóhelye, nem ismert a rangja, rejtettek tulajdonai, sőt személye gyakran a megvettetésnek tárgya. — A dicsőség mily magas polczára emeli majd azokat, kik e számkivettetésében őszintén tisztelték, gyöngéden szerették. a nép durvasága ellen védték, és Szívét elhagyatottságában vigasztalták!?

Vagy: **Lelki olvasmány.** Bougaud-Szentannai, Bold. Alacoque Margit életéből.

II. **Imádság.** Hit, remény és szeretet indulata, a bánattal.

Napközben felfohászkodás. *Jézusnak irántunk szeretettől lángoló Szive, gyulaszd szivünket irántad való szeretetre.*

(Egyszer napjában 100 napi búcsú.)

III. **Erénygyakorlat.** Kiváló gondod legyen az állapotodhoz tartozó tisztaság, szemérmesség, és szerénység erényére.

KILENCZEDIK NAP.

I. **Elmélkedés.** *Jézus hűséges Szive.*

„Hű az, ki titeket hívott“ mondja az apostol. Hű Jézus sz. Szive mindazokhoz, kiket az ő tiszteletére meghívott. Ezen hűsége arra buzdítson bennünket, hogy bizalommal járuljunk hozzá minden szükségünkben. Hisz ő maga biztat bennünket: „Bizony, bizony mondom nektek, bármit kértek az Atyától nevemben, megadja nektek.“ És a szentírás figyelmeztet: „Nem olyan

az Isten, mint az ember, hogy változzék: ha megesküdött az Úr, azt meg nem bánja.“

Jézus szeretete irántunk oly hűséges, hogy ha kizártuk is háladatlanul szivünk-ből, megáll szivünk ajtaja előtt, és kopog azon, ismét bebocsátást kérve. Boldog az, ki meghallja az Úr szavát, és megnyitja neki az ajtót; ahoz „bemegy és vele vacsorál“, azaz ismét a legbensőbb viszonyba lép vele, mintha semmi bántódása sem volt volna.

Soha sem tapasztalható az embereknél, nem is képzelhető ily hűség, akár az ígéretek betartásában, akár a szerető ragaszkodásban.

Bárcsak mi magunk oly hivek volnánk, a milyen mihozzánk Jézus! De hányszor ígértük neki, hogy szeretjük; hányszor esküdtünk neki hűséget! Alig fordultunk egyet, már is mindent elfelejtettünk, ígéréstünket mintha komolyan sem vettük volna, mert csakhamar esküdt ellenségünkkel, a gonosz szellemmel, alkudoztunk.

De már ezután ne legyen úgy, mint eddig volt. — A bátrakat Isten is segíti; a gyávák az ördög jobbágyai. Kérjük Isten

kegyelmét, mely törekvéseinkben gyámo-
lítson. Ha szűk is a kör, melyben műkö-
dünk, igyekezzünk azt hűségesen és buz-
gón betölteni. Isten nem hivatalunk nagy-
sága, szerepünk fontossága szerint ítél;
hanem a hűség és odaadás szerint, melylyel
annak megfelelni igyekeztünk. Hozzánk
fogja az Úr e szavakat intézni: „Örülj jó
és *hív* szolgál, mivel kevésben *hű* voltál,
sokat bizok reád: menj be a te Urad örö-
mébe.“

Oh Uram, édes Üdvözítőm! mennyi szem-
rehányást kell magamnak e tekintetben is
tennem! Te mindig hűségesen szerettél,
kerestél, gyarlóságaimat túrted; én pedig
a nagyobb dolgokban, meg a csekélyekben
is folytonosan ingadoztam, a méltányos, a
köteles hűségről megfeledkeztem, kegyel-
meidet és ajándékaidat, fáradságos, odaadó
munkával, sem saját, sem embertársaim
üdvösségére és javára kellőképen nem gyü-
mölcsoztettem. Segíts, kérlek, hogy törek-
vésem ezután, és irántad való tevékeny sze-
retetem, szilárd, állhatatos, hűséges legyen.

Vagy: **Lelki olvasmány.** Tóth Mike,
„Lélekmentő“ cz. könyvéből.

II. **Imádság.** Letenye Jézus sz. nevéről.
Napközben felfohászkodás. Jézus, Dávid-
nak fia, könyörülj rajtam!

(Naponként egyszer 100 napi búcsú.)

III. **Erénygyakorlat.** Szeretetből Jézus sz.
Szíve iránt, őszinte szívvel bocsáss meg
ellenségeidnek, ne kívánj nekik semmi rossz-
szat, ne engedj helyet szivedben a gyűlölet
érzetének, sőt imádkozzál is érettök.

V. Kis imafüzér Jézus sz. Szive
tiszteletére.

SOKTÁK ezt némelyek
Jézus sz. Szive rózsafüzérének, vagy olvasójának is nevezni. —
Olyanféle rózsafüzér, vagy olvasó, a milyen a bold. Szűz tiszteletére van, Jézus sz. Szívének tiszteletére nincsen. Azért jobb, ha az itt következő ájtatossági gyakorlatot „imafüzér“-nek mondjuk.

V. Oh Isten, ügyelj segedelmemre.

F. Uram, siess segítségemre!

I. Oh szeretetre legméltóbb Jézusom! minden legszentebb Szivedre gondolkodok, és látom,

mily telve van az szeretettel és édességgel a bűnösök iránt: örömmel és teljes bizodalommal telik el szívem, hogy engem is kegyesen fogadsz. Oh mily sok bűnt követtem én el! De most már, mint Péter, vagy a bűnbánó Magdolna, megsiratom és utálok azokat, mivel azokkal téged, a legfőbb jószágot, megbántottalak. Igen, bocsásd meg nekem is minden bűnömet; oh inkább haljak meg, igen, legszentebb Szivedre kérek, inkább haljak meg, mintsem hogy téged megbántsalak; minden esetre ohajtom, hogy egyedül azért éljek, hogy irántad viszontszeretetemet kimutassam.

1-szer: „Miatyánk, ki vagy a menyekben . . .“

5-ször: Dicsőség az Atyának és Fiúnak, és Szentléleknek, miképen kezdetben vala, most és mindörökön örökké. Amen.

Azután mondjuk 1-szer: Oh Jézusom édes Szive! add, hogy téged mindig jobban szeresselek!

(E szakasz után, valamint a többi után is, némely helyütt a hivek saját tetszésükre egy verset énekelnek Jézus sz. Szive valamely énekéből.)

II. Áldom, oh Jézusom! *alázatos* Szivedet és hálát adok neked, hogy példaképül adtad azt számomra, mely szerint nem csak a legerősebb ösztönzéssel serkentesz annak követésére, hanem hogy az elviselt nagy megaláztatásaid által nekem az utat hozzá kijelöljed, és egyengessed. Mily esztelen és háladatlan valék én! Oh mennyire eltévelyedtem! Bocsáss meg nekem. Nem leszek többé kevély és tiszteletvágyó, hanem alázatos szívvel akarlak követni a megaláztatások közt, hogy békét és üdvöt nyerjek. Adj erőt hozzá és örökre magasztalni fogom legszentebb Szivedet.

1-szer: „Mi Atyánk . . .“

5-ször: Dicsőség az Atyának . . .“

1-szer: „Oh Jézusom édes Szive! . . .“

*

III. Csodálom, oh Jézusom! *türelmes* Szivedet, és hálát adok neked legyőzhetetlen türelmed hámulatos és sok példájáért, melyet számunkra hátrahagyál. Fájdalom, hogy ezen példák hiába lobbantották szememre rendkívüli érzékenységet, mely a legkisebb kellemetlenséget sem képes eltűrni. Oh szerelmes Jézusom! önts szí-

vembe forró és állhatatos szeretetet a nyomorúságok és szenvedések, az önmegettagadás és bűnbánat iránt, hogy téged követvén a Kálvária hegyére, veled a mennyei örömhöz is jussak.

1-szer: „Mi Atyánk . . .“

5-ször: „Dicsőség az Atyának . . .“

1-szer: „Oh Jézusom édes Szive! . . .“

*

IV. Oh szeretett Jézusom! a te szerfölött *szelid* Szived példájának láttára elborzadok az én szívemtől, mely a tiedtől annyira elüt. Az ellentmondásnak csak árnyékára is, egy arczvonásra, vagy egy szóra fölháborodik és panaszra fakad. Oh bocsásd meg nekem a szenvedélyesség e kitöréseit, és adj kegyelmet, hogy a jövőben bárminő ellentmondásnak daczára szelídségedet változatlanul kövessem, és így állandó szent békének örvendjek.

1-szer: „Mi Atyánk . . .“

5-ször: „Dicsőség az Atyának . . .“

1-szer: „Oh Jézusom édes Szive! . . .“

*

V. Zengjünk dicséretet Jézusom *nagy-lelkű* Szivének, mely a halált és poklot

legyőzte, mely minden dicséretre méltó. Engem azonban most nagyobb szégyen fog el, mint valaha, midőn kislelkű szívemet látom, mely minden haszontalan beszédűtől és emberi lenézéstől fél; de ez ne legyen többé úgy. Könyörögve kérek azért, adj bátorságot, hogy e földön harczolván és győzedelmeskedvén, veled együtt az égben örvendhessek.

1-szer: „Mi Atyánk . . .“

5-ször: „Dicsőség az Atyának . . .“

1-szer: „Oh Jézusom édes Szive! . . .“

*

Forduljunk szüz Máriához, szenteljük magunkat mindinkább neki, és ajánljuk magunkat anyai szívének oltalmába, mondván:

Istennek fönséges anyja, s az én anyám, Mária! A te legédesebb szived magasztos tulajdonságaira kérek, eszközölj ki számomra, a te fiadnak, Jézusnak szentséges Szive iránt igaz és állandó tiszteletet, hogy minden gondolatommal és érzelmekkel együtt e Szívbe zárva minden kötelességemet hűségesen teljesítsem, és mindenkor, de kivált e napon, Jézusnak készségesen és örömmel szolgáljak.

V. Jézusnak irántunk szeretettől lángoló Szive.

F. Gyulaszd sziveinket szeretetedre.

Könyörögjünk.

Kérünk, Uram! gyulaszson minket a Szentlélek azon tűzre, melyet a mi Urunk Jézus Krisztus Szivének belsejéből árasztott e földre, azt akarván, hogy hatalmasan felgyuladjon. Ki veled él és uralkodik ugyanazon Szentlélek egységében mindörökön örökké. Amen.

*

VII. Pius pápa a bűcsű-ügyekkel megbizott sz. gyülekezet útján 1815. márczius 20-án kiadott leirattal mindazon hiveknek, kik ez imafüzért legalább töredelmes szívvel és áhítatosan elmondják :

1. mindannyiszor 300 napi bűcsút engedélyezett:
2. teljes bűcsút pedig havonkint egyszer mindazoknak, kik azt egy havi időszakon át naponkint legalább egyszer elmondják, mely teljes bűcsút azon napon nyerhetik el, a melyen igaz töredelemmel meggyónva és megáldozva, némi ideig öszentsége szándékára áhítatosan imádkoznak.

(V. ö. Beringer, Die Ablässe 11. Aufl. 1895. 172. lp. — Nemeskey, Jézus, Mária, József. Nagyvárad, 1893. 209. lp.)

VI. Jézus sz. Szívének vállruhája (skapuláréja).

skapulárénak, közönségesen vállruhának nevezük azon keskeny ruhadarabot, a mely a vállakról elül és hátul lecsüng, s a mely némely szerzetes rend (benczések, ciszterciek, szerviták) öltözetét képezi.

Skapulárénak nevezük továbbá azon megszentelt két kis szövetdarabot, mely szalag vagy zsinór által úgy van összekötve, hogy a nyakról lecsüngve egyik része a mellig, másik része pedig a hát közepéig ér. A nevezetesebb skapulárék a

következők: *fehér* skapuláré, vörös-kék keresztel; 2. a *fekete* skapuláré; 3. a *barna* skapuláré; 4. a *kék* skapuláré; 5. a *vörös* skapuláré. Mind az öt skapulárénál nem csak a megszentelés s a feladás, hanem a szövet minősége (csak juhgyapjúból szabad készíteni), alakja (négyyszögletesnek kell lenni), színe, stb. bizonyos előirt szabályok szerint van megállapítva, a melyektől a kegyelmek és a búcsúban való részesülés függővé tétetett.

Jézus legszentebb Szívének első skapuláréja, a melyről most különösen szólunk, nem ily természetű. A szó szorosabb értelmében nem is tartozik a skapulárék közé: a szent Szív egyszerű képe ez, a melyet tetszés szerint való szöveten, bármily szín-
nel festve, himezve, vagy nyomva, a mellen hordanak. Skapuláré elnevezése csak onnan ered, mert a viselés módja nem ritkán a skapuláréhoz hasonló, nyakba vetett szalagon a mellen csüng; de abban ismét lényegesen különbözik a valódi skapuláréktól, hogy a valódi skapuláréknál páros a négyyszögletű gyapjúsövet-darab, az egyik elül a mellen függ, a másik a hátton: Jézus

sz. Szive skapuláréjánál csak egy az anyagdarab, melyen Jézus sz. Szive van ábrázolva, s a mely elül a mellen függ.

II. Mi a legszentebb Szív skapuláréjának eredetét illeti, az valóban a sz. Szív ájtatosságának különös föllendülésével egyidejű, mert már bold. Alacoque Margit terjesztette, mint leveleiből világosan előtűnik. A francia Hirnök „Messenger“ 1877. decz. füzetében egy könyvet ismertet 1691-ből, mely Jézus és Mária legszentebb Szívének képét vagy skapuláréját viselők számára iratott. — Valamivel később, 1720-ban, midőn Marseilleben a pestis annyira dühöngött, Remusat Anna Magdolna, Alacoque Margit rendtársnője, mindenkinek azt ajánlotta, hogy az isteni Szívnek képét fehér szövetre himezve ezen felirással; „Megállj! Jézus Szive van velem,“ mellén hordozza, mi által különösen meg lesz óva a járványtól. A tanácsot számtalanok követték, s az Úr szolgálójának ígérete beteljesedett.

Hogy az ilyen skapuláré-féle képek hordása Franciaországban nagyon elterjedt, arról nagyon sok jel tanuskodik. A szeren-

cséltlen francia királyné Mária Antoinette, a ki férje, XVI. Lajos, után a vérpadra került (1793.), szintén hasonló skapulárét hordott! — A nagy francia forradalom idejében, midőn Bretagne és Vendée bátor lakosai vallásuk és politikai szabadságuk megvédésére fegyvert fogtak, a savenay-i csatatéren elesetteknel 249 ilyen skapulárét találtak. A forradalmárok épen e skapularé hordozását a hit jelvényének és a forradalom-ellenes érzület nyilvánításának tekintették, s a kinél ezt találták, okvetetlenül halálra ítélték.

1866-ban, midőn Amiensban a cholera kiütött, az ottani szerzetesnők Jézus sz. Szívének skapuláréját kezdték terjeszteni, olyan színben és alakban, mint az előtt Marseilleben Remusat. A csodálatos segítség, melyet a betegek tapasztaltak, azt okozta, hogy nemcsak Franciaországban, hanem Európaszerte erősen elterjedt. Franciaország szomorú napjaiban 1870-ben is megfigyelték, hogy azon házak, melyeknek kapuin a kis kép fel volt függesztve, s azon személyek, kik ily skapulárét viseltek, különös oltalomban és áldásban részesültek.

Nagyon természetes, hogy ez még nagyobb elterjedését okozta.

III. Az 1872. évig még valami hiányzott Jézus sz. Szívének skapulárójánál, az apostoli szentszék jóváhagyása és búcsú-engedélyezése. Az említett évben azonban Cullen bibornok e kegyelemért folyamodott. A folyamodvány tartalma a következő: „Szent-séges Atya! Cullen Pál bibornok és dublini érsek mély alázattal hozza Szentségednek tudomására, hogy Ir-, Angol- és más országok hivei néhány év óta Jézus sz. Szívének kis képét, fehér gyapjuszövetre himezve, vagy más alakban, ezen szavakkal: „Megállj! Jézus Szive van velünk“ a nyakról a mellre függesztve, mint a kis skapulárét, hordják. Az alázatos folyamodó kérve kéri Szentségedet azon kegyelemért, hogy mindazoknak, kik a fentemlített képet viselik, búcsút engedni méltóztassék.“ A szentatya 1873. okt. 28-án sajátkezüleg a következő választ küldé: „Kegyesen megengedjük, hogy *mindazon keresztény katolikusok*, a kik az említett képet viselik, ha ájtatosan egy „Mi Atyánk“-ot, „Üdvöz légy“-et és „Dicsőség“-et imádkoznak,

— 100 napi búcsút nyerjenek, napjában egyszer. — IX. Pius pápa.“

Minden kétely elhárítása végett megjegyezzük itt :

1. hogy az említett búcsúkat minden ker. kat. hívő megnyerheti, akár tagja valamely társulatnak, akár nem ; ha csak Jézus sz. Szive képét mellén viseli, természetes, hogy a ruha alatt ;

2. 1873. jun. 20-án egy szentszéki leirat határozottan kijelenti, hogy ez nem szoros értelemben vett skapuláré ; azért a skapulárékra adott határozatok sem alkalmazandók reá : miért is ennél a megáldás, átadás, beöltöztetés, és beírás nem szükséges. Elég az, hogy a skapuláré anyaga fehér gyapjuból, rajta Jézus Szivének képe legyen, és a nyakról lefüggyve a mellen hordjuk ;

3. még az említett mondat „Megállj . . .“ sem épen szükséges, hogy e skapulárén legyen.

Az imaapostolkodás tagjainak számára Ramiére 1877. június 14-én külön kedvezményt nyert Jézus Szive skapuláréja ügyében. Az erre vonatkozó leirat így hangzik : „Az imaapostolkodás minden tagja, kik mellükön

Jézus sz. Szívének képét hordják, 100 napi búcsút nyernek, és pedig annyiszor, a hány-szor szájjal vagy szivben a kép köriratát „Jöjjön el a te országod“ ájtatosan elmondják. Azon tagok pedig, kik a fentemlített képet nyilvánosan hordva, a nyilvános körmenetekben részt vesznek, vagy a nyilvánosan kitett legméltóságosabb Oltáriszentséget egy fél óráig imádják, 7 évi és 7 negyvennapos búcsút nyernek.“

1. Ennek a társulati skapulárénak alakjára, szövetére, színére vonatkozólag nincs semmi előírva, és valami különös megszentelés sem kívántatik ;

2. de a fölirat „Jöjjön el a te országod“ bármily nyelven megkívántatik a búcsúk elnyeréséhez.

(V. ö. „Hirnök“ 1882. 164. l. — Beringer, Ablässe. XI. Aufl. 407. lp.)

Mínt hogy az utolsó évtizedekben a sz. Szív tisztelete oly nagy lendületet nyert, ez az apostoli szentszéket arra indította, hogy 1900. apr. 4-én a szertartások gyülekezete még külön skapulárét engedélyezett, s erre már külön megáldási és föladási imádságot is irt elő.

Ez új skapuláré két fehér posztódarabból áll, melyet 2 szalag tart össze, mint a közös skapulárét. Az egyik posztódarabon Jézus sz. Szívének képe van, a másikon a bold. Szüzé, mint „az irgalmasság anyjáié.“

A feladási hatalmat a sz. szertartások gyülekezete 1900. máj. 19-én a „szeplőtelen fogantatás oblatúsa“ főnökére ruházta. Hasonló hatalmat nyert a montmartrei bazilika főnöke, a paray-le-moniali, s a római „Della Pace“ templom igazgatója. — Ezek-től kaphatja a felhatalmazást más pap is.

1900. júl. 10-én a Szentatya a skapuláré viselőinek búcsúkat is engedélyezett, „hogy ez által Jézus legsz. Szívének tisztelete, és buzgó szeretete a hivek közt annál inkább növekedjék és megerősödjék.“

Teljes búcsúk. 1. A beöltözés napján, a szokott föltételek mellett (gyónás és áldo-

zás . . .); — 2. a halál óráján; — 3. Karácsony, Ujév, Vizkereszt, Husvét ünnepén, Áldozócsütörtökön, Urnapján, a sz. Szív ünnepén, a szeplőtlen fogantatás napján, Kisasszony, Gyertyaszentelő Boldogasszony, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Nagy-Boldogasszony ünnepén, s az irgalmasság Anyjának ünnepén.

Nem teljes búcsúk. 1.) 7 évi és 7 quadragénai búcsú Jézus Krisztus és a bolds. Szűz kisebb ünnepein, melyeket az egész egyház megül; — 2.) 200 napi (egyszer napjában), ha 1 Miatyánkot, 1 Üdvözlégyet s 1 Dicsőség-et imádkoznak, vagy a következő fohászt elmondják: *Mária, a kegyelem anyja, az irgalmasság anyja, oltalmaz meg ellenségeink ellen, és halálunk óráján végy fel bennünket.* — 3.) 60 napi búcsú a szeretet vagy jámborság bármely gyakorlatáért.

A római stacziós búcsúban is részesülnek e skapuláre viselői.

Ezen búcsúk, kivéve a halál óráján nyerhetőt, a tisztítóhelyen szenvedő lelkekért is följánlhatók. (V. ö. Theol. prak. Quartlsch. 1901. I. S. 199.)

Ez új skapuláré föladásának szertartása
a következő:

*Scapularis S. Cordis Jesu benedictio et
impositio.*

*Suscepturus Scapulare Sacri Cordis
Iesu genuflectat, et sacerdos, Apostolica
facultate pollens, stola alba indutus, ca-
pite detecto dicat:*

Ÿ. Adiutorium nostrum in nomine Domini.

Ŕ. Qui fecit coelum et terram.

Ÿ. Ostende nobis, Domine, misericordiam
tuam.

Ŕ. Et salutare tuum da nobis.

Ÿ. Domine exaudi orationem meam.

Ŕ. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

Ŕ. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Domine Iesu, qui ineffabiles Cordis tui
divitias Ecclesiae sponsae tuae singulari di-
lectionis beneficio aperuisti: hoc scapulare
eiusdem Cordis tui emblemate decoratum
bene † dicere digneris; ut quicumque illud
devote gestaverit, intercedente Beata et
Clementissima Genitrice tua Maria, virtuti-

bus et donis coelestibus ditari mereatur :
Qui vivis et regnas etc.

*Postea Sacerdos Scapulare aspergit
aqua benedicta illudque imponit, dicens:*

Accipe, Frater¹, hoc scapulare Sacri Cor-
dis Iesu, quo ornatus in honorem et memo-
riam amoris et passionis eius, per interces-
sionem Beatae Mariae Virginis Matris Mi-
sericordiae, divinae gratiae largitatem et
aeternae gloriae fructum consequi merearis.
Per eundem Christum Dominum nostrum.

*Deinde una vice cum adscripto dicat
sive latino, sive vernaculo idiomate, se-
quentes preces iaculatorias:*

Iesu mitis et humilis corde, fac cor
nostrum sicut cor tuum.

Mariae Mater gratiae, mater misericor-
diae, Tu nos ab hoste protege, et mortis
hora suscipe.

*Szelid és áläzatos szivü Jézus, tedd szivün-
ket a tiedhez hasonlóvá.*

*Mária a kegyelem anyja, az irgalmasság
anyja, oltalmaz meg ellenségeink ellen, és
halálunk óráján végy j'el bennünket.*

¹ Si scapulate mulieri imponitur, dicatur: *Accipe, Soror* etc. Si vero pluribus, omnia dicuntur numero plurali.

VII. Jézus sz. Szive képezek látogatása.

Ki valamely templomban, kápolnában, vagy oltáron a köztiszteletre kitett képét Jézus sz. Szivének bánatos szívvel és áhítatosan meglátogatja, és némi ideig a szent-
atya szándékára imádkozik, 7 évi és 7
quadragenai búcsút nyer. (Beringer, Die
Ablässe, 13. Aufl. 1895. pg. 288.)

*

E helyütt meg kell említenünk az egy-
ház azon határozatát, melyet 1892-ben aug.
26-án adott ki, és a mely szerint Jézus sz.
Szive képét magában, a többi test, vagy
emberi alak nélkül, tiltva van az oltárokra
nyilvános tisztelet végett kitenni.

Olyan képet tehát, a melyet épen e könyv 37-ik oldalán diszítésül használunk, oltárképül most nem lehet alkalmazni.

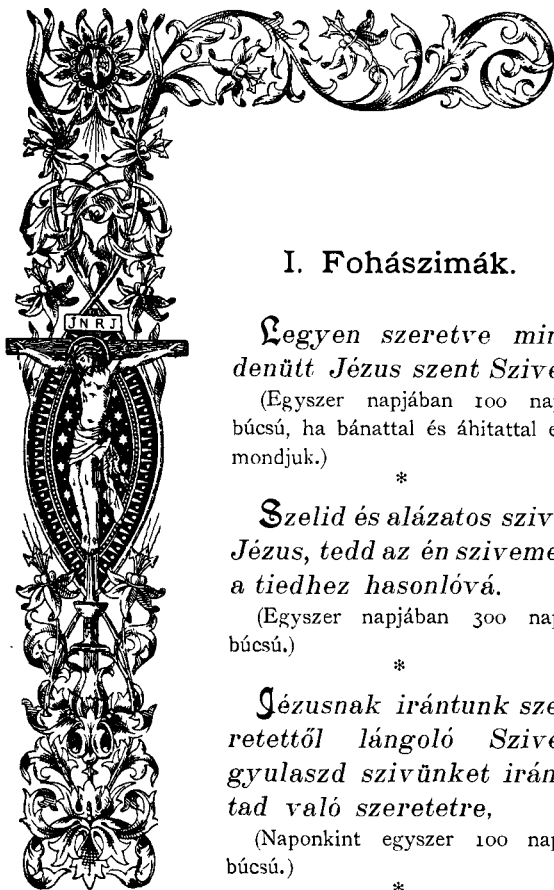
Egyébiránt az önálló szív festése a 18-ik században igen is volt, de most épen nincs szokásban.

IV.

IMÁDSÁGOK.

1. Fohászimák.
2. Följánlások.
3. Letenye.

I. Fohászimák.

Legyen szeretve mindenütt Jézus szent Szive!

(Egyszer napjában 100 napi bűcsú, ha bánattal és áhitattal elmondjuk.)

*

Szelid és alázatos szívű Jézus, tedd az én szívemet a tiedhez hasonlóvá.

(Egyszer napjában 300 napi bűcsú.)

*

Jézusnak irántunk szeretettől lángoló Szive, gyulaszd szívünket irántad való szeretetre,

(Naponkint egyszer 100 napi bűcsú.)

*

Oh Jézusom édes Szive! add, hogy téged mindig jobban szeresselek!

(300 napi búcsú valahányszor bánattal és áhítatosan elmondjuk; ha pedig valaki minden nap elmondja, egyszer a hónapban, tetszés szerint választott napon, teljes búcsút is nyerhet, a teljes búcsú közönséges föltételei mellett.)

*

Jézus édes Szive, légy az én szerelmem!

(Egyszer napjában 300 napi búcsú.)

*

Legyen dicsérve, imádva, szeretve és hálásan tisztelve minden pillanatban Jézus Szive az Oltáriszentségben, a világ minden szentség-szekerényében, az idők végeiglen. Amen.

(Egyszer napjában 100 napi búcsú.)

II. Felajánlások.

Ez a legelső felajánlási ima, melyet bold. *Margit* szerzett: »Rövid felajánlás« néven. A többiek felett az a rendkívüli előnye van ezen imának, hogy ezt maga az Úr Jézus ajánlta bold. Margitnak, ki az isteni Szív közvetlen sugalatára le is írta.

Én N. N. a mi Urunk Jézus Krisztus legszentségesebb Szívének ajánlom és szentelem egész magamat, életemet, cselekedeteimet, fáradalmaimat és szenvedéseimet, hogy soha egyetlen tehetségem se szolgáljon másnak, hanem szüntelenül e szent Szívet szeresse, imádjja, és magasztalja. Erősen eltökélem szándékomban, hogy osztatlanul az övé leszek, mindent az ő szeretetéből végzek, és szívemből ellene mondok mindennek, a mi neki nem tetszik.

Tégedet választalak tehát, oh szeretetre legméltóbb Szív, szerelmem jegyeséül, életem oltalmazójául, üdvösségem zálogául, gyöngeségem és állhatatlanságom támaszául;

büneim orvosául életemben, és édes menedékemül végórámban.

Légy azért, oh legédesebb Szív az én üdvözítőm Istennél, a te Atyádnál, és fordítsd el tőlem méltó haragjának büntető fegyvereit. Beléd helyezem, oh szeretet Szive, minden reményemet, megrettenek gonoszságomban és gyöngeségemben, egyedül a te jóvoltodtól várom összes erősségemet!

Semmisíts meg szivemben mindent, a mi neked nem tetszik, vagy szeretetednek ellenszegül, és önts belé szeplőtelen mély szeretetet, hogy soha téged el ne feledjek, soha tőled el ne szakadjak. A te végzetetlen jóságodra kérlek, zárd nevemet a te mélységedbe; minden dicsőségem és boldogságom az legyen, hogy a te szolgálatodban éljek és haljak!

(300 napi búcsú, mely a tisztítóútzben szenvedő lelkek javára is fordítható. Engedélyezte XIII. Leo Ő Szentsége 1897. jun. 1.)

*

Úr Jézus Krisztus! azon isteni szándékkal egyesülve, melylyel szentséges Szíved e földön az Istent dicsérte, s most az az Oltáriszentségben velünk folytonosan lak-

ván, az egész földön, míg a világ tart, dicséred; én is ez egész napon, egy pillanatot sem véve ki, utánozván a bold. szűz Mária szeplőtelen szívét, egész készséggel neked ajánlom fel minden gondolatomat, szándékomat, minden indulataimat és vágyaimat, minden tetteimet és szavaimat.

(Egyszer napjában 100 napi búcsú.)

*

Én N. N. hálaadásul, és hűtlenségem jóvátétele végett, neked adom szívemet, és egészen neked szentelem magam, szeretetre legméltóbb Jézusom! és a te segítségeddel felteszem magamban, hogy téged többé meg nem bántalak.

(100 napi búcsút nyer naponként egyszer az, ki az imát töredelmes szívvel és áhítatosan Jézus szents. Szivének képe előtt elmondja; a hívő pedig, ki naponként így elmondja az egész hónapban át, azon hónapban tetszés szerint választott egyik napon teljes búcsút nyerhet, ha töredelmesen meggyónva és megáldozva, az anyaszentegyház szerencsés fennállásáért és ő Szentsége szándékára áhítatosan imádkozik.)

*

Lásd, szeretettel teljes Jézusom, mily messze mentél túláradozó szeretetedben! Testeddel és drágalátos véreddel mennyei

eledelt készítettél nekem, hogy magad egészen nekem ajándékozzad. Ki készítetted e túláradozó szeretetre? Bizonyosan senki más, mint szeretettel teljes Szived. Oh Jézusomnak imádandó Szive, az isteni szeretet lángoló tűzhelye, fogadd lelkemet legszentebb sebedbe, hogy a szeretetnek ez iskolájában megtanuljam azt az Istent szeretni, ki irántam szeretetének oly bámulatos bizonyítékait adta. Amen.

(Naponkint egyszer 100 napi búcsút nyer az, ki ez imát bűnbánattal és áhítatosan elmondja. VII. Pius, 1818. febr. 9.)

A haldoklókért.

Oh legkegyesebb Jézus, a lelkek szeretője, a te legszentebb Szived haláltusájáért és szeplőtelen Anyád fájdalmaiért kérlek, mosd tisztára véreddel ama bűnösöket, kik most az egész világon haldokolnak, és még ma meghalnak. — Jézus haldokló Szive, könyörülj a haldoklókon!

(Minden izben 100 napi búcsú; egyszer egy hónapban teljes búcsú ez imának naponkint háromszori elmondása mellett, és a közönséges föltételek alatt. IX. Pius pápa 1850. febr. 2.)

Örök imáadás és hálaadás.

Az ige testté lőn és mi bennünk lakozék.

Szeretetből irántunk emberré lett örökkévaló Ige, alázattal lábaidhoz borulva, legmélyebb tisztelettel imádunk téged; és hogy a mi háladatlanságunkat oly nagy jótétemény iránt jóvátegyük, egyesülünk mindazok sziveivel, kik téged szeretnek, és felajánljuk neked legmélyebb és leggyöngédebb hálánkat. Áthatva az alázatosság, jóság, és szelídség bőségétől, melyeket a te isteni Szivedben megismerünk, kérünk téged ama kegyelmedért, hogy ez erényeket követhessük, melyek előtted oly kedvesek.

Mi Atyánk . . . Üdvözlég . . . Dicsőség Atyának . . .

Megfeszítették mi értünk is, kinzáték Poncius Pilátus alatt és eltemették.

Oh Jézus! szeretetre méltó Üdvözítőnk, alázattal lábaidhoz borulva, lelkünk legmélyebb tiszteletével imádunk téged, és hogy fájdalmunknak tanujelét adjuk előbbi érzetlenségünk fölött, mindazon meggyalázásod és kínod iránt, melyeket szerető

Szived, fájdalmas szenvedésed és haláloed által a mi üdvünkért kész volt elviselni, egyesülünk mindazok szíveivel, kik téged szeretnek, hogy neked teljes lelkünkben hálát adjunk. Csodáljuk isteni Szived végtelen türelmét és nagylelkűségét, és kérünk téged, töltsd el szívünket a keresztény vezeklés szellemével, mely képesekké tesz minket arra, hogy a szenvedést bátran megragadva, a keresztbe helyezzük legnagyobb vigasztalásunkat, és minden dicsőségünket.

Mi Atyánk . . . Üdvözlég . . . Dicsőség . . .

Kenyeret adtál mennyből nekik, minden gyönyörűség levén abban.

Oh Jézus! ki telve vagy végtelen szeretettel irántunk, alázattal sz. lábaidhoz borulva, lelkünk mélyéből imádunk téged; és hogy jóvátegyük ama megbántásokat, melyekkel a te isteni Szivedet a legméltóságosabb Oltáriszentségben naponkint illetik, egyesülünk mindazok szívével, kik téged szeretnek, és neked legbensőbb hálákat adnak. Mi a te szivedben örökkévaló Atyád iránti megfoghatatlan szereteted tüzét sze-

retjük, és kérünk téged, gyújts szivünkben is égő szeretetet is magad iránt és felebarátaink iránt.

Mi Atyánk . . . Üdvözlégység . . . Dicsőség . . .

Végül, oh szeretetre legméltóbb Jézusom! a te isteni szived szelidségénél fogva kérek, térítsd meg a bűnösöket, vigasztald meg a szomorúakat, adj segédelmet a haladókknak, és enyhítést a purgatóriumban szenvedő lelkeknek. Egyesítsd sziveinket az igaz béke és szeretet kötelékével; ments meg minket a hirtelen haláltól, s engedj nekünk szent és csendes kimulást. Úgy legyen.

V. Oh Jézusnak irántunk szeretettel égő Szive.

F. Gyulaszd sziveinket szeretetedre.

Könyörögjünk.

Engedj, kérünk mindenható Úr Isten! kedves Fiad legszentebb Szivében dicsekedve, irántunk való szeretetének legfőbb jótéteményeiről úgy megemlékeznünk, hogy azok befolyásában s egyszersmind gyümöl-

csében örvendezzünk. Ugyanazon a mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.

Oh Jézusom isteni Szive! imádlak lelkem összes erejéből, neked szentelem azt minden gondolatommal, szavammal, cselekedetemmel, és magamat egészen. Kívánom neked, a mennyiben tőlem telik, a szeretet és dicsőség imádásának oly indulatait bemutatni, minőket te mennyei Atyádnak bemutatnál. Pótold ki, kérlek, az én hibáimat; légy életem oltalmazója, én segítségem, és menedékem halálom pillanatában. Adj nekem azon fájdalmaimnál és keserűségeknel fogva, melyekbe érettem egész életemen át merülve valál, igaz bánatot bűneim fölött, megvetést a földi dolgok iránt, forró vágyat az örökkévaló dicsőség után, bizodalmat végtelen érdemeidbe, és végleges állhatatosságot a te kegyelmedben.

Oh Jézusom szeretettel telt Szive! felajánlom neked ezen alázatos imáimat magamért, és mindazokért, kik imádásodban velem egyesülnek; méltóztassál véghetetlen jóságodnál fogva azokat elfogadni, és meghallgatni, különösen azét, ki legelébb végzi be közülünk élte pályafutását. Üdvözítőm leg-

édesb Szive! áraszd reája halálos küzdelmében benső vigasztalásodat, fogadd be sz. sebeidbe, tisztítsd meg a szeretet tüzével minden szennytől, és végre engedd bemenni őt dicsőségedbe, a hol közbenjáró lesz előtted mindazokért, kik még ezen száműzetésben tartózkodnak.

Szeretetre legméltóbb Jézusom legszentebb Szive! az imádás ezen indulatait és ez imákat kívánom megújítani, s neked valamint magamért, nyomorult bűnösért, úgy mindazokért, kik velem imádásodban egyesülnek, minden pillanatban, mig élek, életem utolsó leheletéig bemutatni. A te oltalmadba ajánlom, oh Jézusom! az anyaszentegyházat, szeretett jegyesedet, és a mi anyánkat; azon lelkeket, melyek kegyelmedben élnek; a szegény bűnösöket, a szomorúakat, a haldoklókat, és az egész emberi nemet: ne engedd, hogy érettök kiontott véred rájok nézve hasztalan legyen; végre méltóztassál ez imákat a purgatóriumban szenvedő lelkek szenvedéseinek, különösen azokéinak enyhítésére fordítani, kik éltökben az imádás eme sz. ájtatosságát gyakorolták.

Oh Mária szeretetre legméltóbb szive,

mely legtisztább minden teremtmény szivei közt, szeretettől leglángolóbb Jézus iránt, és egyszersmind legirgalmasabb a szegény bűnösök iránt; szerezd meg nekünk Jézus, a mi Üdvözítőnk Szívétől ama kegyelmet, melyért könyörgünk. Irgalmasságnak anyja, csak egyetlen dobbanása, egyetlen mozdulata isteni fiad Jézus iránt lángoló szivednek, megszerezheti számunkra a vigasztalások teljét. Szerezd meg tehát nekünk eme kegyelmet; mert Jézusnak isteni Szive azon gyermeki szeretetnél fogva, melylyel irántad mindenkor viseltetett, és viseltetni fog, nem fog késni téged meghallgatni. Úgy legyen.

(VII. Pius pápa 1808. február 12-ikén kelt leirattal 300 napi búcsút engedett naponkint egyszer mindazon hiveknek, kik a fent nevezett imákat a háromszori Mi Atyánk-kal, Üdvözlégy-gyel és Dicsőség-gel együtt legalább töredelmes szívvel és áhítatosan elmondják: — *teljes búcsút* havonkint egyszer azoknak, kik azt, mint fentebb, egy havi időszakon át elmondják, tetszés szerint választható napon, a melyen töredelmesen meggyónva és megáldozva, az anyaszentegyház szükségeiért imádkoznak. — Ezen teljes és nem teljes búcsút IX. Pius pápa is 1876 jun. 18-án törént kihallgatás alkalmával mindenkorra megerősítette.)

III. Letenye Jézus szent Szivéről.

Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, kegyelmezz nekünk!
Uram, irgalmazz nekünk!
Krisztus, hallgass minket!
Krisztus, hallgass meg minket!
Mennybeli Atya Isten.*
Meváltó Fiú Isten.
Szentlélek Úristen.
Szenháromság Egy Isten.
Jézus Szive, az örök Atya Fiának Szive.
Jézus Szive, a szűz Anya méhében a Szent-
lélektől képzett Szív.
Jézus Szive, az Isten igéjével lényegileg
egyesített Szív.
Jézus Szive, végtelen felségű Szív.
Jézus Szive, Isten szent temploma.

* Irgalmazz nekünk! (Minden további felfohászko-
dásnál is.)

Jézus Szive, a Magasságbelinek szentszek-
rénye.

Jézus Szive, Isten háza s a mennyország
kapuja.

Jézus Szive, a szeretet lángoló tűzhelye.

Jézus Szive, az igazságosság és szeretet
tárháza.

Jézus Szive, jósággal és szeretettel teljes Szív.

Jézus Szive, minden erények mélysége.

Jézus Szive, minden dicséretre legméltóbb
Szív.

Jézus Szive, minden szív királya és köz-
pontja.

Jézus Szive, melyben a bölcseségnek és tu-
dományok összes kincsei megvannak.

Jézus Szive, melyben az Istenség egész tel-
jessége lakozik.

Jézus Szive, melyben a mennyei Atyának
kedve tellett.

Jézus Szive, melynek teljességéből mind-
annyian merítettünk.

Jézus Szive, az örök halmok kívánsága.

Jézus Szive, béketűrő és nagy irgalmas-
ságú Szív.

Jézus Szive, dúsgazdag mindazok iránt, kik
hozzád folyamodnak.

Jézus Szive, az élet és szentség forrása,
Jézus Szive, vétkeinkért engesztelő áldozat.
Jézus Szive, gyalázatokkal tetézett Szív.
Jézus Szive, gonoszságainkért megtört Szív.
Jézus Szive, mindhalálíg engedelmes Szív.
Jézus Szive, lándzsával átdöfött Szív.
Jézus Szive, minden vigasztalás kútfeje.
Jézus Szive, életünk és feltámadásunk.
Jézus Szive, békességünk és engesztelő-
désünk.

Jézus Szive, bűnösök áldozatja.
Jézus Szive, benned reménylők üdvössége.
Jézus Szive, benned kimulók reménysége.
Jézus Szive, minden szentek gyönyörűsége.
Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,
kegyelmezz nekünk, Uram.
Isten báránya ki elveszed a világ bűneit,
hallgass meg minket, Uram.
Isten báránya, ki elveszed a világ bűneit,
irgalmazz nekünk.
Ÿ Szelid és alázatos Szívű Jézus.
Œ Alakítsd szivünket ten Szived szerint.

Könyörögjünk.

Mindenható, örök Isten; tekints a te szerelmes Fiad Szivére és mindama dicséretre

és elégtételre, melyet a bűnösök nevében irántad lerótt, és nekik, kik irgalmasságodért esdekelnék, adj megengesztelődve bocsánatot ugyanazon szent Fiad Jézus Krisztus nevében, ki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egyetemben Isten mindörökön örökké. Amen.

(Naponkint egyszer 300 napi búcsú. XII. Leo.)

TARTALOMJEGYZÉK.

	Lap.
I.	
Tiszteletünk tárgya	7
Jézus sz. Szive tiszteletének célja	15
A Szív történelme	18
Jézus sz. Szivének ígéretei	38
A szeretet képe	55
II.	
Jézus sz. Szivének társulata	69
Utmutatás ennek megalapításához	80
Jézus sz. Szive örökös imádásának egyesülete	90
Az isteni Szív tiszteletőrsége	94
Az imaapostolkodás	102
Az engesztelő sz. áldozás szövetsége	116
Szent óra	122
III.	
A hónap első péntekje	129
Ez Kalocsán	135
Junius hava	138
Jézus sz. Szivének ünnepe	142
Szent-kilenczed	146
Kis imafüzér Jézus sz. Szive tiszteletére	186
Jézus sz. Szivének vállruhája	192
Jézus sz. Szive képének látogatása	203
IV.	
Fohászimák	207
Felajánlások	209
Letenye Jézus szent Szivéről	219

